

การศึกษาเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการศึกษาของครู-อาจารย์
วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

THE STUDY ON THE CONTENTS AND THE TYPES OF SUPERVISION
REQUIRED BY TECHNICAL COLLEGE TEACHERS
IN BANGKOK AND NEARBY AREARS

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2545

ISBN 974-324-165-5

การศึกษาเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการศึกษาของครู-อาจารย์
วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

THE STUDY ON THE CONTENTS AND THE TYPES OF SUPERVISION
REQUIRED BY TECHNICAL COLLEGE TEACHERS
IN BANGKOK AND NEARBY AREARS

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 45672
วัน, เดือน, ปี..... 1 2 ก.พ. 2546

พ.ศ. 2545

ISBN 974-324-165-5

.b.....
.i.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**THE STUDY ON THE CONTENTS AND THE TYPES OF SUPERVISION
REQUIRED BY TECHNICAL COLLEGE TEACHERS
IN BANGKOK AND NEARBY AREARS**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2002

ISBN 974-324-165-5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2002

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการศึกษาของครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิค
เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
THE STUDY ON THE CONTENTS AND THE TYPES OF SUPERVISION
REQUIRED BY TECHNICAL COLLEGE TEACHERS IN BANGKOK AND
NEARBY AREARS

ชื่อนักศึกษา นายประเสริฐ บุญยงค์
รหัสประจำตัว 41064101
ปริญญา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารอาชีวศึกษา
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.ณรงค์ พิมสาร
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.รจนา จันทรากุล

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
ดร.ณรงค์	พิมสาร	
ผศ.ดร.พรรณี	ลี้กิจวัฒน์	
ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	
ดร.มาลัย	จิรวัดนเกษตร	
ดร.วิไลพร	วรจิตตานนท์	

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 18 ตุลาคม 2545 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ณ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อัครชู)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....18.....เดือน.....ตุลาคม.....พ.ศ.....๒545.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการศึกษาของครู-
นักศึกษา	อาจารย์วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
รหัสประจำตัว	นายประเสริฐ บุญยงค์
ปริญญา	41064101
สาขาวิชา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
พ.ศ.	การบริหารอาชีวศึกษา
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	2545
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.ณรงค์ พิมสาร
	ดร.รจนา จันทรากุล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (2) เพื่อศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยคิดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ต้องการได้รับการนิเทศทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตร การผลิตและพัฒนาสื่อการสอน การวัดและประเมินผลการสอน และเทคนิคและวิธีสอน ตามลำดับ ในขณะที่รูปแบบการนิเทศที่ต้องการคือ การนิเทศภายในสำหรับทุกเนื้อหาวิชา
2. ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ต้องการได้รับการนิเทศทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาพื้นฐานกับครู-อาจารย์ที่สอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาบริหารธุรกิจ มีความต้องการวิธีการนิเทศไม่แตกต่างกัน

Thesis Title	The Study on the Contents and the Types of Supervision Required by Technical College Teachers in Bangkok and Nearby Areas
Student	Mr.Prasert Boonyong
Student ID.	41064101
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Administration
Year	2002
Thesis Advisor	Dr.Narong Pimsarn
Thesis Co-advisor	Dr.Rochana Jantrakool

ABSTRACT.

The purposes of this research were ; (1) to determine and compare teachers' needs of contents and methods in supervision of teachers in Technical Colleges in Bangkok and the nearby areas ; (2) to determine the methods of supervision for teachers in Technical Colleges in Bangkok the nearby areas Sample were 590 teachers who taught fundamental subjects and industrial, and business subjects. Questionnaire were used for data collection. The data were analyzed by the statistical program with mean, Standard Deviation, t-test and F-test.

The research findings were :

1. Teachers in Technical Colleges in Bangkok and the nearby areas needed supervisional contents in four aspects as a whole was at most level. They were put in order from the highest to the least means : curriculum development ; material production and development ; measurement and evaluation ; and teaching techniques respectively. whereas supervisional methods, the internal supervision were needed for all four aspects.

2. Teachers in Technical Colleges in Bangkok and the nearby areas needed statistical significant difference in four aspects of supervision at .05 level.

3. Teachers who taught in fundamental industrial and business subjects needed no difference in contents and methods of supervision.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ดร.ณรงค์ พิมสาร อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่อง ให้กำลังใจและติดตามผลการดำเนินการวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณ ดร.รจนา จันทรากุล อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำและข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ ดร.มาลัย จีรวัดนเกษตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์ ดร.วิไลพร วรจิตตานนท์ ที่เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และได้ให้คำแนะนำปรึกษาอย่างดียิ่ง จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทุกคน ที่ได้ให้ความรู้ ประสบการณ์ ความเมตตา ความห่วงใยและกำลังใจอย่างสม่ำเสมอ อันเป็นความประทับใจแก่ศิษย์เป็นอย่างยิ่ง

กราบขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้ง 6 แห่ง และวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร ที่ได้สละเวลาอันมีค่าตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณวาสิณี บุญยงค์ เด็กชาย พศวีร์ บุญยงค์ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ไม่ได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ ที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดเวลา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงเกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญู กตเวทิตา บูชาคุณแก่บิดา มารดา คุณครู-อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ประเสริฐ บุญยงค์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	2
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพภูมิศาสตร์.....	5
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา.....	8
2.2 ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา.....	10
2.3 หลักการนิเทศการศึกษา.....	11
2.4 กระบวนการนิเทศการศึกษา.....	12
2.5 เนื้อหานิเทศการสอน.....	14
2.6 รูปแบบการนิเทศการสอน.....	39
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	58

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	85
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	85
5.2 สมมติฐานการวิจัย.....	85
5.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	85
5.4 สรุปผลการวิจัย.....	87
5.5 อภิปรายผลการวิจัย.....	91
5.6 ข้อเสนอแนะ.....	105
บรรณานุกรม.....	108
ภาคผนวก.....	112
ภาคผนวก ก.....	113
ภาคผนวก ข.....	127
ประวัติผู้เขียน.....	134

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนครู-อาจารย์ในคณะวิชาพื้นฐาน ช่างอุตสาหกรรมและบริหารธุรกิจ ที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง.....	55
4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม.....	61
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการและลำดับที่และค่าความถี่ ในการเลือกรูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับเนื้อหาและรูปแบบ การนิเทศการสอนในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในภาพรวม.....	62
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการและลำดับที่และค่าความถี่ ในการเลือกรูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับเนื้อหาและรูปแบบ การนิเทศการสอนในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านพัฒนาหลักสูตร.....	64
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการและลำดับที่และค่าความถี่ ในการเลือกรูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับเนื้อหาและรูปแบบ การนิเทศการสอนในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านเทคนิคและวิธีสอน.....	66
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการและลำดับที่และค่าความถี่ ในการเลือกรูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับเนื้อหาและรูปแบบ การนิเทศการสอนในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน.....	68
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการและลำดับที่และค่าความถี่ ในการเลือกรูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับเนื้อหาและรูปแบบ การนิเทศการสอนในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านการวัดและประเมินผลการสอน.....	69
4.7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการเนื้อหา การนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามสถานที่ตั้ง ในภาพรวม.....	70

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการเนื้อหา การนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามสถานที่ตั้ง ด้านพัฒนาหลักสูตร.....	71
4.9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการเนื้อหา การนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามสถานที่ตั้ง ด้านเทคนิคและวิธีสอน.....	72
4.10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการเนื้อหา การนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามสถานที่ตั้ง ด้านผลิตและพัฒนาคือการสอน.....	73
4.11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการเนื้อหา การนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามสถานที่ตั้ง ด้านการวัดและประเมินผลการสอน.....	74
4.12 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนเป็นรายด้าน และภาพรวมของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา.....	75
4.13 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนเป็นรายด้าน และภาพรวมของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา ด้านพัฒนาหลักสูตร.....	76
4.14 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนเป็นรายด้าน และภาพรวมของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา ด้านเทคนิคและวิธีสอน.....	77
4.15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านเทคนิค และวิธีสอน ข้อ 2 วิธีสอนแบบสารัตถของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพ มหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา.....	78
4.16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านเทคนิค และวิธีสอน ข้อ 3 วิธีสอนปฏิบัติการของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพ มหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา.....	78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.17 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านเทคนิค และวิธีสอน ข้อ 10 วิธีสอนแบบบรรยายประกอบปฏิบัติของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา.....	79
4.18 แสดงการเปรียบเทียบระดับความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน.....	80
4.19 แสดงการเปรียบเทียบระดับความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา ด้านการวัดและประเมินผลการสอน.....	81
4.20 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ระดับความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตาม คณะวิชา ด้านการวัดและประเมินผลการสอน.....	82
4.21 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ระดับความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตาม คณะวิชา ด้านการวัดและประเมินผลการสอน.....	82
4.22 แสดงข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการเนื้อหา.....	83

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันกรมอาชีวศึกษา ได้จัดการเรียนการสอนด้านวิชาชีพ เพื่อผลิตกำลังคนในระดับช่างกึ่งฝีมือ ช่างฝีมือ ช่างเทคนิค และนักเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสนองความต้องการของตลาดแรงงานรวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ โดยการจัดการศึกษาและฝึกอบรมใน 7 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ศิลปกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม อุตสาหกรรมท่องเที่ยว เกษตรกรรมและประมง ปัจจุบันวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนช่างอุตสาหกรรมและสาขาอื่นด้วย เช่น พาณิชยกรรม คหกรรมและศิลปกรรม รวม 113 แห่ง แต่ละสถานศึกษาได้จัดการเรียนการสอนทั้งในระบบปกติและทวิภาคี สำหรับระบบปกติมีการดำเนินการเรียนการสอนหลักสูตรหลายหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น สำหรับระบบทวิภาคีมีการจัดการเรียนการสอนเฉพาะหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และในปีงบประมาณ 2544 กรมอาชีวศึกษา มีข้าราชการทั้งหมด 18,912 คน เป็นครู-อาจารย์ จำนวน 17,953 คน และจะมีข้าราชการที่เป็นศึกษานิเทศก์ ทั้งหมด 64 คน สังกัดส่วนกลาง และทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและแนะนำครู-อาจารย์ที่อยู่ในสถานศึกษา จำนวน 413 แห่ง คิดเป็นอัตราส่วน จำนวนศึกษานิเทศก์ต่อจำนวนครู-อาจารย์ เท่ากับ 1 : 281 จะเห็นได้ว่าศึกษานิเทศก์ 1 คน ต้องรับภาระการนิเทศให้ครู-อาจารย์ถึง 281 คน (สถิติอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2544 : 19-111) ซึ่งเป็นภาระที่หนักมาก กรมอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงภาระหน้าที่หลักในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของสถานศึกษาทุกแห่งไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ครู-อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนประจำคณะวิชาในสถานศึกษาสังกัดวิทยาลัยเทคนิค จะได้รับการนิเทศการสอนค่อนข้างน้อย เนื่องจากจำนวนศึกษานิเทศก์มีจำนวนจำกัด ไม่สามารถให้บริการกับวิทยาลัยเทคนิคได้อย่างทั่วถึง โดยจำนวนครู-อาจารย์และสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา มีจำนวนมาก กระจายอยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ ทำให้การนิเทศจากภายนอกทำได้ค่อนข้างยาก ลำช้า ไม่ทันกับสภาวะการณ์และไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจากไม่สามารถติดตามให้การนิเทศแก่ครู-อาจารย์ได้อย่างสม่ำเสมอ และสิ่งสำคัญยิ่งคือการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คือครู-อาจารย์ต้องสอนให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แก้ปัญหาเป็น ซึ่งครู-อาจารย์ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนใหม่และได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสำหรับครู-อาจารย์ผู้สอน คือ ครู-อาจารย์สังกัดวิทยาลัยเทคนิคมีชั่วโมงสอนมากและยังมีภาระหน้าที่พิเศษ เช่น ทำหน้าที่หัวหน้างานและเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในสถานศึกษานอกเหนือจากการสอน ครู-อาจารย์บางคนไม่ได้สำเร็จการศึกษาทางด้านการศึกษาโดยตรง จึงจำเป็นต้องได้รับการนิเทศเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร เทคนิคและวิธีสอน การผลิตและพัฒนาสื่อการสอนและการวัดและประเมินผลการสอน ซึ่งครู-อาจารย์มีเวลาในการศึกษาหาความรู้น้อย ทั้งความรู้เฉพาะสาขาที่สอนและความรู้ทั่วไป การขาดแคลนครู-อาจารย์ในบางสาขา ทำให้ครู-อาจารย์ที่สอนมีวุฒิไม่ตรงกับวิชาที่สอน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคมีความต้องการที่จะได้รับการนิเทศเป็นอย่างยิ่ง

การนิเทศการสอนจะให้ผลดีเกิดประโยชน์อย่างสูงสุด ผู้นิเทศจะต้องทราบเนื้อหาในการนิเทศว่าครู-อาจารย์ต้องการการนิเทศในเรื่องใด และทราบรูปแบบการนิเทศการสอนที่ครู-อาจารย์ต้องการ ผู้วิจัยในฐานะทำหน้าที่หัวหน้าแผนกวิชาของวิทยาลัยเทคนิค ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การนิเทศการสอนโดยตรง จึงมีความสนใจที่ศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนประจำคณะวิชาวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งผลการวิจัยที่ได้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนโดยตรง ทำให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขในฐานะพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1. ครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนแตกต่างกัน
2. ครู-อาจารย์ในคณะวิชาต่างกัน มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนแตกต่างกัน

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการทราบถึงความต้องการเนื้อหาและรูปแบบในการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในคณะวิชาในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่ต้องการได้รับการนิเทศการสอน ซึ่งมีผู้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นต่าง ๆ ไว้ดังนี้คือ

สังัด อุทรานันท์ (2530 : 11) ได้กล่าวว่า ความสำคัญในความหมายของการนิเทศการสอนไว้ว่า การนิเทศการสอนเป็น “กระบวนการ” ในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศและการนิเทศการสอนเป็นการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน โดยผ่านตัวกลางคือครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้หลักการดังกล่าวเป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดในการปฏิบัติการนิเทศการสอน 2 ประการ ดังนี้คือ

1. เนื้อหาการนิเทศการสอน 4 ด้าน (อ้างใน สังัด อุทรานันท์. 2530 : 156)
 - 1.1 ด้านพัฒนาหลักสูตร
 - 1.2 ด้านเทคนิคและวิธีสอน
 - 1.3 ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน
 - 1.4 ด้านการวัดและประเมินผลการสอน

จากแนวความคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาจัดทำเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ จะต้องคำนึงถึงเนื้อหาที่มีความต้องการและจำเป็นในการได้รับการนิเทศ ที่จะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ซึ่งมีเนื้อหา 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านพัฒนาหลักสูตร
 2. ด้านเทคนิคและวิธีสอน
 3. ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน
 4. ด้านการวัดและประเมินผลการสอน
2. รูปแบบการนิเทศการสอน 4 รูปแบบ (อ้างใน กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (ม.ป.ป. : 11-36)
 - 2.1 รูปแบบการนิเทศโดยตรง
 - 2.1.1 การนิเทศแบบสนทนา
 - 2.1.2 การนิเทศแบบคลินิก
 - 2.1.3 การนิเทศแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ
 - 2.2 รูปแบบการนิเทศภายใน
 - 2.3 รูปแบบการนิเทศทางไกล
 - 2.4 รูปแบบการนิเทศโดยเครือข่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำมาใช้

ในการนิเทศการสอนนั้น เป็นกระบวนการของการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับ ผู้รับการนิเทศ การที่จะทำให้ผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลการเรียนตามจุดประสงค์ของหลักสูตรในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ครู-อาจารย์ผู้ทำหน้าที่สอนควรจะต้องได้รับการนิเทศการสอน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยมีรูปแบบในการดำเนินการนิเทศการสอน 4 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการนิเทศโดยตรง
2. รูปแบบการนิเทศภายใน
3. รูปแบบการนิเทศทางไกล
4. รูปแบบการนิเทศโดยเครือข่าย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความต้องการด้านเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการสอน ของครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 แห่ง และปริมณฑล จำนวน 5 แห่ง

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.1.1 ประชากร ได้แก่ ครู-อาจารย์ในคณะวิชาในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 แห่ง และปริมณฑล จำนวน 5 แห่ง รวมเป็นจำนวน 980 คน

1.5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู-อาจารย์ในคณะวิชาในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 แห่ง และปริมณฑล จำนวน 3 แห่ง รวมเป็นจำนวน 590 คน

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1.5.2.1 ตัวแปรต้น

- 1) สถานที่ตั้งของสถานศึกษา
 1. วิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานคร
 2. วิทยาลัยเทคนิคในเขตปริมณฑล
- 2) คณะวิชา จำแนกเป็น
 1. คณะวิชาพื้นฐาน
 2. คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม
 3. คณะวิชาบริหารธุรกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5.2.2 ตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการการนิเทศการสอน ดังนี้

- 1) เนื้อหา จำแนกเป็น
 1. ด้านพัฒนาหลักสูตร
 2. ด้านเทคนิคและวิธีสอน
 3. ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน
 4. ด้านการวัดและประเมินผลการสอน
- 2) รูปแบบ จำแนกเป็น
 1. การนิเทศโดยตรง
 2. การนิเทศภายใน
 3. การนิเทศทางไกล
 4. การนิเทศโดยเครือข่าย

1.6 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพภูมิศาสตร์

ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาความต้องการเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคดุสิต วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชารม วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรีและวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร และปริมณฑล จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม และวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้จึงได้นิยามศัพท์ ดังนี้

1. ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน จำแนกเป็น

- 1.1 การนิเทศการสอน หมายถึง การประสานงาน การชี้แจง การกระตุ้นและการช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำครู-อาจารย์ในเนื้อหาการนิเทศการสอน 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านพัฒนาหลักสูตร (2) ด้านเทคนิคและวิธีสอน (3) ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน และ (4) ด้านการวัดและประเมินผลการสอน

1.2 เนื้อหาการนิเทศการสอน หมายถึง เนื้อหาสาระและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับความต้องการการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกเป็น

1.2.1 ด้านพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การชี้แนะ แนะนำและช่วยเหลือด้านการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

1.2.2 ด้านเทคนิคและวิธีสอน หมายถึง การให้คำแนะนำและช่วยเหลือครูในด้านวิธีสอนแบบต่างๆ ได้แก่ แบบบรรยาย แบบสาธิต แบบทดลองในห้องปฏิบัติการ แบบอภิปราย แบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แบบแก้ปัญหา แบบโครงการ แบบบทเรียนสำเร็จรูป แบบใช้ครูพี่เลี้ยง แบบบรรยายประกอบการปฏิบัติ แบบศูนย์การเรียนรู้ แบบวิทยาศาสตร์ แบบแสดงบทบาท แบบทบทวนและแบบอุปนัย

1.2.3 ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน หมายถึง การให้คำแนะนำและช่วยเหลือครู-อาจารย์ในการทำชุดการสอน ใบความรู้ ใบงาน ใบปฏิบัติงาน คู่มือการฝึกงาน สไลด์ เครื่องช่วยสอน เทปบันทึกเสียงและวีดิทัศน์การสอนตามแผนการสอนรายวิชา

1.2.4 ด้านการวัดและประเมินผลการสอน หมายถึง การให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผลการสอนแบบต่างๆ เช่น แบบการสังเกต แบบการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบการจัดอันดับ การประเมินผลจากสภาพจริง แบบการวัดผลภาคปฏิบัติ แบบการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงานและแบบทดสอบ

1.3 รูปแบบการนิเทศการสอน หมายถึง รูปแบบที่ผู้นิเทศก์ใช้สำหรับการนิเทศเนื้อหาการนิเทศการสอนที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกเป็น

1.3.1 การนิเทศโดยตรง หมายถึง การให้คำแนะนำและช่วยเหลือครู เพื่อการพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอน โดยการไปเยี่ยมชมชั้นเรียน การสังเกตการสอน การสัมภาษณ์ การประชุม การอภิปราย การไปทัศนศึกษา การนิเทศแบบคลินิกและการสนทนา

1.3.2 การนิเทศภายใน หมายถึง วิธีการนิเทศโดยคณะบุคคล ซึ่งอาจประกอบด้วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนร่วมกันนิเทศ เพื่อพัฒนาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการสอนให้มีคุณภาพสูงขึ้น อันจะส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

1.3.3 การนิเทศทางไกล หมายถึง การชี้แนะ แนะนำและส่งเสริมการนิเทศผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไม่พบกันโดยตรง แต่จะนิเทศโดยการใช้สื่อต่าง ๆ ได้แก่ สิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุ โทรทัศน์ วิทยุสื่อสาร โทรศัพท์ โทรสาร หอกระจายข่าว วีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง จดหมายและไปรษณีย์บัตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3.4 การนิเทศโดยเครือข่าย หมายถึง การชี้แนะ แนะนำช่วยเหลือและส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนา ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการสอนให้มีคุณภาพสูงขึ้นจากผู้ชำนาญการในท้องถิ่นจาก หน่วยงานราชการ สถานประกอบการและประชาชน

2. สถานที่ตั้งของสถานศึกษา จำแนกเป็น

2.1 วิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานคร หมายถึง วิทยาลัยเทคนิคดุสิต วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี และวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร

2.2 วิทยาลัยเทคนิคในเขตปริมณฑล หมายถึง วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม และวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี

3. คณะวิชา หมายถึง คณะวิชาที่ครู-อาจารย์สอนประจำในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร 5 แห่ง และปริมณฑล 5 แห่ง ได้แก่ คณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม และวิชาบริหารธุรกิจ

4. ครู-อาจารย์คณะวิชา หมายถึง ครู-อาจารย์ที่สอนประจำในคณะวิชาในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร 5 แห่ง และปริมณฑล 5 แห่ง จำแนกเป็น

4.1 ครู-อาจารย์คณะวิชาพื้นฐาน หมายถึง ครู-อาจารย์ที่สอนประจำในคณะวิชาพื้นฐาน ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร 5 แห่ง และปริมณฑล 5 แห่ง

4.2 ครู-อาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม หมายถึง ครู-อาจารย์ที่สอนประจำในคณะวิชาช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร 5 แห่ง และปริมณฑล 5 แห่ง

4.3 ครู-อาจารย์คณะวิชาบริหารธุรกิจ หมายถึง ครู-อาจารย์ที่สอนประจำในคณะวิชาบริหารธุรกิจ ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร 5 แห่ง และปริมณฑล 5 แห่ง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมทฤษฎี หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- 2.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา
- 2.2 ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา
- 2.3 หลักการนิเทศการศึกษา
- 2.4 กระบวนการนิเทศการศึกษา
- 2.5 เนื้อหานิเทศการสอน
 - 2.5.1 ด้านพัฒนาหลักสูตร
 - 2.5.2 ด้านเทคนิคและวิธีสอน
 - 2.5.3 ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน
 - 2.5.4 ด้านการวัดและประเมินผลการสอน
- 2.6 รูปแบบการนิเทศการสอน
 - 2.6.1 รูปแบบการนิเทศโดยตรง
 - 2.6.2 รูปแบบการนิเทศภายใน
 - 2.6.3 รูปแบบการนิเทศทางไกล
 - 2.6.4 รูปแบบการนิเทศโดยเครือข่าย

2.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิหลาย ๆ ท่าน ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาดังนี้

สงัด อุทรานันท์ (2530 : 19) การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศและการนิเทศการศึกษาก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน โดยผ่านตัวกลางคือครูและบุคลากรทางการศึกษา

นิพนธ์ ไทยพานิช (2535 : 3) การนิเทศการศึกษา หมายถึง การช่วยเหลือให้ครูได้เปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานทั่ว ๆ ไป นอกห้องเรียน และพฤติกรรมการสอนในห้องเรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น พฤติกรรมการปฏิบัติงานของผู้นิเทศต่อครูนั้น เป็นพฤติกรรมที่มีความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซับซ้อนในรูปแบบลีลา พฤติกรรมการนิเทศ ซึ่งมีพฤติกรรมทางอ้อม ทางตรง และพฤติกรรม การนิเทศแบบมีส่วนร่วม ซึ่งจะมีความแตกต่างกันในเชิงพฤติกรรมและมีผลกระทบต่อผู้รับ การนิเทศที่แตกต่างกันมาก

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2536 : 3) การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการบริหาร การศึกษาเพื่อชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูและเพื่อคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตาม เป้าหมายของการศึกษา

ชารี มณีศรี (2538 : 19) การนิเทศการศึกษา หมายถึง บริการทางเทคนิคที่เชี่ยวชาญ ซึ่งจัดไว้เพื่อการศึกษาและปรับปรุงสภาวะต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนและความงอกงามของนักเรียน การประสานงานกระตุ้นและนำทางไปสู่ความงอกงามของครู ประเมินผลการศึกษาตามจุดประสงค์ ที่ได้กำหนดไว้

ในทัศนะของนักการศึกษาชาวต่างประเทศได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา ไว้ดังนี้

Spears (1967 : 16) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการที่จะทำให้เกิดการ ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของครู โดยการทำงานร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้

Netzer and Krey (1971 : 30) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร โรงเรียน ซึ่งจะมุ่งเน้นสัมฤทธิ์ผลของการสอนให้เป็นไปตามความคาดหวังของระบบการศึกษา

Good (1973 : 539) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาคือความพยายามทุกชนิดของเจ้าหน้าที่ ผู้จัดการศึกษา ในการแนะนำครูหรือบุคคลอื่นที่ทำงานเกี่ยวกับการศึกษา ให้รู้จักวิธีการปรับปรุง งานสอน ช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามทางวิชาชีพทางการศึกษา ช่วยในการพัฒนาครูช่วยในการ เลือกลงและปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ช่วยปรับปรุงวัสดุและเนื้อหาการสอน ปรับปรุง วิธีสอนและช่วยปรับปรุงการประเมินผลการสอน

Harris (อ้างใน สัจจ อุทรานันท์ 2530 : 10) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ การที่ บุคลากรในโรงเรียนได้กระทำกับบุคคลหรือสิ่งอื่นใด เพื่อคงไว้หรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงาน ของโรงเรียน ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อการบรรลุเป้าหมายทางการสอนของโรงเรียน

จากความหมายของการนิเทศการศึกษาที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นพอสรุปได้ว่า การนิเทศ การศึกษาหมายถึง การชี้แนะ แนะนำและการให้ความช่วยเหลือครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้ครูได้ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนในทางที่ดีขึ้น อันจะส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีคุณภาพ ตรงตามความมุ่งหมายของหลักสูตรและ หลักการจัดการศึกษา

2.2 ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

เป็นการนิเทศที่มุ่งหมายจะช่วยครูปรับปรุงพัฒนาการสอนดียิ่งขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนเรียนดีขึ้น และปรับปรุงสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น การนิเทศศึกษามีความละเอียดและสลับซับซ้อนมากกว่าการนิเทศในอาชีพอื่น ๆ ได้มีนักวิชาการศึกษา ได้ให้ความหมายดังนี้

สังค อุทรานันท์ (2530 : 12-13) กล่าวถึง ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาที่สำคัญไว้ 4 ประการ คือ

1. เพื่อพัฒนาคน เพื่อให้ครูและบุคลากรได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น
2. เพื่อพัฒนางาน ได้แก่งานสอนที่ดีขึ้น
3. เพื่อสร้างการประสานสัมพันธ์ ผลที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกัน รับผิดชอบร่วมกัน ผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำและผู้ตาม
4. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ ถือว่าเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการนิเทศ ทั้งนี้เพราะว่าขวัญและกำลังใจเป็นสิ่งสำคัญทำให้บุคคลมีความตั้งใจทำงาน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2536 : 8) กล่าวถึง ความมุ่งหมายของการนิเทศการสอน เป็นการมุ่งปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน ดังนี้

1. เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู
 - 1.1 การนิเทศการสอน ให้ข้อมูลแก่ครูในด้านการสอนเพื่อครูจะได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนของตน
 - 1.2 การนิเทศการสอนช่วยให้ครูได้พัฒนาความรู้ ความสามารถในด้านการสอน
 - 1.3 การนิเทศการสอนช่วยส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพการสอนของครู
2. เพื่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน
 - 2.1 เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอนในโรงเรียนเพื่อคุณภาพของนักเรียน
 - 2.2 เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพงานวิชาการในโรงเรียน
3. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอน
4. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกัน

Adams and Dickey (1966 : 22-23) กล่าวถึง ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ 6 ประการ คือ

1. การช่วยให้ครูเป็นผู้รู้จักคิดค้นหาวิธีการทำงานด้วยตนเอง
2. มุ่งให้ครูรู้จักวิเคราะห์ปัญหาของตนเอง
3. ช่วยให้ครูรู้สึกมั่นคงและมีความเชื่อมั่นในความสามารถ
4. ช่วยให้ครูมีความคุ้นเคยกับแหล่งวิทยากร
5. ช่วยให้ครูเข้าใจปรัชญาการศึกษาที่ถูกต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ช่วยเผยแพร่ให้ชุมชนเข้าใจแผนการศึกษาของโรงเรียน

จากความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาพอสรุปได้คือ เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ดีขึ้น เพื่อช่วยพัฒนาการสอนของครูและเป็นการส่งเสริมงานวิชาการของสถานศึกษา สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษากับผู้บริหารสถานศึกษาและกับชุมชน อีกทั้งยังสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูที่ได้เข้ารับการนิเทศ

2.3 หลักการนิเทศการศึกษา

หลักการเปรียบได้กับกฎเกณฑ์ นโยบาย ทิศทาง และกรอบในการปฏิบัติงานในการนิเทศการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องอาศัยหลักการนิเทศในการปฏิบัติการนิเทศให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้คาดหวังไว้

สังัด อุทรานันท์ (2530 : 15-16) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับหลักการสำคัญของการนิเทศการศึกษา ดังนี้

หลักการที่ 1 การนิเทศการศึกษาเป็น “กระบวนการ” ทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

หลักการที่ 2 การนิเทศการศึกษามีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพของผู้เรียน แต่การดำเนินงานนั้นจะกระทำโดยผ่าน “ตัวกลาง” คือครูและบุคลากรทางการศึกษา

หลักการที่ 3 การนิเทศการศึกษา (ในประเทศไทย) เน้นบรรยากาศ แห่งความเป็นประชาธิปไตย

Adams and Dickey (อ้างใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2536 : 10-12) ได้ให้หลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศการสอนดังนี้

1. การนิเทศเป็นการส่งเสริมความเจริญงอกงาม
2. การนิเทศมีความเป็นประชาธิปไตย
3. การนิเทศเป็นกระบวนการสร้างสรรค์
4. การนิเทศยึดหลักการสร้างมนุษย์สัมพันธ์
5. การนิเทศเพื่อสร้างเสริมขวัญและกำลังใจ
6. การนิเทศเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน
7. การนิเทศเป็นการประสานสัมพันธ์ระหว่างงานนิเทศกับงานอื่น ๆ

Franseth (1961 : 23-28) ได้ให้หลักการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษาจะให้ผลได้อย่างเต็มที่ในการปรับปรุงการเรียนการสอนก็ต่อเมื่อการนิเทศนั้นได้ให้ความสำคัญแก่วิธีการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและตั้งอยู่บนจุดมุ่งหมายที่แน่นอนซึ่งได้ผ่านการพิจารณาตกลงร่วมกันโดยคณะครูและผู้บริหารที่นิเทศ

2. การนิเทศการศึกษาจะมีความหมายสำหรับครูก็ต่อเมื่อ การนิเทศนั้นแสดงให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องและมีผลต่อผู้รับการนิเทศโดยตรง ก็คือครูจะต้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาว่าจะให้ผู้นิเทศก์ช่วยเหลือในเรื่องใดจึงจะเป็นที่ต้องการของเขา

3. การนิเทศการศึกษาที่ดีจะต้องสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองช่วยเหลือและสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการช่วยเหลือครู และจะต้องทำให้ครูรู้สึกว่าจะช่วยให้เขาพบวิธีที่ดีกว่าในการทำงานเพื่อบรรลุจุดประสงค์

4. การนิเทศการศึกษาจะให้ผล ควรใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ปัญหาและช่วยให้ผู้ร่วมงานได้ศึกษาปัญหา ตลอดจนรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจพื้นฐานเสียก่อน

จากหลักการนิเทศดังกล่าวสรุปได้ว่า ในการดำเนินการนิเทศการสอนนั้นจะต้องดำเนินการในลักษณะที่เป็นกระบวนการในการทำงานควบคู่สอดคล้องกับการบริหารเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนโดยตรง มีระเบียบแบบแผนและการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของปรัชญาวิทยาศาสตร์ มนุษยสัมพันธ์ และประชาธิปไตย

2.4 กระบวนการนิเทศการศึกษา

สิ่งสำคัญในการนิเทศการศึกษา คือ จะดำเนินการอย่างไรจึงจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ขั้นตอนในการปฏิบัติงานทางด้านนิเทศการศึกษาเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า “กระบวนการนิเทศการศึกษา” ซึ่งมีวิธีการดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

สงัด อุทรานันท์ (2530 : 76-85) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการทำงานที่ใช้ในการดำเนินการนิเทศ 3 ลักษณะคือ (1) กระบวนการบริหารงานของแอลเลน (Louis A.Allen) (2) การนิเทศของแฮริส (Ben M.Harris) และ (3) การนิเทศสำหรับการดำเนินงานนิเทศการศึกษาในประเทศไทยโดยเฉพาะ

1. การบริหารงานของแอลเลน (Louis A.Allen) เป็นการบริหารงานการศึกษาทั่วไป ซึ่งแฮริสได้นำแนวคิดดังกล่าวมาเสนอให้กับการนิเทศการศึกษา จำแนกเป็น 5 ขั้นตอน (สงัด อุทรานันท์. 2530 : 76-79) ดังนี้

1.1 การวางแผน

1.2 การจัดสายงาน

1.3 การนำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 การควบคุม

1.5 การประเมินสภาพการทำงาน

2. กระบวนการนิเทศงานของแฮริส (Ben M.Harris) จำแนกเป็น 6 ขั้นตอน (สังัด อุทรานันท์. 2530 : 79-82) ดังนี้

2.1 ประเมินสภาพการทำงาน เป็นการศึกษาสถานภาพต่าง ๆ และข้อมูลที่สำคัญ เพื่อนำมาเป็นตัวกำหนดถึงความต้องการจำเป็นเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

2.2 จัดลำดับความสำคัญของงาน เพื่อกำหนดเป้าหมาย จุดประสงค์และกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับความสำคัญ

2.3 ออกแบบวิธีการทำงาน โดยการวางแผนหรือกำหนดโครงการต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

2.4 จัดสรรทรัพยากร เพื่อกำหนดทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงาน

2.5 ประสานงาน เป็นการจัดการที่เกี่ยวข้องกับคน เวลา วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

2.6 นำการทำงาน เป็นการทำที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดสภาพที่เหมาะสมอันจะสามารถบรรลุผลแห่งการเปลี่ยนแปลงให้มากที่สุด

3. การนิเทศสำหรับการดำเนินงานการนิเทศการศึกษาในประเทศไทยโดยเฉพาะ จำแนกได้ 5 ขั้นตอน (สังัด อุทรานันท์. 2530 : 82-88) ดังนี้

ขั้นที่ 1 วางแผนการนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะทำการประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการนิเทศ

ขั้นที่ 2 ให้ความรู้ในสิ่งจำเป็น เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ ขั้นตอนในการดำเนินการเพื่อให้ผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพ

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติงาน ประกอบด้วย (1) การปฏิบัติงานของผู้นิเทศ (2) การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ และ (3) การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ

ขั้นที่ 4 การสร้างขวัญและกำลังใจ เป็นขั้นของการเสริมกำลังใจของผู้บริหารเพื่อให้กับผู้รับการนิเทศ มีความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจ

ขั้นที่ 5 ประเมินผลการนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้นิเทศทำการประเมินผลการดำเนินงานหากพบปัญหาหรืออุปสรรคจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข ถ้าการดำเนินการประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ หากจะดำเนินการนิเทศต่อไปก็สามารถทำได้เลย โดยไม่ต้องให้ความรู้ในเรื่องนั้นอีก

สรุปได้ว่า ในการนิเทศการศึกษาให้กับครู-อาจารย์นั้น ผู้นิเทศจะต้องดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการจึงจะบรรลุจุดมุ่งหมายและส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผู้เรียน ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ รวมทั้งการสร้างขวัญและกำลังใจ

2.5 เนื้อหาการนิเทศการสอน

ผู้วิจัยจะนำเสนอเนื้อหาตามหัวข้อต่อไปนี้

2.5.1 ด้านพัฒนาหลักสูตร

ในการปฏิบัติงานในสาขาวิชาชีพใด ๆ ก็ตาม ย่อมจะต้องมีการพัฒนาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้นไป ตามความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว การจัดการศึกษาก็เช่นเดียวกันที่จะต้องพัฒนาให้ทันกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสัมพันธ์กับสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ค่านิยมของสังคมและวัฒนธรรม หลักสูตรคือหัวใจของการจัดการศึกษา ดังนั้นการพัฒนาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสิ่งดังกล่าวข้างต้น เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง

ความหมายของหลักสูตรและวิธีดำเนินการพัฒนาหลักสูตร

ในการพัฒนาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร จำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง จากนักการศึกษาดังนี้

สจัต อุทรานันท์ (2528 : 346) ได้กล่าวว่า หลักสูตรต้องมีความหมายอยู่ในขอบเขต

3 สถานะ ได้แก่

1. เป็นศาสตร์แขนงหนึ่ง
2. เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งได้จัดทำขึ้นอย่างเป็นทางการ
3. เป็นระบบการทำงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

ธารง บัวศรี (2531 : 3) ได้กล่าวว่า หลักสูตรหมายถึง แผนการซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรม และมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542 : 91) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้วางแผนไว้แล้วอย่างดีและขึ้นอยู่กับการสอน เพราะประสบการณ์จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม

Inlow (1973 : 9) ได้กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง โครงร่างของเนื้อหาการเรียนรู้ที่มุ่งไปในด้านการส่งเสริมค่านิยมที่ดีหรือได้แก่ เอกสารที่ได้เขียนไว้หรือโครงร่างของเนื้อหาเพื่อการเรียนรู้ที่อยู่ในใจครูและเมื่อลงมือปฏิบัติการสอนแล้วจะก่อให้เกิดผลด้านพฤติกรรมของนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Good (1973 : 157) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรมีความหมาย 3 นัย ได้แก่

1. หัวข้อวิชาการต่าง ๆ ที่จัดหมวดหมู่เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก เหมาะสมกับระดับความเจริญของงานและสติปัญญาของผู้เรียน
2. ประสบการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษา
3. เค้าโครงการศึกษาที่ทางโรงเรียนวางไว้อย่างกว้าง ๆ เพื่อจัดสอนให้กับผู้เรียนในแต่ละขั้นตอน

จากแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า หลักสูตรหมายถึง มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้กับผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และหมายถึง โครงสร้างและเนื้อหาวิชาอย่างย่อ ๆ ประมวลการสอน จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอนและการวัดผล

- ภิญโญ สาธร (2526 : 333) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นในการพัฒนาหลักสูตรที่ดี ดังนี้
- ขั้นที่ 1 สำรวจให้ทราบความต้องการและความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม
 - ขั้นที่ 2 ตั้งวัตถุประสงค์ของการศึกษาตามที่สังคมต้องการ
 - ขั้นที่ 3 คัดเลือกเนื้อหาวิชาความรู้ที่ต้องการนำมาสอน เพื่อให้มีการเรียนรู้ตรงกับความต้องการและความจำเป็นของสังคม โดยพยายามคัดเลือกมาให้เรียนเฉพาะที่ ตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ตั้งไว้ดังกล่าวแล้วในขั้นที่ 2
 - ขั้นที่ 4 จัดระเบียบ จัดลำดับ แก้ไขปรับปรุงเนื้อหาวิชาความรู้ที่คัดเลือกมาได้ ในขั้นที่ 3
 - ขั้นที่ 5 คัดเลือกประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ ซึ่งจะนำมาเสริมเนื้อหาวิชาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และตรงกับวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว
 - ขั้นที่ 6 จัดระเบียบ จัดลำดับ แก้ไขปรับปรุงประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะนำมาเสริมเนื้อหาวิชาความรู้
 - ขั้นที่ 7 กำหนดว่ามีเรื่องอะไรบ้าง เนื้อหาวิชาหรือประสบการณ์อะไรบ้างที่ต้องประเมินผลว่าได้มีการเรียนรู้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด นอกจากนี้จะต้องกำหนดไว้ด้วยว่าจะใช้วิธีประเมินผลอย่างไร มีอะไรที่จะนำมาช่วยในการประเมินผลได้บ้าง

พิภพ สุนทรสมัย (2530 : 8) ได้กล่าวถึง ข้อเสนอแนะการดำเนินการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1. สำรวจสภาพ ปัญหา ความต้องการของสังคม
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่สังคมต้องการ
3. คัดเลือกเนื้อหาวิชา
4. จัดลำดับขั้นตอน แก้ไขปรับปรุงเนื้อหาสาระที่เลือกมาได้
5. คัดเลือกประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้
6. จัดระเบียบ ลำดับ ขั้นตอนและแก้ไขปรับปรุงประสบการณ์
7. กำหนดเนื้อหาและประสบการณ์อย่างไรที่ต้องการประเมินผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 7-8) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ ดังนี้

1. เนื้อหาสาระของหลักสูตร
2. ยุทธวิธีการการสอน
3. ภาษาและพฤติกรรมของครู
4. พฤติกรรมของครูที่เกี่ยวข้อง
5. สภาพแวดล้อมทางการเรียน
6. สื่อและวัสดุการเรียนการสอน
7. การจัดเวลา สถานที่ และบุคคล
8. การวัดและการประเมินผล

กรมอาชีวศึกษา (2542 : 32) ได้ให้หลักการพัฒนาหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษา ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษา มุ่งเน้นการผลิตกำลังคนให้มีความรู้ ความสามารถในเชิงวิเคราะห์และมีคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน การพัฒนา และความก้าวหน้าเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี โดยเปิดโอกาสให้ภาคเอกชน และชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ให้มีความสำคัญกับรูปแบบการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น หลากหลายและมีการเชื่อมโยงกันมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Doll (1978 : 265) ได้กล่าวถึง การพัฒนาหลักสูตรไว้ 13 ประการ ดังนี้

1. วางแผนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร
2. ประเมินความเหมาะสมและคุณภาพของ โครงการพัฒนาหลักสูตร
3. อำนาจการให้เป็นไปตามนโยบายและปรัชญาของการศึกษา
4. อำนาจการในการพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในหลักสูตร
5. ใช้ข้อมูลจากการวิจัยและส่งเสริมคนวิจัยในท้องถิ่น
6. ประสานงานกับบุคคลอื่นในการจัดการเรียนการสอนพิเศษ เช่น ศึกษานิเทศก์

บรรณารักษ์ เป็นต้น

7. ทำงานร่วมกับครูแนะแนวในการที่จะใช้หลักสูตรและงานแนะแนวให้สัมพันธ์กัน
8. เตรียมผู้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตร
9. อำนาจความสะดวกในเรื่องเวลาและอุปกรณ์ที่ใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร
10. ช่วยเหลือครูโดยใช้เทคนิคการแนะแนวและที่ปรึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร
11. จัดองค์การ และอำนาจการ โครงการที่เกี่ยวกับการจัดบริการ ทางการศึกษาที่จัดขึ้น

เป็นพิเศษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. แนะนำเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรให้ชุมชนได้เข้าใจ

13. ส่งเสริมการติดต่อในโรงเรียนในระดับเดียวกัน

Taba (อ้างใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ 2542 : 104) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ดังนี้

1. การสร้างหลักสูตรทดลอง เป็นการสร้างหลักสูตรใหม่ เพื่อทดลองใช้ในบางโรงเรียน
2. ทดลองหลักสูตรที่สร้างขึ้น
3. แก้ไขปรับปรุง เมื่อได้ทดลองแล้วก็แก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์ขึ้น
4. กำหนดกรอบของหลักสูตรใหม่ เป็นการจัดเรียงลำดับของเนื้อหาวิชาว่าถูกต้อง

ตามหลักการสร้างหรือไม่

5. ประชาสัมพันธ์หลักสูตรใหม่ เพื่อให้หลักสูตรใหม่ได้ผล จำเป็นต้องมีการแนะนำให้กับกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 29) ได้สรุปแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบันประกอบไปด้วย 4 แนวคิด ได้แก่ (1) กลุ่มมนุษยนิยม (2) แบบปฏิรูปสังคมนิยม (3) แบบวิชาการนิยม และ (4) แบบเทคโนโลยีนิยม

1. แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มมนุษยนิยม

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 29-37) ได้กล่าวว่า การจัดหลักสูตรของกลุ่มมนุษยนิยม เป็นแนวคิดที่จะสนองความเป็นเลิศทางปัญญาและการสอนการมีชีวิตที่ดี โดยจัดการศึกษาให้เกิดการสำนึก มุ่งเน้นการกระตุ้นภายใน การจูงใจพื้นฐาน การรู้จักตนเอง ทำความเข้าใจตนเอง ตัดสินใจ กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ด้วยตนเอง เพื่อความสำเร็จในชีวิต รู้จักพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและทันกับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีแนวคิดพื้นฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

- 1.1 มุ่งเน้นการพัฒนาที่ตัวบุคคล
- 1.2 ทฤษฎีความต้องการพื้นฐานของมนุษย์
- 1.3 บุรณาการแห่งตน
- 1.4 บทบาทของครูจะเป็นผู้ชี้แนะหรือเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้
- 1.5 ธรรมชาติต่อการสอน
- 1.6 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของกลุ่มมนุษยนิยม มุ่งเน้นการเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองได้ และมีศักยภาพทั้งความรู้ ความรู้สึก ค่านิยม คุณภาพของพฤติกรรมทั้งมวล และรวมถึงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ประสานกับความร่ำรวย

2. แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรแบบปฏิรูปสังคมนิยม

วิชย์ วงษ์ใหญ่ (2537 : 39-49) ได้กล่าวว่า การจัดหลักสูตรตามแนวคิดของการปฏิรูปสังคมนิยม โดยมุ่งเน้นความต้องการของสังคมมากกว่าความต้องการของบุคคล การพิจารณาในการจัดหลักสูตรจะศึกษาถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของสังคม ในขณะนั้น โดยนำปัจจัยและข้อมูลพื้นฐานใช้ในการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

2.1 การพัฒนาหลักสูตร จะมุ่งเน้นชุมชนเป็นองค์กรหรือหน่วยงานของสังคมที่มีความสมบูรณ์ในตัวเองและสามารถจะศึกษาวิเคราะห์ระบบภายในได้ โดยจะไม่แยกวิเคราะห์เฉพาะบางส่วนของชุมชนหรือสถานศึกษา แต่จะวิเคราะห์ปัญหาในภาพรวม

2.2 มีความเชื่อในเรื่องระบบ โดยชุมชนแต่ละแห่งเป็นระบบการกระทำชนิดหนึ่ง ซึ่งการวิเคราะห์ระบบได้รับความสนใจและให้คุณค่าในวิธีการบริหารจัดการหลักสูตรในการวิเคราะห์ระบบจะให้ความสำคัญมากกว่าองค์ประกอบใหญ่ ๆ คือ สิ่งที่ป้อนเข้า กระบวนการจัดการ และผลผลิต แต่จะพิจารณาวิเคราะห์องค์ประกอบย่อย ที่มีสาระสำคัญอยู่ 5 ประการ คือ

2.2.1 วัตถุประสงค์ คือ ความคาดหวังเมื่อผู้เรียนได้ผ่านกระบวนการเรียนการสอนแล้ว ได้บรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ วัตถุประสงค์นี้อาจมีเพียงวัตถุประสงค์เดียวหรือหลายวัตถุประสงค์ก็ได้

2.2.2 ทางเลือกต่าง ๆ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่จะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.2.3 ต้นทุนค่าใช้จ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นที่จะต้องเกิดขึ้นสำหรับวิธีการหรือแนวทางที่นำมาใช้

2.2.4 ตัวแบบ หมายถึง การจำลองสภาพความเป็นจริงในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์

2.2.5 เกณฑ์การตัดสินใจ หมายถึง ข้อความหรือความคิดเกี่ยวกับต้นทุนค่าใช้จ่าย และประสิทธิผลของหลักสูตร

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดปฏิรูปสังคมนิยม เป็นการมุ่งเน้นความต้องการของสังคมมากกว่าความต้องการของบุคคล ดังนั้น การจัดหลักสูตรจึงจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันเป็นข้อมูลหลัก

3. การพัฒนาหลักสูตรแบบวิชาการนิยม

วิชย์ วงษ์ใหญ่ (2537 : 53-61) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรแบบวิชาการนิยมนั้น ผู้ที่เชี่ยวชาญจะเลือกจุดหมาย เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอน วัสดุ หลักสูตรประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมการเรียน สิ่งที่สำคัญหรือหัวใจของโรงเรียนคือ หลักสูตร การจัดการเรียนตามแนวคิดนี้ มีได้หมายความว่า จะเน้นเพียงความรู้เท่านั้น แต่จะมีวิธีการอย่างไร ความรู้จึงจะสามารถสื่อสารให้กับผู้เรียนโดยตรงและอยู่ในสภาพที่เหมาะสมซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1 ปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนาหลักสูตรรายวิชา ได้แก่ วิธีการที่สามารถนำความต่อเนื่องของโครงสร้างความรู้แต่ละสาขา แนวคิดเกี่ยวกับบูรณาการทางการเรียน รายวิชาต่างๆ และความคาดหวังของนักวิชาการในเนื้อหาสาระที่นำเสนอกับผู้เรียน

3.2 บูรณาการของหลักสูตรแบบเน้นวิชาการ ได้แก่ ลักษณะเด่นของเรื่องกรณีมีส่วนร่วมของผู้เรียนและวิธีการสืบเสาะหาความรู้

3.3 ลักษณะของหลักสูตร การเสนอหลักสูตรแบบรายวิชา ส่วนมากโครงสร้างจะแบ่งเป็นส่วน ๆ ของแต่ละวิชา ตามลักษณะและธรรมชาติของความรู้

3.4 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรแบบเน้นวิชาการ เพื่อฝึกผู้เรียนในการคิดค้นพบ การแก้ปัญหา กระบวนการคิดและวิธีการที่ต่อเนื่องกว้างขวางและครอบคลุม การสืบเสาะและหาความรู้ได้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ความสามารถและเวลาที่ใช้ของแต่ละบุคคลที่จะสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้แตกต่างกัน โดยปราศจากการเร่งรัด

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรแบบวิชาการนิยมมิได้มุ่งเน้นความรู้แต่เพียงอย่างเดียว แต่จะมุ่งเน้นความสามารถในการสื่อสารให้กับผู้เรียนและสภาพที่เหมาะสม บูรณาการของหลักสูตร โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ความสามารถ การคิด การแก้ปัญหาด้วยตนเอง

4. การพัฒนาหลักสูตรแบบเทคโนโลยีนิยม

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 62-64) ได้กล่าวว่า การนำเทคโนโลยีที่นำมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาหลักสูตรมี 2 ประการ คือ

4.1 การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวางแผนการจัดระบบหลักสูตรและการจัดลำดับขั้นตอนการเรียนการสอนเกี่ยวกับพฤติกรรมศาสตร์

4.2 การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ค้นพบใหม่มาเสริมการพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวกับรูปแบบ โครงสร้าง วิธีการ วัสดุหรือหลักสูตร ระบบการเรียนการสอนและการประเมินผลนวัตกรรม หมายถึง ความคิดใหม่ที่จะช่วยเสริมให้กระบวนการทำงาน ได้ผลคุ้มค่า ด้วยการเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงวิธีการที่ทำอยู่เดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

4.1 มีแนวคิด

4.2 มีระเบียบและระบบ

4.3 มีกระบวนการ

4.4 มีหลักปฏิบัติ

เทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง วิธีการทางการศึกษาที่เป็นระบบมีขั้นตอนของการทำงานให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ตรงตามวัตถุประสงค์ มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. วัสดุหมายรวมถึงเนื้อหาสาระด้วย

2. เครื่องมือและอุปกรณ์เครื่องช่วยสอนอื่น ๆ

3. วิธีการ หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่นำเข้ามาสู่ระบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปได้ว่า การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวางแผนจัดระบบหลักสูตร ส่วนนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่พบใหม่มาช่วยเสริมการพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวกับโครงสร้าง วิธีการ วัสดุหรือหลักสูตร ระบบการเรียนการสอนและการประเมินผล

มงคล ดินตมุลิก (2534) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการนิเทศการศึกษา ใน 3 ด้านได้แก่ ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน ซึ่งโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานกลางและขนาดใหญ่ มีปัญหาการนิเทศอยู่ในระดับกลาง โดยทัศนะของผู้บริหารและทัศนะของครู-อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษานานกลาง ที่มีต่อปัญหาการนิเทศภายในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าไม่แตกต่างกัน ในทัศนะของผู้บริหารและทัศนะของครู-อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานกลางที่มีต่อปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนพบว่า ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตรไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งครู-อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนเห็นว่าโรงเรียนที่มีปัญหาการนิเทศในด้านนี้มากกว่าที่ผู้บริหารมองเห็น โดยในส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน ปัญหาการนิเทศ การศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานกลางและขนาดกลาง ในภาพรวมทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน

แต่ อร่าม เรืองฤทธิ์ (2536 : 179) ได้ทำการวิจัยพบว่า ผู้บริหารงานวิชาการและครู-อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนมีความเห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

สอดคล้องกับ มีชัย แซ่มเชื้อ (2538 : 133) ที่ทำการศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูในโรงเรียนตั้งตรงจิตพลศึกษา กรุงเทพฯ พบว่า ครูที่ทำหน้าที่สอนที่มีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป มีความต้องการการนิเทศการศึกษาด้านหลักสูตรและจัดหาเอกสารด้านหลักสูตรมากที่สุด สอดคล้องกับ พรชัย พันธดาพร (2533 : 97) ที่ได้ศึกษาความต้องการการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 6 พบว่า ครูที่ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีความต้องการการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก และ ตติยา โสรัสสุชะโต (2524) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการนิเทศของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของครู ผลการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีความต้องการการนิเทศมากเกือบทั้งหมด โดยความต้องการทางการนิเทศในระดับมากที่สุด ได้แก่ การจัดหาคู่มือครูให้แก่ผู้สอนทุกรายวิชาก่อนที่จะเปิดภาคเรียน ให้คำชี้แจงความหมายและความสำคัญของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จุดประสงค์ทั่วไป จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการของครูผู้สอนในรายวิชาเดียวกัน เพื่อร่วมกันเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของรายวิชานั้น ๆ จัดหาคู่มือหนังสือวิชาภาษาไทย เอกสารและหนังสือเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอนให้กับครูผู้สอน จัดหาหนังสือภาษาไทยไว้ในห้องสมุดและแนะนำเทคนิควิธีการในการสร้างข้อสอบ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรรายวิชา

ในทำนองเดียวกัน สุพิณ นาคศรี (2536) ได้ศึกษาความต้องการการนิเทศทางวิชาการของครูโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ที่มีวุฒิปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี มีประสบการณ์ด้านการสอน 5 ปีขึ้นไป และต่ำกว่า 5 ปี มีความต้องการการนิเทศวิชาการทั้ง 4 ด้านตามลำดับดังนี้ (1) ด้านหลักสูตร คือต้องการจัดให้มีคู่มือการใช้หลักสูตร แผนการสอน กำหนดการสอนและคู่มือครูให้เพียงพอ (2) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยการสนับสนุนให้มีการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างจริงจัง (3) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ต้องการให้มีการนิเทศอย่างจริงจัง สามารถนำความรู้มาใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง และ (4) การวัดผลการเรียนรู้ทุกจุดประสงค์และทุกกลุ่มประสบการณ์

แต่ เกรียงศักดิ์ ปานคล้าย (2539 : 173) ได้ศึกษาความต้องการการนิเทศภายในของครูช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่าครูช่างอุตสาหกรรม ที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า และวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความต้องการการนิเทศภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) งานด้านหลักสูตร ควรจัดให้มีการฝึกอบรม ประชุมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรและจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น (2) งานการเรียนการสอน ควรจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับรูปแบบของการสอนช่างอุตสาหกรรมและจัดให้มีการนิเทศการสอน (3) งานสื่อการเรียนการสอน ควรจัดให้มีการฝึกอบรมและเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน จัดตั้งศูนย์ผลิตสื่อการเรียนการสอน จัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการสร้างสื่อการเรียนการสอน จัดหาแบบจำลองเครื่องจักรประเภทต่าง ๆ และการบริการสื่อการเรียนการสอน (4) งานวัดผลและประเมินผล ควรจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลจัดตั้งศูนย์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐาน (5) งานพัฒนานุเคราะห์ สนับสนุนการฝึกอบรม การศึกษาต่อดูงานนอกสถานที่ทั้งภาครัฐและเอกชน จัดอบรมเกี่ยวกับศีลธรรม จริยธรรม ส่งเสริมขวัญและกำลังใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างวิทยาลัยเทคนิค จัดการทดสอบความสามารถของครูช่างอุตสาหกรรมและสนับสนุนครูช่างอุตสาหกรรมออกฝึกงานในช่วงปิดเทอม

ทำนองเดียวกัน วิรัตน์ เสน่หา (2536) ได้ศึกษาความต้องการการนิเทศของผู้สอนวิชาอุตสาหกรรมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าความต้องการการนิเทศของผู้สอนวิชาอุตสาหกรรมศึกษาในด้านการใช้หลักสูตร การจัดกิจกรรม

การเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การใช้โรงฝึกงาน และการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยของ Sibbitt Jr. (1972 : 6033-A) พบว่า ความเข้าใจในการปฏิบัติงานนิเทศ การศึกษาของอาจารย์ใหญ่และครูที่ทำหน้าที่สอนในสถานศึกษามัธยมศึกษาชั้นสูงขนาดเล็ก ที่ได้รับการคัดเลือกของรัฐอินเดียนา เพื่อทำการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ใหญ่ และครูที่ทำหน้าที่สอนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการสอนและการพัฒนาอาชีพครู ซึ่งผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ใหญ่กับครูที่ทำหน้าที่สอนขาดการสื่อสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนิเทศ อาจารย์ใหญ่ไม่รับผิดชอบเท่าที่ควร เพื่อให้เกิดการเร่งเร้าให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในอาชีพครูและการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียน อาจารย์ใหญ่และครูที่ทำหน้าที่สอนต้องการให้มีการจัด โครงการนิเทศที่ดี ที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาอาชีพครูและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพยิ่งขึ้นไป

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรหมายถึง ความพยายามในการทำให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์และดีขึ้น ซึ่งกระบวนการพัฒนาดังกล่าวจะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ การวิจัย การพัฒนา การเผยแพร่ การดำเนินการใช้และปรับปรุง

2.5.2 ด้านเทคนิคและวิธีสอน

ในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากครูไปสู่ผู้เรียนนั้น จำเป็นต้องมีกลวิธี เฉพาะหรือเทคนิคและวิธีสอน เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดดังกล่าว ซึ่งได้แก่ กระบวนการ กิจกรรม วิธีการ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาทฤษฎีและเข้าใจวิธีการ ลำดับขั้นการทำงานในวิชาปฏิบัติตามสาขาวิชาชีพนั้น ๆ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยนักวิชาการศึกษาได้ให้ความหมายวิธีสอน ดังนี้

ไพโรจน์ ตีรณธนากุล (2542 : 7) ได้กล่าวว่า วิธีสอนคือ รูปแบบของการดำเนินการ ถ่ายทอดความรู้ การจัดกำหนดรูปแบบเหล่านี้สามารถดำเนินได้หลายวิธีและหลายเหตุผล ซึ่งทำให้การจัดแบ่งวิธีสอนต่าง ๆ ของนักทฤษฎีหลายกลุ่มได้ผลออกมาไม่เหมือนกัน และบางครั้งก็เรียกชื่อต่างกันด้วย แต่พอจะสรุปได้ว่า การกำหนดวิธีสอนแต่ละวิธี จะต้องคำนึงถึง

1. ชนิดของความรู้ที่จะถ่ายทอด และทัศนคติที่จะก่อให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน
 2. วิธีการสื่อสารที่จะใช้ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
 3. เทคนิคและอุปกรณ์ช่วยในการถ่ายทอดความรู้ที่มีอยู่และที่สามารถสร้างเสริมขึ้นได้
- ดังนั้น ความรู้ + เทคนิค + การสื่อสาร → ประสิทธิภาพในการสอน

สิทธิ์ สายหล้า (2541 : 107) ได้กล่าวว่า การสอนหมายถึง การบอกกล่าว การชี้แนะ หรือการจัดกิจกรรมใด ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะ และทัศนคติตามที่คาดหวัง

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 72) ได้กล่าวว่า การสอนหมายถึง การถ่ายทอดความรู้ จากครูไปสู่นักเรียน

จำเนียร ศิลปวานิช (2538 : 32) ได้กล่าวว่า การสอนหมายถึง การจัดประสบการณ์ ที่เหมาะสมให้นักเรียนได้ปะทะ เพื่อที่จะให้เกิดการเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

ไพโรจน์ ตีรณชนากุล (2542 : 50-86) ได้จัดกลุ่มวิธีสอนได้ 3 กลุ่ม คือ

1. วิธีสอนแบบผู้สอนเป็นแกน (Teacher Orientate)
2. วิธีสอนแบบผู้เรียนเป็นแกน (Student Orientate)
3. วิธีสอนในกลุ่มที่ 3 จำแนกได้ 3 วิธี ได้แก่

3.1 วิธีสอนแบบผู้เรียนและผู้สอนมีกิจกรรมร่วมกัน (Instructors Students and Organization)

3.2 การจัดสอนแบบจัดกลุ่มผู้เรียนและผู้สอน (Organization of Students and Instructors)

3.3 การจัดสอนโดยใช้อุปกรณ์เสริมช่วย (Mediation Device in Teaching Method)

1. วิธีสอนแบบผู้สอนเป็นแกน (Teacher Orientate)

ไพโรจน์ ตีรณชนากุล (2542 : 50-56) ได้กล่าวว่า การสอนแบบผู้สอนเป็นแกนนี้ ผู้สอนจะเป็นผู้ให้ความรู้แต่ฝ่ายเดียว ไม่มีขบวนการสะท้อนกลับจากผู้เรียนและมีลักษณะ การสื่อสารทางเดียว วิธีสอนในกลุ่มนี้ได้แก่

1.1 วิธีปาฐกถา (Lecture Method) วิธีนี้ใช้มากที่สุดและเชื่อว่าเป็นวิธีที่มีความ เหมาะสมกับการสอนระดับอุดมศึกษา โดยผู้สอนจะเป็นผู้บรรยายข้อมูล กฎเกณฑ์ ข้อเท็จจริงและ เหตุการณ์ต่าง ๆ ต่อผู้ฟังแต่ฝ่ายเดียว ลักษณะการสอนนั้น ผู้สอนจะเป็นผู้บรรยาย ข้อมูล กฎเกณฑ์ ข้อเท็จจริง เหตุการณ์ต่างๆ ต่อผู้ฟังแต่ฝ่ายเดียว หน้าที่ผู้ฟังคือ นั่งฟังอย่างเดียว ซึ่งเป็นการบอกเล่า (Telling) เรื่องต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจะต้องรู้ เป็นการสื่อความหมายทางเดียว (One-way Communication)

1.2 วิธีอธิบายตามบท (Oral Interpretation Method) เป็นวิธีสอนโดยการ นำข้อความหรือคำราม่าอ่าน วิเคราะห์และตีความให้ผู้เรียนฟัง ซึ่งเป็นการสื่อความหมายทางเดียว

1.3 วิธีสาธิต (Demonstration Method) เป็นวิธีสอนโดยผู้สอนแสดงการทำงาน หรือลงมือทำงาน ให้ผู้เรียนได้ดูพร้อมกับการอธิบายประกอบการสาธิต

สรุปได้ว่า วิธีสอนแบบผู้สอนเป็นแกนนี้ ผู้สอนจะเป็นผู้ให้ความรู้เพียงฝ่ายเดียว เช่น การบรรยาย วิเคราะห์ ตีความ เป็นการสื่อสารทางเดียว ซึ่งมีขบวนการสะท้อนกลับจากผู้เรียน

2. วิธีสอนแบบผู้เรียนเป็นแกน (Student Orientate)

ไพโรจน์ ตีรณชนากุล (2542 : 56-65) ได้กล่าวว่า วิธีนี้ผู้สอนมีหน้าที่เป็นผู้กำกับ ชี้แนะ ประสานงาน อำนวยความสะดวกและสนับสนุนเท่านั้น ส่วนขบวนการเรียนรู้นั้น ขึ้นกับความ สนใจของผู้เรียนแต่ฝ่ายเดียว วิธีสอนกลุ่มนี้ได้แก่

2.1 วิธีให้นักศึกษาปฏิบัติ (Student Performance Method) เป็นการสอน โดยให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติหรือทดลองในห้องทดลอง โดยครูเป็นผู้กำกับ ควบคุมดูแลและให้ข้อเสนอแนะ

2.2 วิธีมอบงานให้นักศึกษาทำ (Study Assignment Method) เป็นการสอนโดยมอบงานให้ผู้เรียนอ่านตำรา วารสาร คู่มือหรือเอกสารต่าง ๆ หรือเพื่อทำการศึกษาวิจัยเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วทำรายงานส่งครูผู้สอน

2.3 วิธีให้ศึกษาตามแผนชุดการสอน (Programmed Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่ให้ผู้เรียนทำการศึกษาและปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในคู่มือ เพื่อให้สามารถเรียนรู้และมีทักษะตามที่ได้มุ่งหมายไว้

2.4 วิธีให้ศึกษาตามหน่วยเรียนเบ็ดเสร็จ (Modular Learning Unit Method) เป็นบทเรียนที่ให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งผู้สอนจะมอบบทเรียนให้ผู้เรียนทีละบทและมีการทดสอบก่อนให้เรียนบทต่อไป

สรุปได้ว่า วิธีสอนแบบผู้เรียนเป็นแกนนี้ มีความเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสนใจจริง และต้องการเรียนจริง ๆ ผู้สอนเป็นเพียงผู้กำกับ ชี้แนะและประสาน พร้อมกับอำนวยความสะดวกให้เท่านั้น เหมาะสำหรับการเรียนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้

3. วิธีสอนในกลุ่มที่ 3 จำแนกได้ 3 วิธี

ไพโรจน์ ติรณานกุล (2542 : 66-84) ได้กล่าวว่า วิธีสอนในกลุ่มนี้ผู้สอนและผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กันสูง มีการสะท้อนกลับเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนได้ผลแน่นอน บางครั้งมีความจำเป็นต้องจัดกลุ่มผู้เรียนขึ้นใหม่และใช้เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์มาช่วยในการสอน เพื่อให้ประสบความสำเร็จเร็วขึ้นและสมบูรณ์ขึ้น วิธีสอนในกลุ่มนี้ ได้แก่

3.1 วิธีสอนแบบผู้เรียนและผู้สอนมีกิจกรรมร่วมกัน (Instructor Student Orientate) วิธีสอนแบบนี้จะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาสูง มีการสะท้อนกลับเกิดขึ้นตลอดเวลา การสอนแบบนี้ประกอบด้วย

3.1.1 วิธีเจรจาปรึกษา (Conference Method) เป็นการใช้นักศึกษาจัดให้กลุ่มคนทำการเจรจาปรึกษากัน เพื่อให้ได้ความรู้ตามจุดมุ่งหมายทางวิชาการ

3.1.2 วิธีถามตอบ (Questioning or Socratic Method) เป็นวิธีที่ผู้สอนตั้งคำถามถามผู้เรียนและให้ผู้เรียนตอบคำถามเพื่อล้วงเอาความรู้ที่แฝงอยู่ออกมา และเพิ่มเติมเข้าไป

3.1.3 วิธีควบคุมชักจูง (Tutoring or Coaching Method) เป็นการสอนความรู้ใหม่ ๆ หรือชักจูงทบทวนความรู้เดิมให้เข้าใจกระจ่างขึ้น เป็นการสื่อความหมายสองทางอย่างสมบูรณ์

3.2 จัดสอนแบบจัดกลุ่มผู้เรียนหรือกลุ่มผู้สอน (Organization of Students and Instructors) ในการเรียนถ้ามีการเลือกกลุ่มผู้เรียนหรือจัดกลุ่มผู้เรียนใหม่ จะทำให้การสอนนั้นได้ผลยิ่งขึ้น และบางครั้งอาจจำเป็นต้องใช้ผู้สอนหลายคนช่วยทำการสอน

3.3 การจัดสอนโดยใช้อุปกรณ์เสริมช่วย (Mediation Device in Teaching Methods) โดยการนำเทคโนโลยี เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ มาประยุกต์ช่วยในการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า วิธีสอนในกลุ่มนี้ ผู้สอนและผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กันมากและมีการสะท้อนกลับอยู่ตลอดเวลา ได้ผลจากการสอนการเรียนรู้ที่แน่นอน และบางครั้งอาจมีความจำเป็นต้องจัดกลุ่มผู้เรียนขึ้นใหม่ เพื่อให้การสอนที่ได้ผลสมบูรณ์หรือการนำเทคโนโลยี เครื่องมือ อุปกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการสอน เพื่อให้การสอนประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

สถิต เกษา (2539 : 90-93) ได้ทำการวิจัย การศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการนิเทศภายในแบบสังเกตการสอนในชั้นเรียน : โรงเรียนกุลศิริเทคโนโลยี ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยระดับมาก กับขั้นตอนการนิเทศภายในแบบการสังเกตการสอนในชั้นเรียน ทั้ง 3 ขั้นตอน ซึ่งผลของค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ชั้นปรึกษาหลังสอน ชั้นสังเกตการสอน และชั้นปรึกษาก่อนการสอน สรุปผลขั้นตอนการนิเทศ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ชั้นปรึกษาก่อนการสอน ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยระดับมากทั้ง 3 ด้าน ตามลำดับ ได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการสอน ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ของการนิเทศและด้านกระบวนการนิเทศ และบุคลากรผู้นิเทศ

ขั้นที่ 2 ชั้นสังเกตการสอน โดยครูส่วนใหญ่เห็นด้วยระดับมากทั้ง 2 ด้าน ผลคะแนนเฉลี่ยด้านพฤติกรรมการสอนมากกว่าด้านบรรยากาศการเรียนการสอน

ขั้นที่ 3 ชั้นปรึกษาหลังสอน ด้านแนวปฏิบัติและสาระการปรึกษาหลังสอน โดยภาพรวมครูเห็นด้วยในระดับมาก

ทำนองเดียวกัน เพ็ญศรี สืบภา (2535) ได้ศึกษาการปฏิบัติการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อมในการนิเทศ ด้านการดำเนินการและกิจกรรมการนิเทศ และด้านการใช้หลักการและวิธีการนิเทศ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนประถมศึกษาทั้งที่เป็นโรงเรียนก้นดาดและไม่ก้นดาดในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี มีการปฏิบัติการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านแล้วพบว่า มีการปฏิบัติในทุกด้านอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เช่นเดียวกัน

แต่ จินตนา สวรินทร์ (2536) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนในระดับปานกลาง ยกเว้นการนิเทศงานจัดการเรียนการสอนและงานประเมินผลปฏิบัติในระดับสูง ครูผู้สอนได้รับการปฏิบัติการนิเทศงานวิชาการภายในจากผู้บริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อยู่ในระดับปานกลาง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน และผลการวิจัยของ เกรียงศักดิ์ ปานคล้าย (2539 : 176) ได้ศึกษาความต้องการการนิเทศภายในของครูช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยงานการเรียนการสอน พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าและต่ำกว่าปริญญาตรี ครูช่างอุตสาหกรรมที่ทำหน้าที่การสอนในคณะวิชาการก่อสร้าง คณะวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะวิชาช่างยนต์ คณะวิชาช่างกล และคณะวิชาช่างไฟฟ้า มีความต้องการการนิเทศภายในด้านงานการเรียนการสอน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการไม่แตกต่างกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพด้านอาชีวศึกษาในส่วนหนึ่งที่พบว่า ในด้านเทคนิคและวิธีสอนนั้น ครูส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ซึ่งมีอยู่บ้างที่ใช้วิธีสาธิตและทดลองในวิชาชีพ ภาคปฏิบัติที่มีการปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยครูมีความรู้ความสามารถในวิชาการสอน การวางแผน การสอน อยู่ในระดับปานกลาง โดยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษณา ตามสีวัน (2543 : 133) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชา พาณิชยกรรม ตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ ศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเขตการศึกษา 9, 10 และ 11 ด้านการนิเทศและการพัฒนา บุคลากรทางการสอน พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณา ในรายละเอียดพบว่า ทั้ง 3 เขตการศึกษา มีการปฏิบัติมากในเรื่องการกำหนดนโยบายและชี้แจง เกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน ส่วนที่ปฏิบัติน้อย ในเขตการศึกษา 9 และ 10 ในเรื่องผู้บริหารมีการเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการจัดการเรียนการสอน ของครู-อาจารย์ผู้สอน และในส่วนของเขตการศึกษา 11 ที่มีการปฏิบัติในเรื่องการขยายผลและการ ประเมินผล การส่งเสริมสนับสนุนครู-อาจารย์ผู้สอนให้ไปอบรมศึกษาต่อหรือศึกษาดูงาน ในสถานประกอบการ

2.5.3 ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน

การผลิตและพัฒนาสื่อการสอน หมายถึง วิธีการจัดทำสื่อการสอนขึ้นใหม่และปรับปรุง สื่อการสอนที่มีอยู่แล้วให้สามารถใช้งานได้ดี เหมาะสมกับเทคโนโลยี แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ (1) สื่อการสอนที่เป็นเอกสารการพิมพ์ ได้แก่ หนังสือเรียน ชุดการสอน แผนการสอน เป็นต้น และ (2) สื่อโสตทัศนศึกษา ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิกิทัศน์และคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยนักวิชาการศึกษาได้ให้ความหมายสื่อการเรียนการสอน ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 44) ได้กล่าวว่า สื่อการสอนหมายถึง สิ่งที่น่าความรู้ ไปสู่ผู้เรียน อยู่ในรูปของสิ่งพิมพ์หรือไม่ใช่สิ่งพิมพ์ก็ได้ สื่อการสอนที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์ก็คือ สื่อประเภทโสตทัศนอุปกรณ์และวัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ และวิธีการทางโสตทัศนอุปกรณ์

จริยา เหนียนเฉลย (2535 : 4) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนหมายถึง การนำวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือมาเป็นสะพานเชื่อมโยงความรู้ เนื้อหาไปยังผู้เรียน เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจ ในสิ่งที่ถ่ายทอดซึ่งกันและกัน และได้ผลตรงตามจุดมุ่งหมาย

จำเนียร ศิลปวานิช (2535 : 4) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนหมายถึง วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการที่ใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอนสามารถส่ง หรือถ่ายทอดไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนการสอนจะมีคุณค่าเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับผู้สอนรู้จักคุณค่าของสื่อแต่ละชนิดเพียงใด จะนำมาใช้อย่างไรจึงจะเกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากที่สุด

ประเวศ ขอดยิ่ง (2536 : 2-3) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนหมายถึง วัสดุ เครื่องมือ และเทคนิค วิธีการที่ผู้สอนนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ได้อย่าง มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เป็นการจัดทำสื่อการเรียนสอนขึ้นมาใหม่ มาปรับปรุงให้ทันสมัยและเหมาะสมกับเทคโนโลยี ประกอบด้วยสื่อเอกสารการพิมพ์และ สื่อโสตทัศน

1. ประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอนต่อครูผู้สอน

สิทธิ์ สายหล้า (2541 : 173-174) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนมีประโยชน์ต่อ การเรียนการสอน ดังนี้

- 1.1 ใช้กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนให้เหมาะกับวุฒิภาวะ และวัยของผู้เรียน
- 1.2 ช่วยประหยัดเวลาของครูในการอธิบายเนื้อหาให้กับผู้เรียน
- 1.3 ช่วยขจัดความไม่ถนัดของครูหรือไม่มีพรสวรรค์ จำเป็นต้องอาศัยสื่อช่วย เช่น เทปเพลง เทปตัวอย่างการอ่านคำประพันธ์หรือวีดิทัศน์ประกอบการสอน
- 1.4 ใช้แก้ปัญหากรณีที่มีผู้เรียนจำนวนมาก
- 1.5 ช่วยให้ครูเอาชนะข้อจำกัดในการสอนในเรื่องสถานที่ เวลา ระยะทางและขนาด
- 1.6 ช่วยแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลได้

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอนที่มีประโยชน์ต่อครูผู้สอน เพื่อให้การถ่ายทอดความรู้และ ประสบการณ์จากครูผู้สอนไปยังผู้เรียนให้ทันตามกำหนดเวลาและเนื้อหาที่ได้เตรียมไว้จาก แผนการสอน โดยผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตรงตามจุดมุ่งหมายที่คาดหวังไว้

2. ประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอนต่อผู้เรียน

สิทธิ์ สายหล้า (2541 : 173-174) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนมีประโยชน์ต่อผู้เรียน ดังนี้

- 2.1 ช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่ายการเรียนเพราะสื่อการสอนช่วยให้บทเรียนน่าสนใจ
- 2.2 ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจและการเรียนรู้มีความคงทน
- 2.3 ทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ร่วมกันและเข้าใจเนื้อหาตรงกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 ช่วยประหยัดเวลาในการเรียนรู้ซ้ำ สามารถเรียนรู้ได้เร็วยิ่งขึ้น

2.5 นำประสบการณ์นอกห้องเรียนมาให้ผู้เรียนได้ศึกษาในห้องเรียนได้

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอนมีประโยชน์ต่อผู้เรียน เพื่อช่วยผู้เรียนรู้ได้เร็วประทับใจ ไม่เบื่อหน่ายการเรียนและผู้เรียนจะมีประสบการณ์ร่วมกัน ครูช่วยในการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ประหยัดเวลาในการสอนช่วยเสริมความไม่ถนัดของครู ประหยัดเวลาและสามารถนำประสบการณ์จากภายนอกมาสู่การเรียนรู้ในห้องเรียนได้

3. หลักในการคัดเลือกสื่อการเรียนการสอน

สิทธิ์ สายหล้า (2541 : 179) ได้กล่าวว่า หลักในการคัดเลือกสื่อการเรียนการสอนมีดังนี้

- 3.1 เหมาะกับระดับชั้น วัย วุฒิภาวะ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน
- 3.2 สอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์การสอนและวิธีสอน
- 3.3 มีความเที่ยงตรงในเนื้อหา ช่วยให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้เนื้อหาที่ถูกต้อง
- 3.4 เหมาะกับเวลาและสถานที่
- 3.5 มีคุณภาพเหมาะสมกับราคา
- 3.6 เหมาะสมกับขนาดของกลุ่มผู้เรียน

สรุปได้ว่า การที่จะนำสื่อมาใช้ในการเรียนการสอนให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เร็ว เข้าใจ และประทับใจนั้น จะพิจารณาคัดเลือกให้เหมาะสมและสอดคล้องกับระดับชั้น วัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความสามารถ เนื้อหา มีความเที่ยงตรง เหมาะสมกับเวลาและสถานที่ มีคุณภาพดี เหมาะสมกับราคาและขนาดของกลุ่มผู้เรียนในการเรียนการสอนแต่ละครั้ง

4. ที่มาของสื่อการเรียนการสอน

สิทธิ์ สายหล้า (2541 : 178) ได้กล่าวว่า ที่มาของสื่อการเรียนการสอนที่นำมาใช้ ประกอบการเรียนการสอน มีที่มาดังนี้

4.1 ครูผู้สอนเป็นผู้ผลิต ภาระของครูประจำวิชาที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ (1) การเตรียมตัวสอน (2) ดำเนินการสอน และ(3) ประเมินผลการสอน จะเห็นว่าครูผู้สอนทราบว่า จะสอนอะไรบ้างและจะสอนอย่างไร ครูจึงสามารถผลิตสื่อขึ้นใช้เองได้

4.2 ผู้เรียนเป็นผู้ผลิตหรือจัดหา ครูสามารถมอบหมายให้ผู้เรียนจัดทำหรือจัดหาสื่อ บางชนิดที่ไม่ต้องลงทุนหรือลงทุนน้อย

4.3 เจ้าหน้าที่หรือครูหัวหน้าสื่อการเรียนการสอนเป็นผู้จัดหา

สรุปได้ว่า ในการจัดหาสื่อมาใช้ในการเรียนการสอน สามารถกระทำได้โดยครูผู้สอนผลิตขึ้นเอง ผู้เรียนเป็นผู้ผลิตหรือจัดหาและผู้มีหน้าที่โดยตรงเป็นผู้จัดหา ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผลตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

ประสงค์ เทพศิริ (2531) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการนิเทศการสอนภายใน โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีปัญหาในการนิเทศการสอนภายในโรงเรียน ได้แก่ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ด้านการสร้างสื่อ เครื่องมือและ พัฒนาการนิเทศการสอนและด้านปฏิบัติการนิเทศการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับกลาง

สอดคล้องกับ พรทิพย์ ธีรวรางกูร (2522) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพทางโสตทัศนอุปกรณ์ ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาส่วนมาก ขาดแคลนอุปกรณ์และไม่มีศูนย์โสตทัศนศึกษาเป็นสัดส่วนของตนเอง ส่วนมากจะกระจุกกระจาย ตามหน่วยงานอื่น การใช้และการจัดหาโสตทัศนอุปกรณ์เพื่อประกอบการสอนของครู-อาจารย์ โดยเฉลี่ยแล้วน้อยมาก เนื่องจากขาดความรู้ในการใช้และการผลิตขึ้นใช้เอง นอกจากนี้ครู-อาจารย์ยังมีชั่วโมงสอนมากเกินไป ไม่มีเวลาในการจัดทำและจัดหา นักเรียนนักศึกษา มีความต้องการให้มีการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ โดยผู้บริหารส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีและให้การสนับสนุนงาน ด้านโสตทัศนศึกษาของวิทยาลัย

ทำนองเดียวกัน ประหยัด พิมพา (2542 : 97) ได้ทำการศึกษาความต้องการนิเทศ การศึกษาของครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 9 ด้านการจัดวัสดุอุปกรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการการนิเทศ การศึกษาอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการให้มีการสำรวจการใช้สื่อ เพื่อนำมาใช้จัดการเรียน การสอน โดยโรงเรียนให้ความสำคัญโดยการจัดหาสื่อให้เหมาะสมทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อที่ทันสมัยก้าวหน้า เทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น และให้มีการฝึกอบรมครูให้มีความเข้าใจ มีความสามารถในการใช้ การบำรุงรักษาและ การผลิตสื่อที่มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์ของหลักสูตรรายวิชา เนื้อหาสาระและสาขาวิชา สภาพการเงินของสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนควรจะได้ให้คำแนะนำ สนับสนุนส่งเสริมและติดตามการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิด จริงจังและ มีความต่อเนื่องตลอดไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรชัย พันธุ์ธาตพร (2533 : 58) ที่ศึกษา ความต้องการการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 6 พบว่า ความ ต้องการการนิเทศการศึกษาของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และสื่อการสอนอยู่ในระดับมาก

แต่ สุรพงษ์ ศรีวินิจ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการการนิเทศงานวิชาการของ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวม 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความต้องการการนิเทศงานวิชาการมากที่สุด คือ ความต้องการการนิเทศด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร และด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับ

สรุปได้ว่า การผลิตและพัฒนาสื่อการสอน หมายถึง วิธีการและกระบวนการในการจัดทำ และพัฒนาสื่อการสอนชิ้นใหม่ และปรับปรุงสื่อการสอนที่มีอยู่แล้วให้สามารถใช้งานได้ดี มีความเหมาะสมกับเทคโนโลยีในปัจจุบัน จำแนกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ (1) สื่อการสอนที่เป็นเอกสาร การพิมพ์ ได้แก่ หนังสือเรียน ชุดการสอน แผนการสอน และ (2) สื่อโสตทัศนศึกษา ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วัสดุทัศนและคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น

2.5.4 ด้านการวัดและประเมินผลการสอน

การวัดและประเมินผลการสอน เป็นกระบวนการที่สำคัญในการตรวจสอบการสอนของ ครูผู้สอนว่า นักเรียนนักศึกษาเกิดพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายการสอนมากน้อย เพียงใด ซึ่งการวัดผลการศึกษาจะมีประสิทธิภาพเพียงใด ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับหลักการวัดผล หรือ วิธีการวัด มีนักวิชาการให้ความหมายของการวัดและประเมินผลการสอนดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 199) ได้กล่าวถึงความหมายเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผล ดังต่อไปนี้

การวัด (Measurement) เป็นกระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับวัตถุ สิ่งของหรือ บุคคลตามความมุ่งหมาย และเปรียบเทียบลักษณะความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่จะวัด เช่น การวัดความสามารถของสมอง คุณสมบัติทางกายภาพ ผลที่ได้จากการวัดจะเป็นจำนวนตัวเลข เป็นการวัดเชิงปริมาณ

การประเมินผล (Evaluation) เป็นการพิจารณาคัดสิน เกี่ยวกับคุณภาพคุณค่า ความจริง และการกระทำ บางทีขึ้นอยู่กับกรวัดเพียงอย่างเดียว เช่น คะแนนสอบ แต่โดยทั่วไปจะเป็นการ รวมการวัดหลาย ๆ ทาง โดยอาศัยข้อมูลหรือรายละเอียดจากการสังเกต การสัมภาษณ์หรือ การทดสอบประกอบการพิจารณาด้วย

กังวล เทียนกัณฑ์เทศน์ (2536 : 15-16) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผล ดังนี้

การวัด หมายถึง กระบวนการกำหนดตัวเลขให้แก่สิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์ ให้เห็นความแตกต่างของคุณสมบัติที่มีอยู่ในวัตถุหรือในบุคคลที่เราประสงค์จะวัด ถ้าคุณสมบัตินั้นที่วัดนั้นได้มีการให้คำจำกัดความชัดเจนเพียงพอที่จะสังเกตความแตกต่างได้และคุณสมบัตินั้นจะต้องเป็นคุณสมบัตินั้นที่วัดได้ และการวัดยังหมายรวมถึงกระบวนการกำหนดตัวเลขที่มีสเกลมาตรฐานด้วย

การประเมินผล หมายถึง การตัดสินหรือลงความเห็นใด ๆ จากผลของการวัด วิเคราะห์ผลที่วัดได้หรือหลักฐานอื่น ๆ ประกอบการลงความเห็นหรือการประเมินผล คือ กระบวนการประเมินค่าขั้นสุดท้ายว่า วัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยบรรลุวัตถุประสงค์เพียงไร ทั้งนี้โดยการพิจารณาผลที่ได้จากผลของการวัด และส่วนประกอบอื่น เพื่อการประเมินค่าที่เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมนึก ภัททิยธนี (2541 : 1-3) ได้กล่าวว่า ความหมายของการวัดผลและการประเมินผล การศึกษา ดังนี้

การวัดผล (Measurement) หมายถึง กระบวนการหาปริมาณหรือจำนวนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่งมาวัด ผลจากการวัดมักจะออกมาเป็นตัวเลข สัญลักษณ์หรือ ข้อมูล

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การตัดสินหรือวินิจฉัยสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จากการวัดผล โดยอาศัยเกณฑ์การพิจารณาอย่างใดอย่างหนึ่ง

สมนึก ภัททิยธนี (2541 : 31) ได้กล่าวว่า เครื่องมือหรือเทคนิคที่ใช้ในการวัดผล การศึกษามีหลายชนิดและมีลักษณะการใช้แตกต่างกันตามโอกาสหรือสถานการณ์ การที่มีเครื่องมือวัดผลหรือเทคนิคหลายชนิดเช่นนี้ เพื่อช่วยให้การวัดครอบคลุมพฤติกรรมทางการศึกษาดังนี้

1. การสังเกต (Observation)

สมนึก ภัททิยธนี (2541 : 31) ได้กล่าวว่า เครื่องมือหรือเทคนิคที่ใช้ในการวัดและ ประเมินผลการสอน ชนิดการสังเกต มีดังนี้

การสังเกต คือ การพิจารณาปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อค้นหาความจริงบางประการ โดยอาศัยประสาทสัมผัสของผู้สังเกตโดยตรง ทำให้ได้ข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งเป็น ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ได้แก่ รูปแบบของการสังเกต แบ่งได้หลายแบบ ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่ง โดยทั่วไปนิยมแบ่งประเภทของการสังเกตโดยยึดวิธีการสังเกตเป็นหลัก ซึ่งแบ่งออกได้ 2 แบบ ดังนี้

1.1 การสังเกตโดยผู้สังเกตเข้าไปร่วมในเหตุการณ์หรือกิจกรรม โดยมีจุดมุ่งหมาย ของการสังเกตคือ สังเกตโดยไม่ให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัว

1.2 การสังเกตโดยผู้ถูกสังเกตไม่ได้เข้าไปร่วมในเหตุการณ์หรือกิจกรรม คือ สังเกต ในฐานะเป็นบุคคลภายนอก จำแนกได้ 2 แบบ ได้แก่ (1) การสังเกตแบบไม่มีโครงสร้าง ซึ่งใช้กับการศึกษาเรื่องราวทั่วไป ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน และ (2) การสังเกตแบบมีโครงสร้าง เป็นการสังเกต ที่ผู้สังเกตกำหนดเรื่องไว้แล้ว โดยผู้ถูกสังเกตไม่รู้ตัว

2. การสัมภาษณ์ (Interview)

สมนึก ภัททิยธนี (2541:34-36) ได้กล่าวว่า เครื่องมือหรือเทคนิคที่ใช้ในการวัดและ ประเมินผลการสอนชนิดการสัมภาษณ์ดังนี้

การสัมภาษณ์ คือ การสนทนาหรือการพูดโต้ตอบกันอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อค้นหา ความรู้ ความจริง ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า การสัมภาษณ์จะประกอบด้วยบุคคล 2 ฝ่าย คือ ผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ ซึ่งการสัมภาษณ์นอกจากจะทำให้ได้ความรู้ ข้อเท็จจริง บุคลิกภาพ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 แบบ ได้แก่

2.1 การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เป็นการสัมภาษณ์ที่ไม่ใช่แบบสัมภาษณ์ แต่ผู้สัมภาษณ์จะต้องใช้เทคนิคและความสามารถเฉพาะตัว เพื่อให้ได้คำตอบจากผู้ถูกสัมภาษณ์ ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยให้ตอบ แสดงความรู้สึก หรือความคิดเห็นออกมาโดยอิสระ

2.2 การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เป็นการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ที่ได้สร้างขึ้นไว้แล้ว การสัมภาษณ์แบบนี้มีลักษณะไม่ค่อยยืดหยุ่น แต่สามารถจัดหมวดหมู่ข้อมูลได้ง่ายและสะดวกในการวิเคราะห์สรุปผล

สรุปได้ว่า การสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการศึกษา เพื่อค้นหาความรู้ ความจริง ความรู้สึกจากผู้สัมภาษณ์ โดยการตอบตามที่ผู้สัมภาษณ์สอบถามและตอบตามแบบสัมภาษณ์ที่ได้กำหนดไว้แล้ว

3. แบบสอบถาม (Questionnaire)

สมนึก กัททิษณี (2541 : 36-42) ได้กล่าวว่า เครื่องมือหรือเทคนิคที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการสอนชนิดแบบสอบถาม ดังนี้

แบบสอบถามเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่นิยมใช้กันมาก โดยเฉพาะการเก็บข้อมูลทางสังคมศาสตร์ เป็นวิธีการที่สะดวก ใช้วัดได้อย่างกว้างขวาง ทั้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงในอดีต ปัจจุบันและการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต แบบสอบถามจะมีคำถามเป็นตัวกระตุ้นเร่งเร้าให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา ถือว่าเป็นเครื่องมือที่นิยมใช้วัดทางด้านจิตพิสัย ซึ่งจะมีโครงสร้างหรือส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน ได้แก่

3.1 คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม เป็นส่วนแรกของการสอบถาม จะเป็นคำชี้แจงโดยระบุจุดมุ่งหมายและความสำคัญที่ให้ตอบแบบสอบถามและตอนสุดท้ายของคำชี้แจงเป็นคำกล่าวขอบคุณล่วงหน้า พร้อมระบุชื่อเจ้าของแบบสอบถามทุกครั้ง

3.2 สถานภาพทั่วไป ในส่วนนี้จะป็นรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบ เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ

3.3 ข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่จะวัด ซึ่งอาจแยกเป็นพฤติกรรมย่อย ๆ แล้วสร้างข้อคำถามวัดพฤติกรรมตามที่ได้แยกย่อยไว้ แบบสอบถามอาจเป็นชนิดรูปแบบเดียวหรือหลายรูปแบบก็ได้

สรุปได้ว่า แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวัดและประเมินผลการศึกษาที่นิยมใช้ในการเก็บข้อมูลทางสังคมศาสตร์ เป็นวิธีที่สะดวกและใช้วัดได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งจะมีคำถามเป็นตัวกระตุ้น เร่งเร้าในการตอบคำถามและนิยมใช้วัดด้านจิตพิสัย

4. การจัดอันดับ (Rank Order)

สมนึก กัททิษณี (2541 : 42-47) ได้กล่าวว่า เครื่องมือหรือเทคนิคที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการสอนชนิดการจัดอันดับ มีดังนี้

การจัดอันดับเครื่องมือชนิดนี้ใช้สำหรับจัดอันดับของข้อมูลหรือผลงานต่าง ๆ ของผู้เรียน แล้วจึงคิดให้คะแนนภายหลังเพื่อการประเมิน ซึ่งครูไม่ควรให้คะแนนทันที เพราะอาจจะทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ การจัดอันดับควรเลือกใช้ใน 2 ลักษณะ ได้แก่

4.1 ใช้ในกรณีที่มีผลงานหลายชิ้นและมีกรรมการวัดผลคนเดียว ใช้ในการวัดผลบางวิชา ซึ่งให้คะแนนได้ยากลำบาก จึงควรจัดลำดับความสำคัญก่อนให้คะแนน

4.2 ใช้ในกรณีที่มีผลงานหลายชิ้นและมีกรรมการวัดผลหลาย ๆ คน หรือเรียกว่า คณะกรรมการตัดสิน โดยใช้วิธีการจัดอันดับคุณภาพก่อนการให้คะแนน และจัดแบบฟอร์มให้คณะกรรมการแต่ละคน โดยการเรียงลำดับผลงานตามหมายเลขที่เข้ารับการแข่งขันจนครบจำนวน จากนั้นก็เป็นการให้คะแนนผลงานของคณะกรรมการแต่ละคนจนครบจำนวนที่เข้ารับการแข่งขัน แล้วทำการรวมคะแนนจากแบบฟอร์มการให้คะแนนของคณะกรรมการแต่ละคน เพื่อตัดสินเป็นอันดับต่อไป

สรุปได้ว่า การจัดอันดับเป็นเครื่องมือการวัดและประเมินผลการศึกษาสำหรับใช้ในการจัดอันดับของข้อมูลหรือผลงานต่าง ๆ ของผู้เรียน แล้วให้คะแนนภายหลังการประเมิน ซึ่งควรเลือกใช้ 2 ลักษณะ คือ ใช้ในกรณีที่มีผลงานหลายชิ้นและมีกรรมการวัดผลคนเดียวและกรณีที่มีผลงานหลายชิ้นและมีกรรมการวัดผลหลายคน

5. การประเมินผลจากสภาพจริง (Authentic Assessment)

สมนึก ภัททิยธนี (2541 : 47-49) ได้กล่าวว่า เครื่องมือหรือเทคนิคที่ใช้ในการวัดและประเมินผล ชนิดการประเมินผลจากสภาพจริง ดังนี้

การประเมินผลจากสภาพจริง หมายถึง กระบวนการสังเกต การบันทึกและรวบรวมข้อมูลจากงานและวิธีการที่ผู้เรียนทำ เพื่อเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจในการศึกษาถึงผลกระทบต่อผู้เรียน ไม่เน้นเฉพาะการประเมินทักษะพื้นฐาน แต่จะเน้นการประเมินทักษะการคิดซับซ้อนในการทำงานของผู้เรียน การแก้ปัญหา การแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติงานในสภาพจริง การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นผู้ค้นพบและเป็นผู้ผลิต ซึ่งมีความสำคัญหรือประโยชน์ของการประเมินผลจากสภาพจริง ได้แก่

- 5.1 จะเอื้อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล
- 5.2 เป็นการเอื้อต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- 5.3 เป็นการเน้นให้ผู้เรียนได้สร้างงาน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการพัฒนาการเรียนรู้และการบูรณาการวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
- 5.4 เป็นการผสมผสานการเรียนรู้และการประเมินผลไปพร้อม ๆ กัน
- 5.5 เป็นการลดภาระงานซ่อมเสริมของครู เพราะมีหลักฐานการปฏิบัติงานของผู้เรียนขณะเรียนและมีการพัฒนาการแก้ไขข้อบกพร่องมาโดยตลอด

สรุปได้ว่า การประเมินผลจากสภาพจริง ประกอบด้วยกระบวนการสังเกต การบันทึก การรวบรวมข้อมูลจากงานและวิธีการที่ผู้เรียนทำ เน้นทักษะการคิดที่ซับซ้อน การแก้ปัญหาในการเรียนทฤษฎีและปฏิบัติ โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ การค้นคว้าและการผลิตผลงานด้วยตนเอง

6. การวัดผลภาคปฏิบัติ (Performance Assessment)

สมนึก ภัททิษณี (2541 : 50-56) ได้กล่าวว่า เครื่องมือหรือเทคนิคที่ใช้ในการวัดและประเมินผล ชนิดการวัดผลภาคปฏิบัติ มีดังนี้

การวัดผลภาคปฏิบัติ เป็นการวัดผลงานที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ ซึ่งสามารถวัด ได้ทั้งกระบวนการและผลงานในสถานการณ์จริงหรือในสถานการณ์ที่ได้จำลองขึ้น ซึ่งเป็นการวัดทักษะที่แบบทดสอบชนิดให้เขียนตอบไม่สามารถวัดได้ สิ่งที่ต้องคำนึงในการสอบวัดผลภาคปฏิบัติ คือ (1) ขั้นตอนเตรียมงาน (2) ขั้นตอนปฏิบัติงาน (3) เวลาที่ใช้ในการทำงาน และ (4) ผลงานซึ่งสามารถจำแนกประเภทของการวัดผลงานภาคปฏิบัติ ได้แก่

6.1 แบ่งตามด้านที่ต้องการวัด ได้แก่

6.1.1 การวัดกระบวนการ เป็นการวัดที่พิจารณาเฉพาะวิธีทำ วิธีปฏิบัติในการทำงานหรือทำกิจกรรมให้สำเร็จ

6.1.2 การวัดผลงาน เป็นการวัดที่พิจารณาเฉพาะผลงานหรือผลผลิตซึ่งเป็นผลจากการทำงานหรือกิจกรรม

6.2 แบ่งตามลักษณะสถานการณ์ ได้แก่

6.2.1 ใช้สถานการณ์จริง เป็นการวัดผลงานภาคปฏิบัติโดยใช้สถานการณ์จริง

6.2.2 สถานการณ์จำลอง การวัดผลงานภาคปฏิบัติในบางเรื่องต้องใช้สถานการณ์จำลอง เพราะถ้าใช้สถานการณ์จริงจะสิ้นเปลืองและมีอันตรายมาก

6.3 แบ่งตามการเกิดสิ่งเร้า ได้แก่

6.3.1 ใช้สิ่งเร้าที่เป็นธรรมชาติ เป็นการวัดผลงานภาคปฏิบัติที่เป็นไปตามธรรมชาติ ผู้วัดไม่ได้เข้าไปยุ่งเกี่ยว ซึ่งนิยมใช้วัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพและนิสัยการทำงาน

6.3.2 ใช้สิ่งเร้าที่จัดขึ้น โดยจัดสิ่งเร้าที่สามารถแสดงให้เห็นพฤติกรรมที่ต้องการประเมินได้หรือปรากฏให้เห็นเด่นชัด เช่น การให้ทดลองในห้องปฏิบัติ การอ่านออกเสียง การเล่นเกมดนตรี

สรุปได้ว่า การวัดผลภาคปฏิบัติ เป็นเครื่องมือการวัดและประเมินผลการศึกษาที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานจริง หรือในสถานการณ์ที่จำลองขึ้น ซึ่งจะสามารถวัดได้ทั้งกระบวนการและผลงานที่ผลิตขึ้น

7. การประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolios)

สมนึก ภักดิ์ทิพย์ (2541 : 56-62) ได้กล่าวว่า เครื่องมือหรือเทคนิคที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการสอนชนิดแฟ้มสะสมงาน ดังนี้

7.1 ลักษณะของแฟ้มสะสมงาน มีลักษณะที่สำคัญได้แก่

7.1.1 เป็นการสะสมงานที่สำคัญของนักเรียนแต่ละคน โดยครูผู้สอนเป็นผู้ช่วยให้คำแนะนำและร่วมกันกำหนดเป้าหมายว่าจะมีสิ่งใดบ้างที่จะบรรจุในแฟ้มสะสมงานของผู้เรียน

7.1.2 เน้นผลงานเป็นสำคัญ ในแฟ้มสะสมงานจะมีส่วนของผลงานที่เป็นตัวอย่างงานของผู้เรียนมากกว่าสิ่งอื่น

7.1.3 บ่งชี้จุดแข็งของนักเรียนมากกว่าจุดอ่อน โดยผู้เรียนนำเสนอตัวอย่างผลงานที่ดีที่สุด การอภิปรายผลงานก็จะมุ่งไปที่ความสัมฤทธิ์ผล มีจุดใดที่จะพัฒนาต่อไป

7.1.4 เชื้อต่อการสื่อสารผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนต่อบุคคลอื่น ซึ่งผู้เรียนสามารถใช้แฟ้มสะสมงานแสดงต่อผู้ปกครอง เพื่อนร่วมชั้นเรียน ผู้บริหารและบุคคลอื่นได้ในผลสัมฤทธิ์ของการเรียน

7.1.5 เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง การที่ผู้เรียนเป็นเจ้าของแฟ้มสะสมงานเป็นผู้เลือกชิ้นงานในแฟ้ม จึงเป็นกระบวนการวัดผลที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการวัดผลที่นักเรียนเป็นผู้ร่วมในกระบวนการวัดผลอย่างจริงจัง

7.2 ส่วนประกอบของแฟ้มสะสมงาน ได้แก่

7.2.1 ส่วนนำ ประกอบด้วยปก ประวัติผู้ทำ รายการจุดประสงค์การเรียนรู้ แผนการศึกษาส่วนบุคคล สารบัญชิ้นงาน ตัวชี้บ่งประกอบงาน รายการเอาออกและนำเข้าชิ้นงาน

7.2.2 ส่วนบรรจุหลักฐานชิ้นงานที่สร้างขึ้นจากการเรียนการสอน สะท้อนความคิดเห็น แสดงประวัติของงาน จำนวนหนังสือที่อ่าน เวลาที่ใช้ทำงาน คะแนนจากการทดสอบแบบสำรวจรายการของครู บันทึกความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิชาของนักเรียน

7.2.3 ส่วนบรรจุเกณฑ์การตัดสินใจแฟ้มสะสมงานและข้อมูลการประเมินของครู เพื่อนและผู้ปกครอง รวมทั้งหลักฐานการประเมินตนเองของนักเรียน แผนการและแนวความคิดในการประชุมแฟ้มสะสมงาน

สรุปได้ว่า การประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน ผู้เรียนเป็นเจ้าของแฟ้มสะสมงานจึงเป็นผู้ตัดสินใจในการเลือกผลงานที่มีคุณภาพรวบรวมไว้ในแฟ้มสะสมงาน ซึ่งแสดงถึงผลงานความก้าวหน้าและสัมฤทธิ์ผล ทำให้ผู้เรียนรู้ว่าจุดใดบกพร่อง จุดใดจะพัฒนาต่อไป โดยสามารถสื่อสารให้กับบุคคลอื่นได้ และผู้เรียนเป็นผู้ร่วมในกระบวนการวัดผล ซึ่งเป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

8. แบบทดสอบ (Test)

สมนึก ภัทธยธนี (2541 : 63-71) ได้กล่าวว่า เครื่องมือหรือเทคนิคที่ใช้ในการวัดและประเมินผลชนิดแบบทดสอบ ดังนี้

แบบทดสอบ เป็นเครื่องมือการวัดผลที่มีความสำคัญมาก และมีรายละเอียดประกอบของแบบทดสอบแต่ละประเภทที่จะต้องนำมาพิจารณา เครื่องมือชนิดนี้มีความเหมาะสมในการวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ซึ่งมีคุณค่าและสำคัญที่สุด สามารถแบ่งตามประเภทได้ ดังนี้

8.1 แบ่งตามสมรรถภาพที่จะวัด ได้แก่

8.1.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) หมายถึง แบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ที่ผู้เรียน ได้เรียนผ่านมาแล้วว่ามีอยู่เท่าใด แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. แบบทดสอบที่ครูสร้าง (Teacher Made Test) เป็นแบบทดสอบที่วัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่มที่ครูสอนจะไม่นำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มอื่น เป็นแบบทดสอบที่ใช้กันทั่ว ๆ ไปในสถานศึกษา

2. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน แต่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบคุณภาพต่าง ๆ ของนักเรียนที่ต่างกลุ่มกัน เช่น เปรียบเทียบคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาแห่งหนึ่งกับผู้เรียนกลุ่มอื่น ๆ ทั่วจังหวัด

8.1.2 แบบทดสอบวัดความถนัด (Aptitude Test) เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดสมรรถภาพสมองของผู้เรียนว่าจะสามารถเรียนต่อไป หรือจะประสบความสำเร็จเพียงใด แบ่งออกได้ 2 ชนิด ได้แก่

1. แบบทดสอบวัดความถนัดทางการเรียน (Scholastic Aptitude Test) เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดความถนัดทางด้านวิชาการต่าง ๆ ด้านภาษา ด้านคณิตศาสตร์

2. แบบทดสอบวัดความถนัดเฉพาะ (Specific Aptitude Test) เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดความถนัดเฉพาะที่เกี่ยวกับงานอาชีพต่าง ๆ หรือความสามารถพิเศษ เช่น ศิลปะ ดนตรี และเครื่องดนตรี

8.1.3 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพและทางสังคม (Personal and Social Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดบุคลิกภาพและการปรับตัวเข้ากับสังคม

8.2 แบ่งตามลักษณะการตอบ ได้แก่

8.2.1 แบบทดสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test) เป็นการทดสอบให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง

8.2.2 แบบทดสอบข้อเขียน (Paper Pencil Test) หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้ในการเขียนตอบ สามารถตั้งคำถามให้เขียนตอบจำนวนมาก ๆ

8.2.3 แบบทดสอบปากเปล่า (Oral Test) หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้การพูดโต้ตอบแทน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8.3 แบ่งตามเวลาที่กำหนดให้ตอบ ได้แก่

8.3.1 แบบทดสอบที่จำกัดเวลาในการตอบ (Speed Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้เวลาตอบน้อย แต่มีจำนวนข้อสอบมากและค่อนข้างง่าย ต้องการทดสอบความคล่องแคล่วและรวดเร็ว

8.3.2 แบบทดสอบที่ไม่จำกัดเวลาในการตอบ (Power Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้เวลาตอบมาก หรือไม่จำกัดเวลาแต่มีจำนวนข้อสอบน้อย เป็นการแสดงศักยภาพของผู้ตอบอย่างเต็มที่

8.4 แบ่งตามจำนวนผู้เข้าสอบ ได้แก่

8.4.1 แบบทดสอบเป็นรายบุคคล (Individual Test) ใช้ในการสอบภาคปฏิบัติ และต้องการดูพฤติกรรมของผู้เรียนทุกชั้นตอน

8.4.2 แบบทดสอบเป็นชั้นหรือเป็นหมู่ (Group Test) เป็นการทดสอบที่หลาย ๆ คน มีผู้เข้าสอบเป็นจำนวนมากและสามารถจัดสอบพร้อมกันทั้งสถานศึกษา

8.5 แบ่งตามสิ่งเร้าของการถาม ได้แก่

8.5.1 แบบทดสอบทางภาษา (Verbal Test) เป็นแบบทดสอบที่ต้องอาศัยภาษาของสิ่งคนนั้น ๆ เป็นหลัก ใช้กับผู้ที่สามารถอ่านออกเขียนได้ โดยมีระเบียบวัฒนธรรมของสังคมซึ่งแตกต่างกันเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่น นักเรียนไทยย่อมทำข้อสอบภาษาอังกฤษได้ไม่ดีเท่ากับนักเรียนอังกฤษ

8.5.2 แบบทดสอบที่ไม่ใช้ภาษา (Non Verbal Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้รูปภาพ สัญลักษณ์หรือตัวเลข แทนภาษา ใช้กับผู้ที่สามารถอ่านออกเขียนได้และผู้ที่ไม่สามารถอ่านออกเขียนไม่ได้

8.6 แบ่งตามลักษณะของใช้ประโยชน์ ได้แก่

8.6.1 แบบทดสอบย่อย (Formative Test) เป็นแบบทดสอบสำหรับหน่วยการเรียนรู้

8.6.2 แบบทดสอบรวม (Summative Test) เป็นแบบทดสอบสรุปรวมเนื้อหาที่เรียนผ่านมาทุกบททุกตอนตลอดภาคเรียน จะทดสอบปลายภาคหรือปลายปี

8.7 แบ่งตามเนื้อหาของข้อสอบในฉบับ ได้แก่

8.7.1 แบบทดสอบอัตนัย (Subjective Test) เป็นแบบทดสอบที่มีเฉพาะคำถาม ผู้เรียนต้องคิดหาคำตอบเอง โดยการเขียนอย่างเสรี คำตอบจะไม่คงที่แน่นอน

8.7.2 แบบทดสอบปรนัย (Objective Test) เป็นแบบทดสอบที่มีทั้งคำถามและคำตอบเฉพาะคงที่แน่นอน

สรุปได้ว่า แบบทดสอบใช้สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้ตามเนื้อหาที่เรียน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ถ้าไม่ถึงเกณฑ์ขั้นต่ำก็จะต้องเรียนซ่อมเสริมก่อนที่จะเรียนในหน่วยการเรียนรู้ต่อไป สำหรับครูเป็นการประเมินผลการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อให้ทราบจุดอ่อนและจุดแข็ง โดยพัฒนาการสอนให้ได้คุณภาพและมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และตลอดไป

จูรี จันท์เจริญ (2538 : 57) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติงานการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ในการปฏิบัติงานนิเทศของผู้บริหารตามทัศนะของผู้บริหารและครูด้านงานวัดผลและประเมินผล ผู้บริหารและครูมีความเห็นต่างกัน กล่าวคือ ผู้บริหารมีทัศนะว่าได้ปฏิบัติกรนิเทศอยู่ในระดับปานกลาง แต่ครูมีทัศนะว่าผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง เมื่อแยกเป็นข้อย่อย พบว่า ทุกข้อ ผู้บริหารและครูมีความเห็นสอดคล้องกัน การที่ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู มีทัศนะต่องานวัดผลและประเมินผลในภาพรวมแตกต่างกัน คือ ผู้บริหารคิดว่าได้ปฏิบัติงานนิเทศในระดับปานกลางนั้น เพราะงานวัดผลและประเมินผล ครูมีการปฏิบัติอยู่เป็นประจำตามกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน และผู้บริหารมีการติดตามผลเป็นระยะ ทำให้ครูมีการปฏิบัติในเรื่องการวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารจึงคิดว่าตนเองปฏิบัติเป็นปกติ แต่ครูมีทัศนะว่า ผู้บริหารปฏิบัติอยู่ในระดับสูง

ทำนองเดียวกัน อเนก หิรัญ (2528 : 46) ได้ทำการศึกษาวิจัย การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคกลางส่วนใหญ่ปฏิบัติงานวิชาการน้อยทุกด้าน ได้แก่ การวัดผลและประเมินผลการศึกษา การนิเทศการศึกษา การวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ การใช้ทรัพยากรและแหล่งวิชาการในท้องถิ่น หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตร วัสดุอุปกรณ์การสอน และห้องสมุด กระบวนการบริหาร วิชาการของโรงเรียน การแนะแนว การกำหนดให้ครูปฏิบัติงาน วิชาการ ตารางสอนและวิธีสอนกิจกรรมนักเรียน ได้มีการปฏิบัติในระดับน้อย

2. ในการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคกลาง ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการน้อย ซึ่งผู้บริหารงานวิชาการยังขาดความรู้ความสามารถสำหรับงานวัดผลและประเมินผลการศึกษา และการนิเทศการศึกษา ปัญหาการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ ห้องเรียน บุคลากร รายได้และสวัสดิการของครูไม่สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันมีส่วนทำให้การปฏิบัติงานของครูขาดประสิทธิภาพ

แต่ เกรียงศักดิ์ ปานคล้าย (2539 : 178-179) ได้ทำการศึกษาวิจัยความต้องการการนิเทศภายในของครูช่างอุตสาหกรรมวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า และวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ครูช่างอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติการสอนในคณะวิชาการก่อสร้าง คณะวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะวิชาช่างยนต์ คณะวิชาช่างกลและคณะวิชาช่างไฟฟ้า มีความต้องการการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรชัย พันธุ์ธาดาพร (2539 : 93) ได้ศึกษาความต้องการการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 6 ซึ่งพบว่า ความต้องการการนิเทศการศึกษาของครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ด้านการประเมินผลการสอนอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของ อร่าม เรืองฤทธิ์ (2526) พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความเห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของ วิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน วิทยาลัยมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษดา ตามสีวัน (2543 : 133) พบว่า ครู-อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 9, 10 และ 11 ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้วพบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 9 และ 11 มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติมาก ในเรื่องการกำหนดการวัดผลไว้อย่างชัดเจน ส่วนในเขตการศึกษา 10 มีการปฏิบัติมากในเรื่อง การจัดระบบการรายงานผลการเรียนของนักเรียน ทั้งต่อผู้บังคับบัญชาและผู้ปกครองนักเรียน จากสาเหตุดังกล่าวจึงอาจจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ครู-อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลการสอน หมายถึง กระบวนการกำหนดตัวเลขให้แก่ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการใช้เครื่องมือมาวัดเพื่อเปรียบเทียบลักษณะและความแตกต่างของสิ่งที่จะวัด ได้อย่างชัดเจน แล้วทำการตัดสินใจหรือลงความเห็นสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จากการวัด ซึ่งได้แก่ ผลจา กการเรียนในรายวิชาหนึ่งวิชาใด จะเป็นการชี้วัดถึงความสัมฤทธิ์ผลในการสอนของครูผู้สอน เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงวิธีสอนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านคุณภาพและประสิทธิภาพของครู ผู้สอนต่อไป

2.6 รูปแบบการนิเทศการสอน

ผู้วิจัยจะนำเสนอรูปแบบการนิเทศการศึกษาตามหัวข้อต่อไปนี้

2.6.1 รูปแบบการนิเทศโดยตรง

รูปแบบการนิเทศโดยตรงเป็นรูปแบบการให้ความรู้กับผู้บริหารนิเทศ โดยศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ครูได้ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและพัฒนาการสอนให้ดียิ่งขึ้น อันจะ ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

2.6.1.1 ความหมายของการนิเทศโดยตรง

ได้มีนักวิชาการให้ความหมายการนิเทศการศึกษา ซึ่งมีความหมายสอดคล้องกับ การนิเทศโดยตรง ดังนี้

สังัด อุทรานันท์ (2530 : 12) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาคือกระบวนการทำงาน ร่วมกันของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน

ชาญชัย อาจินสมอาจารย์ (มปป. : 5-8) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือกระบวนการสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่งในการให้คำปรึกษาแนะนำและการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูและนักเรียนเพื่อการปรับปรุงตัวของเขาเอง ตลอดจนสภาพการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์

กิติมา ปรีศีล (2532 : 262) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการชี้แนะแนะนำและให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมของครู ในการปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

จากความหมายของการนิเทศการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการนิเทศโดยตรง ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การนิเทศโดยตรงคือกระบวนการที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมมือกันเพื่อมุ่งส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนในทางที่ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น

2.6.1.2 หลักการนิเทศโดยตรง

หลักการของการนิเทศโดยตรง ซึ่งเป็นกรอบและทิศทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการนิเทศ ประกอบด้วย การสร้างประชาธิปไตย มนุษยสัมพันธ์ สนับสนุน ร่วมมือและยืดหยุ่น การศึกษานอกโรงเรียน (ม.ป.ป. : 4) ได้กล่าวว่า หลักการนิเทศโดยตรงที่นำมาใช้สำหรับการนิเทศการศึกษาให้กับผู้สอนดังนี้

1. ต้องสร้างความเป็นประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในกลุ่ม
2. ต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้น
3. ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศ มีความเจริญงอกงามทางด้านวิชาการ
4. ต้องยึดหลักความร่วมมือ โดยยอมรับความคิดเห็นและยกย่องให้เกียรติผู้รับ

การนิเทศ

5. ต้องยึดหลักการยืดหยุ่น โดยยอมรับการปรับเปลี่ยนซึ่งอาจเกิดขึ้น อันส่งผลต่องาน แต่ไม่ขัดต่อกฎหรือระเบียบที่กำหนดไว้

6. ต้องสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า หลักการนิเทศโดยตรง จะต้องยึดหลักความเป็นประชาธิปไตยในการแสดงความคิดเห็นเพื่อนำไปสู่ความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ มีความยืดหยุ่น ส่งเสริมสนับสนุน มนุษยสัมพันธ์และการสร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อให้การนิเทศการศึกษาบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.6.1.3 วิธีการนิเทศโดยตรง

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (ม.ป.ป : 11-13) ได้กล่าวว่า มีวิธีการที่สามารถนำมาใช้กับการนิเทศโดยตรงมีหลายวิธี แต่การที่จะนำวิธีใดวิธีหนึ่งไปใช้ให้เหมาะสมนั้นต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ เนื้อหาและกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งมีวิธีการนิเทศดังนี้

1. การนิเทศแบบสนทนา มีวัตถุประสงค์เพื่อแนะนำ ชี้แจง เสนอแนวทางในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระเบียบ วิธีการและหลักการของหลักสูตร การประเมินผลการศึกษาและงานด้านวิชาการ โดยใช้วิธีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปรีกษาหารือ โดยผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา ซึ่งผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้ตัดสินใจเลือกทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง

2. การนิเทศแบบคลินิกมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาคำเรียนการสอนหรือพัฒนาปรับปรุงสมรรถภาพการสอนของครูเป็นรายบุคคล โดยผู้นิเทศจะเปรียบเสมือนหมอนี่มีหน้าที่คอยสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู และจดบันทึกรายละเอียดในการสังเกตไว้ เพื่อนำมาวิเคราะห์สถานการณ์และใช้เป็นข้อมูลในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกาปฏิบัติงานของครู ซึ่งต้องใช้เวลาในการปฏิบัติงาน การสังเกต สรุปผล ซึ่งจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

3. การนิเทศแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกฝนทักษะการปฏิบัติงานแก่ผู้รับการนิเทศให้มีความรู้ มีความสามารถและมีความรับผิดชอบในการดำเนินการร่วมกัน ซึ่งเป็นกิจกรรมการนิเทศที่ใช้กันมาก เพราะแสดงถึงความร่วมมือและความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน

ประหยัด พิมพา (2542 : 94) ได้ทำการวิจัย การศึกษาความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 9 ปีการศึกษา 2541 ด้านเทคนิคและวิธีสอนพบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการจัดอบรมวิธีสอนแบบใหม่ ๆ การสาคิตการสอนโดยวิทยากรที่เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาและการประชุมร่วมกับครู เพื่อทราบปัญหาด้านการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน

ท่านองเดียวกัน กฤษดา ตามสีวัน (2543 : 123-124) ได้ทำการวิจัยการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยครู-อาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่า มีการปฏิบัติมากในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ มีการกำหนดนโยบายและชี้แจงเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ผู้สอนได้มีโอกาสศึกษาต่อตามสาขาที่สอน ส่วนการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนเป็นด้านที่มีการปฏิบัติน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ทุกด้าน ซึ่งโดยความเป็นจริงแล้วการนิเทศการศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารหลักสูตร โดยโรงเรียนจะต้องทำการพัฒนาและปรับปรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคมเศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและผลการวิจัยของ จูรี จันท์เจริญ (2539) ได้ทำการวิจัย การปฏิบัติ งานการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ตามทัศนะของทั้งผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ด้านการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนของผู้บริหารสรุปแล้วอยู่ในระดับสูง และ ปรีธดา พันนขจร (2533) ได้ทำการวิจัย การศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้บริหารและครูในการจัดการนิเทศ การศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสตูล ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมีปัญหาในการจัดการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง มีปัญหาด้านบุคลากร อยู่ในระดับน้อย ด้านการจัดการและด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับปานกลางและ ผู้บริหารและครูต้องการรูปแบบการนิเทศที่มีวิธีการแบบให้ครูมีส่วนร่วมในการนิเทศไปด้วย โดยมีผู้บริหารทำหน้าที่สนับสนุนและให้บริการ ต้องการการนิเทศแบบเป็นรายบุคคล รายกลุ่มเล็ก และรายกลุ่มใหญ่ และต้องการผู้ทำหน้าที่นิเทศที่เป็นครูผู้มีผลงานด้านการสอนดีเด่น

แต่ วัฒนา สุวิทย์พันธุ์ (2536) ได้ทำการวิจัยสภาพและปัญหาการนิเทศงานวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ในการดำเนินการ นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ครูมีความเข้าใจนโยบายการนิเทศไม่ตรงกัน กรอบแผนงานนิเทศ กำหนดไว้ไม่ชัดเจน โรงเรียนขาดผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศ ครูมีชั่วโมงสอนและได้รับการ มอบหมายงานอื่นมากเกินไป การดำเนินการนิเทศขาดความต่อเนื่อง ขาดการติดตามประเมินผล อย่างจริงจัง และผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญในเรื่องของการนิเทศงานวิชาการน้อยกว่าด้าน ธุรการ

สรุปได้ว่า การนิเทศโดยตรงเป็นรูปแบบการนิเทศที่นิยมใช้สำหรับการนิเทศการศึกษา ให้กับครูที่ทำหน้าที่สอน เพื่อเป็นการปรับปรุงและพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลด้านคุณภาพต่อผู้เรียนโดยตรง การจะเลือกใช้วิธีนิเทศโดยตรงวิธีใดนั้น ขึ้นอยู่กับ วัตถุประสงค์ของการนิเทศเป็นสำคัญ

2.6.2 รูปแบบการนิเทศภายใน

รูปแบบการนิเทศภายใน เป็นรูปแบบการให้ความรู้กับผู้รับการนิเทศโดยบุคลากร ในสถานศึกษาซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และครู- อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการสอนให้ดียิ่งขึ้น อันจะ ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

2.6.2.1 ความหมายของการนิเทศภายใน

ได้มีนักวิชาการให้ความหมายของการนิเทศภายใน ดังนี้

สัจด์ อุทรานันท์ (2530 : 118) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายใน “เป็นกระบวนการทำงานของผู้บริหารโรงเรียน (หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย) ในการพัฒนาคุณภาพการทำงานของครูและบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักศึกษา”

ทองอยู่ แก้วไทรชะ (2533 : 429) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในเป็น “การนิเทศโดยบุคลากรในหน่วยงานหรือภายในหน่วยปฏิบัติของหน่วยงานนั้น ๆ ผู้นิเทศก็อาจเป็นผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน หรือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะทำการนิเทศภายในหน่วยงานนั้น ๆ การนิเทศภายในเป็นกระบวนการทำงานกันระหว่างผู้บริหาร คณะผู้ทำหน้าที่นิเทศและผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกันร่วมกันพิจารณาปัญหา แสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหา แล้วตั้งแนวทางจูงมุงหมายในการทำงาน จัดระบบการนิเทศที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีการพัฒนาเจตคติและคุณภาพของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งสะท้อนไปถึงคุณภาพของงาน ขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานและความชื่นใจของประชาชนที่รับบริการด้วย”

อาคม จันทสุนทร และคณะ (2538 : 153) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในหมายถึง “กระบวนการที่ผู้นิเทศภายในโรงเรียนดำเนินการโดยใช้ภาวะผู้นำ เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ การประสานงานและการใช้ศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ อันจะส่งผลไปถึงการพัฒนาของโรงเรียนนั้น ๆ โดยส่วนรวม”

สรุปได้ว่า การนิเทศภายใน เป็นการพัฒนาการสอนของครูให้มีคุณภาพสูงขึ้น โดยบุคลากรภายในสถานศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญด้านการสอน เป็นผู้นิเทศร่วมกับฝ่ายบริหารของสถานศึกษา

2.6.2.2 หลักการนิเทศภายใน

เพ็ญพักตร์ ลิ้มสัมพันธ์ (2534 : 47) ได้กล่าวว่า หลักการนิเทศภายใน มีความสำคัญสำหรับการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. ผู้บริหารต้องถือว่า การนิเทศภายในเป็นงานในความคิดชอบของผู้บริหารโดยตรง
2. การนิเทศจะสำเร็จได้ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกันทั้ง 3 ฝ่าย คือ ผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ
3. จะต้องตระหนักว่า การนิเทศภายในเป็นการทำงานร่วมกัน เพื่อช่วยพัฒนาเพื่อนร่วมงานให้มีความสามารถสูงขึ้น การนิเทศไม่ใช่การจับผิด

4. บุคลากรภายในสถานศึกษา ต้องยอมรับและให้เกียรติซึ่งกันและกัน ไม่มีใครมีความเชี่ยวชาญทุก ๆ ด้าน จึงควรแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความเชี่ยวชาญให้แก่เพื่อนร่วมงานให้มีความรู้ความสามารถสูงขึ้น

5. การนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา จะต้องเกิดขึ้นจากความจำเป็นในการแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการในการยกระดับคุณภาพการทำงานของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า หลักการนิเทศภายใน เป็นความรับผิดชอบร่วมกันของบุคลากรภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้นิเทศก์และผู้รับการนิเทศ เพื่อพัฒนาเพื่อนร่วมงานให้มีคุณภาพและความสามารถสูงขึ้นเพื่อยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาในภาพรวม

2.6.2.3 วิธีการนิเทศภายใน

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (ม.ป.ป. : 22-25) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในมีหลายวิธี โดยผู้นิเทศก์ต้องเลือกใช้ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการนิเทศ ดังนี้

1. การประชุมในต้นปีงบประมาณ เป็นการนิเทศเชิงป้องกัน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทำตามแผนที่กำหนด
2. การปฐมนิเทศบุคลากรใหม่ เป็นการนิเทศเชิงป้องกัน เพื่อให้ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน
3. การให้คำปรึกษาแนะนำ เป็นการนิเทศเชิงเน้นวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน
4. การอบรม เป็นการนิเทศเชิงพัฒนา เพื่อให้ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน
5. การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการนิเทศเชิงพัฒนาเพื่อให้ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการปฏิบัติงาน
6. การสัมมนา เป็นการนิเทศเชิงพัฒนา เพื่อให้ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้ความเข้าใจและแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน
7. การระดมความคิด เป็นการนิเทศเชิงพัฒนา เพื่อให้ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้และเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน
8. การสาธิตการสอน เป็นการนิเทศเชิงพัฒนาเพื่อให้ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้และประสบการณ์การสอนเพิ่มขึ้น
9. การได้ศึกษาจากเอกสารวิชาการ เป็นการนิเทศเชิงพัฒนา เพื่อให้ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน
10. การสนทนาทางวิชาการ เป็นการนิเทศเชิงพัฒนา เพื่อให้ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้ ความเข้าใจและแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

11. การนิเทศเยี่ยมชมชั้นเรียนหรือขณะปฏิบัติกิจกรรม เป็นการนิเทศเชิงเน้นวัตถุประสงค์ ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้และเจตคติที่ดีในการทำงานจากผู้นิเทศ
12. การศึกษาดูงาน เป็นการนิเทศเชิงพัฒนา ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้และประสบการณ์ใหม่จากการศึกษาดูงาน
13. การสังเกตการสอน เป็นการนิเทศเชิงแก้ไข ผู้รับการนิเทศจะมีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการสอน
14. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นการนิเทศเชิงเน้นวัตถุประสงค์ ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้และประสบการณ์ตรงในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน
15. สนับสนุนการเขียนเอกสารและบทความทางวิชาการ เป็นการนิเทศเชิงพัฒนา เพื่อให้ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้ ความเข้าใจและพัฒนางานที่รับผิดชอบ
16. ส่งเสริมการจัดนิทรรศการและพารามนิทรรศการ เป็นการนิเทศเชิงพัฒนา เพื่อให้ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ใหม่ ๆ ในด้านการนำการใช้สื่อรูปแบบ กระบวนการและเทคนิควิธีการต่าง ๆ

สมจิตร อุดม (2532) ได้ทำการวิจัย สภาพและปัญหาการนิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพัทลุง ตามความคิดเห็นของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ผลการวิจัยพบว่า ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีความเห็นว่า โรงเรียนประถมศึกษามีสภาพการนิเทศภายในโรงเรียน 6 ด้าน คือ โครงการนิเทศ กระบวนการนิเทศ การจัดกิจกรรมการนิเทศ รูปแบบการนิเทศ การใช้เวลาการนิเทศและการประเมินผลการนิเทศ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบตามความคิดเห็นของผู้นิเทศ ได้แก่ (1) โครงการนิเทศภายในโรงเรียนปฏิบัติไม่ต่อเนื่อง ขาดการวางแผนและไม่มีขั้นตอนในการปฏิบัติที่แน่นอน การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ส่งเสริมแก่ครูผู้สอนน้อยเกินไป (2) ครูไม่เห็นความสำคัญของการสาธิตการสอน ขาดอุปกรณ์ เครื่องมือ เอกสาร ตำรา ที่สนับสนุนการนิเทศภายใน (3) ผู้บริหารหรือผู้นิเทศก็ไม่มีเวลาปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนน้อย และ (4) การประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนไม่ต่อเนื่อง สำหรับผู้รับการนิเทศภายในโรงเรียนพบปัญหา ได้แก่ (1) โครงการนิเทศไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนและครูผู้สอน ผู้รับการนิเทศไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง (2) กิจกรรมนิเทศไม่สอดคล้องกับเนื้อความความต้องการของโรงเรียนและครูผู้สอน (3) ผู้นิเทศและผู้สนับสนุนการนิเทศไม่ได้นำรูปแบบใหม่ ๆ ที่เหมาะสมเข้ามาส่งเสริมการนิเทศ (4) ผู้รับการนิเทศไม่มีเวลาในการเก็บข้อมูล และบันทึกหลักฐานการนิเทศอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง (5) ผู้รับผิดชอบในการนิเทศไม่ได้สรุปผลการปฏิบัติงานและอภิปรายปัญหาการปฏิบัติงานให้เข้าใจตรงกัน

ทำนองเดียวกัน สุวัฒน์ ทัดเทียม (2538) ได้ทำการวิจัยกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง เพื่อศึกษาระดับปฏิบัติตามกระบวนการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การนิเทศภายในโรงเรียน ใน 4 ด้าน คือ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนคติต่อระดับการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เกือบทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการปฏิบัติการนิเทศอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของ กอบกุล ไชยพันธุ์ (2537) ได้ทำการวิจัยความต้องการของผู้บริหารและครูในการจัดนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาความต้องการของผู้บริหารและครู โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ในการจัดนิเทศภายในโรงเรียน 2 ด้าน ได้แก่ ลักษณะงานนิเทศภายในโรงเรียนและการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูมีความต้องการในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนทั้ง 2 ด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ชรัตน์ สิริธาดา (2536) ได้ทำการวิจัยสมรรถภาพของผู้บริหารในการจัดดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีทัศนคติว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ มีสมรรถภาพในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีสมรรถภาพในแต่ละขั้น ได้แก่ ขั้นเตรียมการ ขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติการ และขั้นประเมินผลอยู่ในระดับปานกลางทุกขั้น

แต่ ประหยัด พิมพา (2542) ได้ทำการวิจัย การศึกษาความต้องการ การนิเทศการศึกษาของครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 9 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 9 ในภาพรวมทั้ง 7 ด้าน ซึ่งได้แก่ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร (2) ด้านเทคนิคและวิธีสอน (3) ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน (4) ด้านการฝึกอบรมครูประจำการ (5) ด้านการจัดวัสดุอุปกรณ์ (6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและสถานประกอบการ และ (7) ด้านการประเมินผลการสอน โดยครูผู้สอนมีความต้องการการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดยจัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการประเมินผลการสอน ด้านการจัดวัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคนิคและวิธีสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการฝึกอบรมครูประจำการ ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและสถานประกอบการ และด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า วิธีการนิเทศภายในมีหลายวิธี สามารถนำมาใช้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการนิเทศที่ต้องการ ซึ่งจะทำการนิเทศภายในประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของงานในสถานศึกษา

2.6.3 รูปแบบการนิเทศทางไกล

รูปแบบการนิเทศทางไกล เป็นรูปแบบการให้ความรู้กับผู้รับการนิเทศ โดยที่ผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศไม่ได้พบกันโดยตรง แต่ได้ใช้สื่อต่าง ๆ ช่วยในการเผยแพร่ความรู้และข่าวสารทางวิชาการ ซึ่งสามารถกระทำได้อย่างต่อเนื่องและยังเป็นการประหยัดงบประมาณและเวลา

2.6.3.1 ความหมายของการนิเทศทางไกล

ได้มีสำนักงานการศึกษาและนักวิชาการให้ความหมายการนิเทศทางไกลและแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายด้วยความรวดเร็ว ประหยัด และมีประสิทธิภาพ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2523 : 23) ได้กล่าวว่า การนิเทศทางไกลเป็นการนิเทศทางอ้อมที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไม่สามารถพบกันโดยตรงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีความจำกัดด้านบุคลากรนิเทศ ระยะเวลา ระยะทาง งบประมาณ และยานพาหนะ จึงได้ใช้สื่อประเภทต่าง ๆ เช่น สิ่งพิมพ์ จดหมาย ไปรษณีย์บัตร วิทยุ โทรทัศน์ โทรศัพท์แถบบันทึกเสียง ภาพนิ่ง โทรสาร เป็นต้น ช่วยในการเผยแพร่ความรู้ ข่าวสารทางวิชาการและเป็นการเสริมการนิเทศภายในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียน การสอน การบริหารและการนิเทศการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

บรรเทา รอดวัฒนกุล (อ้างใน กรมการศึกษานอกโรงเรียน ม.ป.ป. : 27) ได้กล่าวว่า การนิเทศทางไกล เป็นวิธีการกระบวนกรนิเทศการศึกษาแบบหนึ่งที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไม่สามารถพบกัน แต่สามารถช่วยแก้ปัญหาและส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการเรียนการสอนได้ด้วยการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ

นิตยา จรูญผลจิติ (อ้างใน กรมการศึกษานอกโรงเรียน ม.ป.ป. : 27) ได้กล่าวว่า การนิเทศทางไกลเป็นการให้ความรู้ คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ ที่ไม่สามารถพบกันได้อย่างสม่ำเสมอ จำเป็นต้องใช้สื่อประเภทต่าง ๆ ช่วยในการเผยแพร่ความรู้ในการพัฒนาการเรียนการสอน การบริหารและการนิเทศการศึกษา

สรุปได้ว่า การนิเทศทางไกลเป็นการนิเทศที่ผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศไม่ได้พบกันโดยตรง เหมือนกับการนิเทศโดยตรงและการนิเทศภายใน แต่เป็นการนิเทศโดยการใช้อิเล็กทรอนิกส์และสื่อนวัตกรรมต่าง ๆ เป็นตัวกลางเพื่อการทำ ความเข้าใจในการปฏิบัติภารกิจ อันจะเป็นการส่งเสริมคุณภาพของครู-อาจารย์ในสถานศึกษา

2.6.3.2 หลักการนิเทศทางไกล

หลักการนิเทศทางไกล เป็นการนิเทศโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นสื่อกลาง เป็นการสื่อสารทางเดียวสามารถกระทำได้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (ม.ป.ป. : 28) ได้กล่าวว่า หลักการนิเทศทางไกล มีความสำคัญสำหรับให้การนิเทศกับครู-อาจารย์ในสถานศึกษาดังนี้

1. การนิเทศทางไกล เป็นการนิเทศโดยใช้สื่อต่าง ๆ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ กระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุสื่อสาร โทรทัศน์ โทรสาร หอกระจายข่าว วีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง จดหมายและไปรษณียบัตร

2. การนิเทศทางไกลส่วนใหญ่เป็นการสื่อสารทางเดียว ผู้นิเทศจะไม่ได้รับข้อมูลย้อนกลับในทันที มีสื่อโทรทัศน์เพียงสื่อเดียวที่ผู้นิเทศจะได้รับข้อมูลย้อนกลับในทันที

3. การนิเทศทางไกลควรทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จึงจะทำให้ผู้รับการนิเทศได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง

4. เนื้อหาสามารถใช้ในการนิเทศทางไกลโดยใช้สื่อ จะเน้นความถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

สรุปได้ว่า หลักการนิเทศทางไกลเป็นการนิเทศที่ใช้สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นสื่อกลางระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ซึ่งไม่ได้พบกันโดยตรง แต่สามารถกระทำได้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มีความถูกต้องชัดเจน

2.6.3.3 วิธีการนิเทศทางไกล

วิธีการนิเทศทางไกล สามารถกระทำได้อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ซึ่งผู้นิเทศจะต้องเลือกใช้วิธีการนิเทศที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา เวลาและทรัพยากร โดยคำนึงถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (ม.ป.ป. : 31-36) ได้กล่าวว่า วิธีการนิเทศทางไกล เป็นวิธีนิเทศโดยใช้สื่อ ซึ่งการจะเลือกสื่อชนิดใดสำหรับการนิเทศนั้น จะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการนิเทศเป็นหลักสำคัญดังนี้

1. การนิเทศโดยสื่อจดหมายหรือไปรษณียบัตร เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้รับการนิเทศติดต่อสื่อสารกับผู้นิเทศได้สะดวก รวดเร็ว ทั่วถึง โดยใช้งบประมาณน้อย

2. วิธีนิเทศด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อนิเทศกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายและทั่วถึงกว่าสื่อไปรษณียบัตร หรือจดหมาย ข้อความนิเทศทำได้หลายรูปแบบและสามารถให้ข้อมูลได้มากกว่าที่ต้องการ

3. วิธีนิเทศโดยใช้สื่อวิทยุ โทรทัศน์ เพื่อให้ผู้รับการนิเทศเป็นจำนวนมากได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นภาพรวม เช่น นโยบาย หลักการปฏิบัติอย่างกว้าง ๆ

4. วิธีนิเทศทางวิทยุกระจายเสียง เพื่อให้ผู้รับการนิเทศจำนวนมากมีความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นภาพรวม เช่น นโยบาย หลักการปฏิบัติอย่างกว้าง ๆ และเนื้อหาที่ต้องการ

5. วิธีนิเทศด้วยรายการวีดิทัศน์ เพื่อให้ผู้รับการนิเทศได้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่ต้องการให้เห็นขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน
6. วิธีนิเทศด้วยแถบบันทึกเสียง เพื่อให้ผู้รับการนิเทศเข้าใจเนื้อหาที่นิเทศ โดยเฉพาะการเรียนการสอนภาษาเพื่อผู้รับการนิเทศได้ฟังเสียงจริงของเจ้าของภาษา
7. วิธีนิเทศทางโทรศัพท์ เพื่อช่วยแก้ปัญหาหรือให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้รับการนิเทศได้ทันที
8. วิธีนิเทศโดยโทรศัพท์ท่อนไลน์ เหมือนกับการนิเทศทางโทรศัพท์ แต่ผู้รับการนิเทศสามารถจดหมายเลขโทรศัพท์ที่ต้องการและจะได้รับคำตอบโดยทันที
9. วิธีนิเทศทางโทรสาร เพื่อให้ผู้รับการนิเทศได้รับข้อมูล ได้รับการแก้ปัญหา และข้อเสนอแนะได้ทันที
10. วิธีนิเทศโดยใช้ข้อมูลจากระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ผู้รับการนิเทศได้ข้อมูลที่ต้องการทราบได้ทันที โดยสามารถเรียกข้อมูลได้ทางระบบอินเทอร์เน็ต

แสน สมนึก (2541) ได้ทำการวิจัย การพัฒนารูปแบบการนิเทศทางไกล เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการนิเทศภายในของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ความมุ่งหมายของการวิจัยนี้ เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศทางไกลในการเสริมสร้างสมรรถภาพการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการสอนทางไกลของหน่วยงานทางการศึกษา โดยการศึกษาขั้นตอนการสร้างชุดการสอน การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาและศึกษาคูณลักษณะของสื่อทางไกลแต่ละชนิด นำมาสังเคราะห์และพัฒนาเป็นรูปแบบการนิเทศทางไกล โดยมีขั้นตอนการพัฒนา 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน (2) การสร้างชุดการนิเทศทางไกล (3) การตรวจสอบประสิทธิภาพชุดการนิเทศทางไกล และ (4) การประเมินรูปแบบการนิเทศทางไกล ผลการวิจัยโดยสรุปพบว่า รูปแบบการนิเทศทางไกลที่ผู้วิจัยพัฒนา เป็นรูปแบบการนิเทศทางไกลที่นำไปใช้เสริมสร้างสมรรถภาพการนิเทศภายในด้านการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทำนองเดียวกัน กฤษดา ตามสีวัน (2543) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 9, 10 และ 11 มีความเห็นว่าเป็นการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีการปฏิบัติมากในเรื่องการกำหนดนโยบายและชี้แจงเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจนและในส่วนที่มีการปฏิบัติน้อย สำหรับเขตการศึกษา 9 และ 10 ในเรื่องผู้บริหารมีการเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อสังเกตการจัดการเรียนการสอนของครู-อาจารย์

ผู้สอน สำหรับเขตการศึกษา 11 มีการปฏิบัติน้อยในเรื่องการขยายผลและประเมินผลการส่งเสริมสนับสนุนครู-อาจารย์ผู้สอนให้ไปอบรมศึกษาต่อ หรือศึกษาดูงานในสถานประกอบการและผลการวิจัยของ ประมวล ทบบัณฑิต (2539 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า ในการจัดครูเข้าสอนในรายวิชาต่าง ๆ จะต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถเฉพาะและคุณวุฒิทางการศึกษา เช่นเดียวกันกับผลการวิจัยของ จูรี จันท์เจริญ (2539 : 75) พบว่า จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนของผู้บริหาร สรุปแล้วอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสงค์ เทพศิริ (2531) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีปัญหาในการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนด้านการศึกษาศาสนาปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในด้านการสร้างสื่อเครื่องมือและพัฒนาการนิเทศการสอนและด้านปฏิบัติการนิเทศการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

แต่ เกรียงศักดิ์ ปานคล้าย (2539 : 174) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศภายในของครูช่างอุตสาหกรรมวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ในด้าน (1) งานหลักสูตร (2) งานการเรียนการสอน (3) งานสื่อการเรียนการสอน (4) งานวัดและประเมินผล และ (5) งานพัฒนาบุคลากร พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการการนิเทศภายในแต่ละงานไม่มีความแตกต่างกัน โดยปัจจุบันการนิเทศการศึกษาของกรมอาชีวศึกษา แบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ การนิเทศระดับกรมและการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งการนิเทศภายในสถานศึกษายังไม่มีรูปแบบชัดเจน ขาดประสิทธิภาพ ปัญหาที่พบมีหลายสาเหตุ ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษาไม่เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา การจัดโครงการการนิเทศไม่สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของผู้รับการนิเทศ สถานศึกษาขาดงบประมาณและรูปแบบการประสานงานของฝ่ายต่าง ๆ ที่ร่วมจัดการนิเทศการศึกษาไม่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ ซัลลิแวน และแกรนาด (Sullivan and Granade. 1981 : 3068-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์องค์ประกอบของงานของผู้นิเทศการศึกษา” พบว่า ผู้นิเทศการศึกษาไม่ได้ปฏิบัติงานนิเทศด้านการเรียนการสอนเพียงอย่างเดียว แต่ยังทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสาร การเผยแพร่ข่าวสารแก่ครู ช่วยเหลือในการตัดสินใจของครู ไม่ใช่ผู้ตรวจตราคอยจับผิดครูและมีข้อเสนอแนะว่าควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับงานของผู้นิเทศก์ด้านอื่น ๆ ด้วย

สรุปได้ว่า วิธีการนิเทศทางไกลมีหลายวิธี สามารถนำมาใช้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการนิเทศที่ต้องการ ซึ่งจะทำการนิเทศทางไกลประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และยังเป็นการนิเทศเพื่อเสริมการนิเทศภายในให้มีคุณภาพต่อครู อันจะส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.4 รูปแบบการนิเทศโดยเครือข่าย

รูปแบบการนิเทศโดยเครือข่าย เป็นรูปแบบการให้ความรู้กับผู้บริหารนิเทศ โดยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับเอกชนและประชาชนในท้องถิ่น เพื่อการสนับสนุนกิจกรรมด้านการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่ตั้งนั้น ๆ

ทองอยู่ แก้วไทรชะ (2533 : 413) ได้กล่าวว่า “ประชานิเทศน์” ซึ่งเป็นแนวคิดหนึ่งเกี่ยวกับเครือข่ายการนิเทศว่า “คือตัวแทนของประชากรกลุ่มเป้าหมายของหน่วยงานและสถานศึกษานอกระบบที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลจัดดำเนินการศึกษานอกระบบในพื้นที่ชุมชนของตนเอง การนิเทศโดยประชากรกลุ่มเป้าหมายนั้น เป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับปรัชญาและหลักการศึกษานอกระบบ ในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชากรกลุ่มเป้าหมายและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยการพึ่งตนเอง”

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2540 : 7) ได้กล่าวว่า “เครือข่ายการนิเทศ” หมายถึงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับเอกชนและประชาชนในการส่งเสริมสนับสนุนให้คำแนะนำ ติดตามและรายงานผลการจัดกิจกรรมการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่ให้กรมต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การนิเทศโดยเครือข่าย เป็นรูปแบบการนิเทศที่ได้นำเอาทรัพยากรบุคคลผู้นิเทศจากหน่วยงานภาครัฐ สถานประกอบการและประชาชน เพื่อทำหน้าที่กิจกรรมการศึกษาให้กับสถานศึกษาในพื้นที่ตั้งนั้น ๆ

2.6.4.1 หลักการนิเทศโดยเครือข่าย

ในการดำเนินงานเครือข่ายการนิเทศ เป็นกิจกรรมที่สำคัญและมีความละเอียดอ่อนในการปฏิบัติมาก จึงจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงหลักการเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (ม.ป.ป. : 38) ได้กล่าวว่า ในการบริหารงานการนิเทศโดยเครือข่าย จะต้องคำนึงถึงหลักการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

1. หลักการประชาธิปไตย การดำเนินงานเครือข่ายนิเทศ ต้องยอมรับให้เกียรติซึ่งกันและกัน
2. หลักการระดมสรรพกำลัง การสร้างเครือข่ายการนิเทศต้องสรรหาบุคคลเครือข่ายให้กว้างขวางทั่วถึง
3. หลักการกระจายอำนาจต้องให้อำนาจที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่
4. หลักการมีส่วนร่วม ต้องสร้างความสำนึก ความตระหนักว่าทุกคนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของ
5. หลักการพึ่งพาตนเอง การจัดเครือข่ายการนิเทศต้องเป็นระบบงานที่มีความเข้มแข็งพึ่งตัวเองได้

สรุปได้ว่า ในการดำเนินงานเครือข่ายการนิเทศนั้น จะทำให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์นั้น จะต้องคำนึงถึงหลักการนิเทศโดยเครือข่ายทุกขั้นตอน อันจะสร้างความเข้มแข็ง ยึดหยุ่นและยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตามบทบาทหน้าที่ของเครือข่ายดังกล่าว โดยจะนำไปสู่ความสัมฤทธิ์ผล

2.6.4.2 วิธีการนิเทศโดยเครือข่าย

วิธีการนิเทศโดยเครือข่าย จะเป็นส่วนในการปฏิบัติงานจริง มีความสอดคล้อง และสัมพันธ์กันอย่างเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องเพื่อให้การนิเทศโดยเครือข่ายสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (ม.ป.ป. : 42-43) ได้กล่าวว่า วิธีการนิเทศโดยเครือข่าย เป็นส่วนขยายจากกระบวนการนิเทศ โดยในขั้นตอนของการปฏิบัติการนิเทศ มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. ขั้นตอนทำความรู้จัก เมื่อบุคลากรเครือข่ายนิเทศ จะเริ่มเข้าสู่การปฏิบัติการนิเทศ จำเป็นต้องเริ่มต้นปฏิบัติการนิเทศ โดยขั้นตอนทำความรู้จักระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ มีการแนะนำตัวให้รู้จักกันก่อนในบทบาทหน้าที่การเข้าร่วมนิเทศ มีจุดประสงค์อย่างไร จะร่วมมือกันอย่างไร จึงจะทำให้การนิเทศมีความศักดิ์สิทธิ์ตามกระบวนการ
2. ขั้นตอนเข้าพบกลุ่มขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนของการอยู่ร่วมกับการดำเนินการ กิจกรรมการเรียนการสอน สิ่งที่ผู้นิเทศต้องระมัดระวังคือ จะต้องไม่ขัดขวาง รบกวนกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ขั้นตอนการศึกษาพฤติกรรมกลุ่ม ผู้นิเทศใช้เทคนิคการสังเกต การสนทนา พูดคุย ชักถาม สัมภาษณ์ ตรวจสอบ การทดสอบ การสอบถาม เพื่อสำรวจและเก็บเกี่ยวข้อมูลให้ได้มาตรฐานสมบูรณ์ ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย
4. ขั้นตอนการบันทึกข้อมูล เป็นการบันทึกข้อมูลที่ต่อเนื่องกับขั้นตอนการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูล
5. การรายงานผลการนิเทศ ควรจะแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ได้หลายแบบ ทั้งการรายงานโดยวาจา รายงานหลักปฏิบัติการนิเทศ รายงานประจำเดือน ประจำวงและประจำภาค ซึ่งผู้นิเทศจะรายงานแบบใดให้เป็นไปตามข้อตกลงของแต่ละวาระไป

บัญชา เกติมณี (2534 : 84-85) ได้ทำการวิจัย ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีความพึงพอใจการนิเทศเพื่อพัฒนาบุคลากรอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การสนับสนุนให้ครูได้ไปศึกษาต่อเพิ่มเติม อบรมจากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ เพื่อนำความรู้มาใช้ในการเรียนการสอนและเป็นการสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูผู้สอนด้วย

ทำนองเดียวกัน ประหยัด พิมพ์ (2542 : 98) ได้ทำการวิจัยการศึกษาความต้องการ การนิเทศการศึกษาของครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 9 ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและสถานประกอบการ ผลการวิจัยพบว่า มีความต้องการการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยจะเป็นผลดีต่อหลายฝ่าย คือ เป็นผลดีต่อโรงเรียน ชุมชน นักเรียน ครู-อาจารย์และสถานประกอบการ โดยโรงเรียนจะได้รับความช่วยเหลือในการฝึกงานของนักเรียนนักศึกษา ซึ่งสถานประกอบการจะได้ผู้สำเร็จการศึกษา ที่มีคุณสมบัติตามต้องการ นักเรียนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษามีงานทำ หรือประกอบอาชีพอิสระ ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการและชุมชน จะเป็นการช่วยสร้างภาพลักษณ์ ของโรงเรียนที่มีต่อสถานประกอบการและชุมชนให้ดียิ่งขึ้น ผลที่ได้ เช่น การแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ของครูผู้สอนกับชุมชน การเชิญผู้ที่ประสบความสำเร็จในสาขาอาชีพต่าง ๆ มาเป็น วิทยากรพิเศษเฉพาะเรื่องได้ หรือการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยในการจัดการศึกษาให้บรรลุ เป้าหมายและมีความสมบูรณ์ในทุก ๆ ด้าน สอดคล้องกับ ไพบุลย์ วิสัยจร (2530 : 95-97) ที่ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอน ได้มีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือ แก้ปัญหาและการสัมมนาทางวิชาการร่วมกัน ทั้งนี้ เพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัด การเรียนการสอน และ มังกร ภัคดีโพธิ์ (2538 : 140) ได้ทำการวิจัย การศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชนในอนาคต ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจะมีอิสระในการดำเนินการมากขึ้น มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตร เทคนิคและวิธีสอน ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละ พื้นที่

แต่ กฤษดา ตามสีวัน (2543 : 49) ได้ทำการวิจัย การบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์ผู้สอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการฝึกงาน ผลการ วิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติมากในเรื่องเกี่ยวกับการสำรวจสถานที่ ฝึกงานให้กับนักเรียนนักศึกษา

สรุปได้ว่า วิธีการนิเทศโดยเครือข่าย จะต้องดำเนินการอย่างเป็นกระบวนการและต่อเนื่อง ตามขั้นตอนของวิธีการนิเทศโดยเครือข่าย จึงจะทำให้การปฏิบัติการนิเทศมีประสิทธิภาพและบรรลุ วัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู-อาจารย์ในคณะวิชาพื้นฐาน ช่างอุตสาหกรรม และบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร 5 แห่ง และปริมณฑล 5 แห่ง รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 980 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู-อาจารย์ในคณะวิชาพื้นฐาน ช่างอุตสาหกรรมและบริหารธุรกิจ ในวิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยดำเนินการดังนี้

1. แบ่งพื้นที่เป็น 2 เขตการศึกษา คือ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล แล้วสุ่มจากเขตการศึกษา จากแต่ละเขตการศึกษามาจำนวนร้อยละ 50 ของจำนวนวิทยาลัยเทคนิคที่มีอยู่ในแต่ละเขตการศึกษา โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple Random Sampling) ได้วิทยาลัยเทคนิคดังนี้

1.1 เขตกรุงเทพมหานคร ได้ 3 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม และวิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี

1.2 เขตปริมณฑลได้ 3 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม และวิทยาลัยเทคนิคนครปฐม

2. นับจำนวนครู-อาจารย์ในคณะวิชาพื้นฐานช่างอุตสาหกรรม และบริหารธุรกิจทั้งหมด เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 590 คน ดังแสดงตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนครู-อาจารย์ในคณะวิชาพื้นฐาน ช่างอุตสาหกรรมและบริหารธุรกิจ ที่เป็น
กลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ ที่	วิทยาลัยเทคนิค	คณะวิชา พื้นฐาน	คณะวิชา ช่างอุตสาหกรรม	คณะวิชา บริหารธุรกิจ	กลุ่มตัวอย่าง
1	ดอนเมือง	32	71	5	108
2	ราชสีหราชราม	23	64	12	99
3	มีนบุรี	16	50	9	75
รวม		71	185	26	282
4	สมุทรสาคร	18	62	16	96
5	สมุทรสงคราม	27	64	18	109
6	นครปฐม	20	77	6	103
รวม		65	203	40	308
รวมทั้งสิ้น					590

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและปรับปรุงแบบสอบถามของ นันทา เศรษฐปราโมทย์ (2539 : 238-253) สุภาพ ศรีอินทร์ (2538 : 175-185) และเลขา คมเสวต (2537 : 176-186) เป็นแบบสอบถามที่มี 3 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการด้านเนื้อหา และรูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในคณะวิชา วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่ต้องการได้รับการนิเทศการสอน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ความต้องการได้รับการนิเทศมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความต้องการได้รับการนิเทศมาก
- 3 หมายถึง ความต้องการได้รับการนิเทศปานกลาง
- 2 หมายถึง ความต้องการได้รับการนิเทศน้อย
- 1 หมายถึง ความต้องการได้รับการนิเทศน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศการสอนที่ต้องการใช้ความถี่ และมีเกณฑ์พิจารณาจากข้อที่มีความถี่สูงไปหาความถี่ต่ำ ถ้ามีความถี่สูงสุดเป็นความต้องการลำดับหนึ่ง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความต้องการด้านเนื้อหาการนิเทศการสอน ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา 4 ด้าน คือ (1) ด้านพัฒนาหลักสูตร (2) ด้านเทคนิคและวิธีสอน (3) ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน และ (4) ด้านการวัดและประเมินผลการสอน และรูปแบบการนิเทศการสอน 4 รูปแบบ คือ (1) รูปแบบการนิเทศโดยตรง (2) รูปแบบการนิเทศภายใน (3) รูปแบบการนิเทศทางไกล และ (4) รูปแบบการนิเทศโดยเครือข่าย

2. ศึกษาแบบสอบถามของ นันทา เศรษฐปราโมทย์ (2539 : 238-253) สุภาพ ศรีอินทร์ (2538 : 175-185) และ เลขา คมเสวต (2537 : 176-186) เพื่อนำมาเป็นแนวทางสำหรับการสร้างแบบสอบถาม

3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ซึ่งเป็นแบบสอบถามความต้องการของครู-อาจารย์เกี่ยวกับเนื้อหาการนิเทศการสอน 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านพัฒนาหลักสูตร (2) ด้านเทคนิคและวิธีสอน (3) ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน และ (4) ด้านการวัดและประเมินผลการสอน และรูปแบบการนิเทศการสอน 4 รูปแบบ ได้แก่ (1) รูปแบบการนิเทศโดยตรง (2) รูปแบบการนิเทศภายใน (3) รูปแบบการนิเทศทางไกล และ (4) รูปแบบการนิเทศโดยเครือข่าย

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบ เสนอแนะและปรับปรุงแก้ไข

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของข้อคำถาม รวม 5 คน ดังนี้

1.1 ดร.ศิริพรรณ ชุมนุช	ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา
1.2 ดร.นพคุณ ศิริวรรณ	ข้าราชการเกษียณอายุราชการ
1.3 ผศ.ดร.พิรพงษ์ ทิพนาค	ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
1.4 นายมานิตย์ สุภกรโกศัย	ศึกษานิเทศก์ 7 ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคกลาง
1.5 นางสุพิศ เขียวสีม่วง	อาจารย์ 2 ระดับ 7 วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

3. หลังจากแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว เพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้มีความเชื่อมั่น (Reliability) สำหรับการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มครู-อาจารย์ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 53 คน ระหว่างวันที่ 6-23 กรกฎาคม 2544 โดยนำไปทดลองใช้กับครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

4. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปหาค่าความเชื่อมั่นเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา ด้วยวิธีการของ Cronbach ที่เรียกว่า “สัมประสิทธิ์อัลฟา” (α -Coefficient) โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ .96 เมื่อจำแนกด้านพัฒนาหลักสูตร มีค่าความเชื่อมั่น .92 ด้านเทคนิคและวิธีสอน มีค่าความเชื่อมั่น .86 ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน มีค่าความเชื่อมั่น .88 และด้านการวัดและประเมินผลการสอน มีค่าความเชื่อมั่น .90

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. บันทึกลงเสนอขอให้งานบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานคร 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี และวิทยาลัยเทคนิคปริมณฑล 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม และวิทยาลัยเทคนิคนครปฐม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้

2. การส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยส่งหนังสือแบบสอบถามพร้อมซองปิดแสตมป์ไปยังผู้บริหารวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างข้างต้นทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ระหว่างวันที่ 26 พฤศจิกายน 2544 ถึง 17 ธันวาคม 2544 เพื่อขอความร่วมมือแจกแบบสอบถามให้ครู-อาจารย์ได้ตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมส่งผู้วิจัยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

3. ภายหลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 3 สัปดาห์ กรณีที่ยังไม่ได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยได้ติดต่อนัดหมายทางโทรศัพท์ เพื่อขอรับคืนด้วยตนเอง

4. ส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 590 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน 516 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับ
2. ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 และตอนที่ 2
3. ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

4. ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหา และรูปแบบการนิเทศการสอน ผู้วิจัยได้แยกการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยทำเป็นภาพรวมและรายด้าน ซึ่งมีเกณฑ์การวิเคราะห์

4.50-5.00	หมายถึง	ความต้องการการนิเทศมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	ความต้องการการนิเทศมาก
2.50-3.49	หมายถึง	ความต้องการการนิเทศปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	ความต้องการการนิเทศน้อย
1.00-1.49	หมายถึง	ความต้องการการนิเทศน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความต้องการรูปแบบการนิเทศ วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ จะพิจารณาจากข้อที่มีความถี่สูงไปหาความถี่ต่ำ ถ้ามีความถี่สูงเป็นความต้องการลำดับ 1

5. ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามสถานที่ตั้งและคณะวิชา โดยใช้ค่า t-test และ F-test

6. ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการสอน วิเคราะห์โดยรวบรวมความต้องการในแต่ละด้าน โดยใช้ความถี่แล้วจัดลำดับความสำคัญ

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. ค่า t-test
4. ค่า F-test และการทดสอบรายคู่โดย Scheffe' test

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในคณะวิชาพื้นฐานช่างอุตสาหกรรมและบริหารธุรกิจ รวม 3 คณะวิชา

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของตารางและมีคำบรรยายประกอบ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ แสดงในตารางที่ 4.1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการสอน แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนในภาพรวมและรายด้าน ผู้วิจัยได้นำเสนอในตารางที่ 4.2

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนรายด้าน ผู้วิจัยได้นำเสนอควบคู่กันไปกับความต้องการรูปแบบการนิเทศการสอนในตารางเดียวกัน ดังแสดงในตารางที่ 4.3-4.6

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน จำแนกตามสถานที่ตั้งและคณะวิชา โดยนำเสนอในตารางที่ 4.7-4.21

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาการนิเทศเพิ่มเติม โดยนำเสนอในตารางที่ 4.22

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
1. สถานที่ตั้ง	เขตกรุงเทพมหานคร	249	48.27
	ปริมณฑล	267	51.73
	รวม	516	100.00
2. คณะวิชา	พื้นฐาน	127	24.61
	ช่างอุตสาหกรรม	327	63.37
	บริหารธุรกิจ	62	12.02
	รวม	516	100.00
3. ประสบการณ์การสอน ในคณะวิชา	5 ปี	55	10.70
	มากกว่า 5 ปี	461	89.30
	รวม	516	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ครู-อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในวิทยาลัยเทคนิค กรุงเทพมหานคร จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 48.27 และเป็นครู-อาจารย์อยู่ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 51.73

เมื่อพิจารณาคณะวิชาที่สังกัดพบว่า ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่สอนอยู่ในคณะวิชาพื้นฐาน มีจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 24.61 คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 63.37 และคณะวิชาบริหารธุรกิจ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 12.02 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการสอน ของครู-อาจารย์
ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในด้านพัฒนาหลักสูตร เทคนิค
และวิธีสอน ผลิตและพัฒนาสื่อการสอน และการวัดและประเมินผลการสอน

ผลการวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์
ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในด้านพัฒนาหลักสูตร เทคนิคและวิธีสอน
ผลิตและพัฒนาสื่อการสอน และการวัดและประเมินผลการสอน ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 2 ส่วน ดังนี้
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนในภาพรวมและ
รายด้าน ผู้วิจัยได้นำเสนอในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการและลำดับที่และค่าความถี่
ในการเลือกรูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับเนื้อหาและรูปแบบ
การนิเทศการสอนในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในภาพรวม

เนื้อหาการนิเทศการสอน	ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล n = 516				รูปแบบการนิเทศ									
	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	ลำดับ ที่	โดยตรง		ภายใน		ทางไกล		โดยเครือข่าย		f	r
					f	r	f	r	f	r	f	r		
1. ด้านพัฒนาหลักสูตร	3.75	.66	มาก	1	1,964	2	2,533	1	404	3	259	4	2,533	1
2. ด้านเทคนิคและวิธีสอน	3.50	.56	มาก	4	2,324	2	3,434	1	605	3	345	4	3,434	1
3. ด้านผลิตและพัฒนาสื่อ การสอน	3.75	.69	มาก	2	1,098	2	1,615	1	207	3	176	4	1,615	1
4. ด้านการวัดและประเมินผล การสอน	3.60	.65	มาก	3	1,389	2	1,776	1	277	3	170	4	1,776	1
รวม	3.63	.49	มาก	-	6,775	2	9,358	1	1,493	3	950	4	9,358	1
ลำดับความต้องการรูปแบบการนิเทศ					2		1		3		4			

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาเทคนิคการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.75$) ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.75$) และด้านการวัดและประเมินผลการสอน ($\bar{X} = 3.60$) และค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุดคือด้านเทคนิคและวิธีสอน ($\bar{X} = 3.50$) ตามลำดับ

ส่วนรูปแบบการนิเทศการสอนพบว่า ครู-อาจารย์มีความต้องการได้รับการนิเทศในภาพรวมต้องการได้รับการนิเทศรูปแบบการนิเทศภายในเป็นอันดับ 1 และการนิเทศโดยรูปแบบการนิเทศโดยตรงเป็นอันดับ 2 ส่วนรูปแบบการนิเทศทางไกลและรูปแบบการนิเทศโดยเครื่องข่ายเป็นรูปแบบที่ต้องการเป็นอันดับ 3 และ 4 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเนื้อหาเป็นรายด้านพบว่า ครู-อาจารย์ต้องการได้รับการนิเทศในรูปแบบการนิเทศภายในทุกด้าน

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนรายด้าน ผู้วิจัย ได้นำเสนอควบคู่กันไปกับความต้องการรูปแบบการนิเทศการสอนในตารางเดียวกัน ดังแสดง ในตารางที่ 4.3-4.6

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ ลำดับที่ของความต้องการ เนื้อหาการนิเทศการสอนและค่าความถี่ของความต้องการรูปแบบการนิเทศการสอน ของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านพัฒนา หลักสูตร

ด้านพัฒนาหลักสูตร	ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล n = 516				รูปแบบการนิเทศ									
	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	ลำดับ ที่	โดยตรง		ภายใน		ทางไกล		โดยเครือข่าย		f	r
					f	r	f	r	f	r	f	r		
1. การกำหนดหลักการของหลักสูตร	3.79	.82	มาก	5	203	2	246	1	36	3	31	4	246	1
2. การกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.76	.90	มาก	6	187	2	260	1	39	3	30	4	260	1
3. การจัดกรอบโครงสร้างของหลักสูตร	3.67	.86	มาก	8	195	2	249	1	42	3	30	4	249	1
4. การจัดกรอบเนื้อหาวิชา	3.73	.86	มาก	7	183	2	269	1	39	3	25	4	269	1
5. การพัฒนาแผนการสอน	3.86	.89	มาก	1	201	2	250	1	36	3	29	4	250	1
6. วิธีการผลิตสื่อการเรียนและวัสดุหลักสูตร	3.85	.90	มาก	2	195	2	247	1	48	3	26	4	247	1
7. วิธีการสอนสำหรับผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.85	.91	มาก	3	223	2	231	1	36	3	26	4	231	1
8. การวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง	3.82	.89	มาก	4	202	2	252	1	47	3	15	4	252	1
9. การวิเคราะห์หลักสูตร	3.61	.96	มาก	10	179	2	259	1	45	3	33	4	259	1
10. แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร	3.62	.95	มาก	9	196	2	270	1	36	3	14	4	270	1
รวม	3.75	.66	มาก	-	1,964	2	2,533	1	404	3	259	4	2,533	1
ลำดับความต้องการรูปแบบการนิเทศ					2		1		3		4			

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านพัฒนาหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครู-อาจารย์มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก พบว่า มีเนื้อหาที่ต้องการ คือ ข้อที่ 5 การพัฒนาแผนการสอน ($\bar{X} = 3.86$) ข้อที่ 6 วิธีการผลิตสื่อการเรียนและวัสดุหลักสูตร ($\bar{X} = 3.85$) และข้อที่ 7 วิธีการสอนสำหรับผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.85$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อที่ 3 การจัดกรอบโครงสร้างของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.67$) ข้อที่ 10 แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.62$) และข้อที่ 9 การวิเคราะห์หลักสูตร ($\bar{X} = 3.61$) ตามลำดับ

ส่วนรูปแบบการนิเทศการสอนพบว่า ครู-อาจารย์มีความต้องการได้รับการนิเทศในภาพรวมต้องการได้รับการนิเทศรูปแบบการนิเทศภายในเป็นอันดับ 1 และการนิเทศโดยรูปแบบการนิเทศโดยตรงเป็นอันดับ 2 ส่วนรูปแบบการนิเทศแบบทางไกลและรูปแบบการนิเทศโดยเครือข่ายเป็นรูปแบบที่ต้องการเป็นอันดับที่ 3 และ 4 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเนื้อหาเป็นรายข้อพบว่า ครู-อาจารย์ต้องการได้รับการนิเทศในรูปแบบการนิเทศภายในทุกข้อ

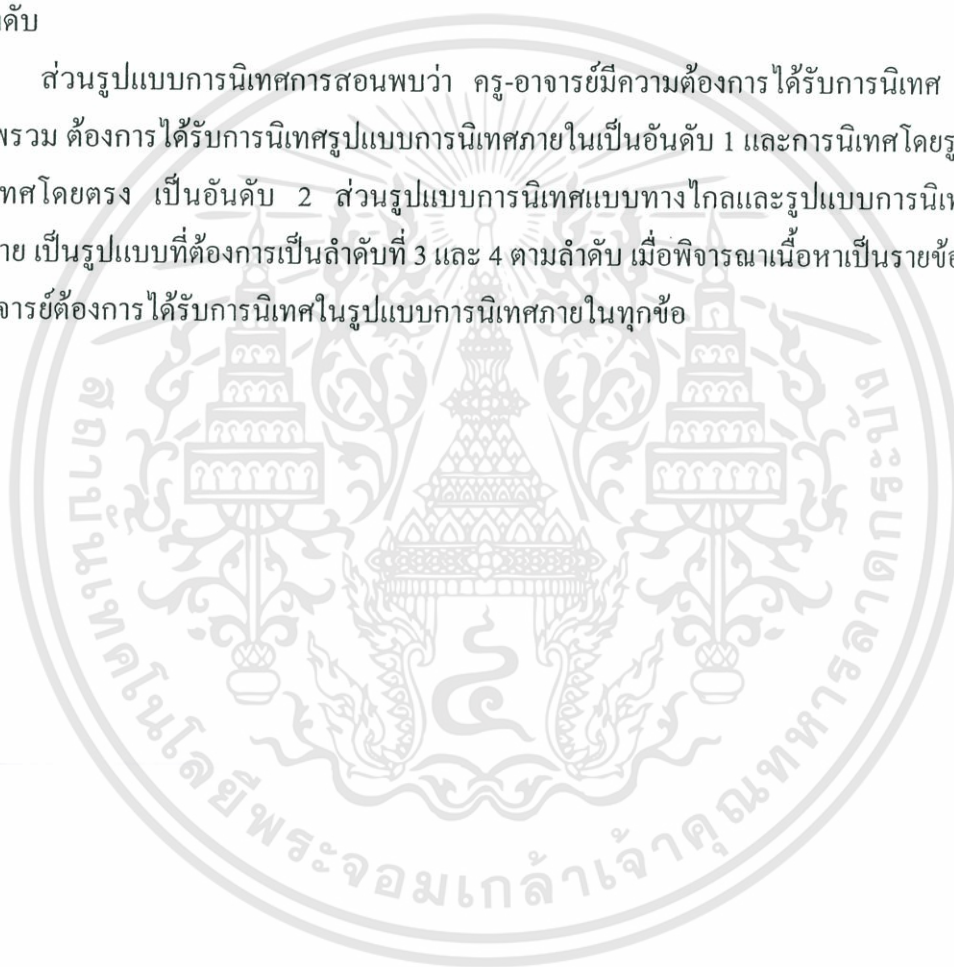
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ ลำดับที่ของความต้องการ เนื้อหาการนิเทศการสอนและค่าความถี่ของความต้องการรูปแบบการนิเทศการสอน ของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านเทคนิค และวิธีสอน

ด้านเทคนิคและวิธีสอน	ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล n = 516				รูปแบบการนิเทศ									
	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	ลำดับ ที่	โดยตรง		ภายใน		ทางไกล		โดยเครือข่าย		f	r
					f	r	f	r	f	r	f	r		
1. วิธีสอนแบบบรรยาย	3.33	.93	ปานกลาง	11	158	2	277	1	57	3	24	4	277	1
2. วิธีสอนแบบสาธิต	3.61	.92	มาก	4	176	2	270	1	48	3	22	4	270	1
3. วิธีสอนปฏิบัติ	3.77	.92	มาก	1	190	2	259	1	44	3	23	4	259	1
4. วิธีสอนแบบอภิปราย	3.48	.89	ปานกลาง	8	154	2	281	1	63	3	18	4	281	1
5. วิธีสอนแบบศึกษา ด้วยตนเอง	3.59	.92	มาก	5	179	2	254	1	50	3	33	4	254	1
6. วิธีสอนแบบแก้ปัญหา	3.74	.88	มาก	2	191	2	258	1	47	3	20	4	258	1
7. วิธีสอนแบบโครงการ	3.56	.89	มาก	6	183	2	257	1	41	3	35	4	257	1
8. วิธีสอนแบบเรียนรู้สำเร็จรูป	3.55	.95	มาก	7	187	2	247	1	46	3	36	4	247	1
9. วิธีสอนแบบใช้ครูที่เลี้ยง	3.16	.99	ปานกลาง	13	167	2	274	1	39	3	36	4	274	1
10. วิธีสอนแบบบรรยาย ประกอบปฏิบัติ	3.42	.91	ปานกลาง	9	179	2	275	1	37	3	25	4	275	1
11. วิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์	3.36	.91	ปานกลาง	10	191	2	256	1	44	3	25	4	256	1
12. วิธีสอนแบบแสดงบทบาท สมมติ	3.20	.90	ปานกลาง	12	167	2	271	1	52	3	26	4	271	1
13. วิธีสอนตามสภาพจริง	3.68	.89	มาก	3	202	2	255	1	37	3	22	4	255	1
รวม	3.50	.56	มาก	-	2,324	2	3,434	1	605	3	345	4	3,434	1
ลำดับความต้องการรูปแบบการนิเทศ					2		1		3		4			

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านเทคนิคและวิธีสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าครู-อาจารย์มีความต้องการอยู่ในระดับมากและปานกลาง เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก พบว่า มีเนื้อหาที่ต้องการคือ ข้อที่ 3 วิธีสอนปฏิบัติการ ($\bar{X} = 3.77$) ข้อที่ 6 วิธีสอนแบบแก้ปัญหา ($\bar{X} = 3.74$) และข้อที่ 13 วิธีสอนตามสภาพจริง ($\bar{X} = 3.68$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุดคือข้อที่ 1 วิธีสอนแบบบรรยาย ($\bar{X} = 3.33$) ข้อที่ 12 วิธีสอนแบบแสดงบทบาทสมมติ ($\bar{X} = 3.20$) และข้อที่ 9 วิธีสอนแบบใช้ครูที่เลี้ยง ($\bar{X} = 3.16$) ตามลำดับ

ส่วนรูปแบบการนิเทศการสอนพบว่า ครู-อาจารย์มีความต้องการได้รับการนิเทศในภาพรวม ต้องการได้รับการนิเทศรูปแบบการนิเทศภายในเป็นอันดับ 1 และการนิเทศโดยรูปแบบการนิเทศโดยตรง เป็นอันดับ 2 ส่วนรูปแบบการนิเทศแบบทางไกลและรูปแบบการนิเทศโดยเครือข่าย เป็นรูปแบบที่ต้องการเป็นลำดับที่ 3 และ 4 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเนื้อหาเป็นรายข้อพบว่า ครู-อาจารย์ต้องการได้รับการนิเทศในรูปแบบการนิเทศภายในทุกข้อ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ ลำดับที่ของความต้องการ เนื้อหาการนิเทศการสอนและค่าความถี่ของความต้องการรูปแบบการนิเทศการสอน ของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน

ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน	ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล n = 516				รูปแบบการนิเทศ									
	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ	ลำดับที่	โดยตรง		ภายใน		ทางไกล		โดยเครือข่าย		f	r
					f	r	f	r	f	r	f	r		
1. วิธีการทำชุดการสอน	3.85	.88	มาก	1	189	2	271	1	30	3	26	4	271	1
2. วิธีการทำใบความรู้	3.81	.85	มาก	2	188	2	266	1	35	3	27	4	266	1
3. การทำใบงาน	3.77	.87	มาก	4	175	2	280	1	35	3	26	4	280	1
4. วิธีการทำคู่มือการฝึกงาน	3.62	.95	มาก	6	174	2	270	1	45	3	27	4	270	1
5. วิธีทำ Power point	3.73	1.00	มาก	5	187	2	260	1	32	3	37	4	260	1
6. ทำวีดิทัศน์การสอนตามแผนการสอน รายวิชา	3.78	.98	มาก	3	185	2	268	1	30	3	33	4	268	1
รวม	3.75	.69	มาก	-	1,098	2	1,615	1	207	3	176	4	1,615	1
ลำดับความต้องการรูปแบบการนิเทศ					2		1		3		4			

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครู-อาจารย์มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก พบว่ามีเนื้อหาที่ต้องการคือ ข้อที่ 1 วิธีการทำชุดการสอน ($\bar{X} = 3.85$) ข้อที่ 2 วิธีการทำใบความรู้ ($\bar{X} = 3.81$) และข้อที่ 6 ทำวีดิทัศน์การสอนตามแผนการสอนรายวิชา ($\bar{X} = 3.78$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 3 การทำใบงาน ($\bar{X} = 3.77$) ข้อที่ 5 วิธีทำ Power point ($\bar{X} = 3.73$) และข้อที่ 4 วิธีการทำคู่มือการฝึกงาน ($\bar{X} = 3.62$) ตามลำดับ

ส่วนรูปแบบการนิเทศการสอนพบว่า ครู-อาจารย์มีความต้องการได้รับการนิเทศในภาพรวมต้องการได้รับการนิเทศรูปแบบการนิเทศภายในเป็นอันดับ 1 และการนิเทศโดยรูปแบบการนิเทศโดยตรง เป็นอันดับ 2 ส่วนรูปแบบการนิเทศแบบทางไกลและรูปแบบการนิเทศโดยเครือข่าย เป็นรูปแบบที่ต้องการเป็นลำดับที่ 3 และ 4 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเนื้อหาเป็นรายข้อพบว่า ครู-อาจารย์ต้องการได้รับการนิเทศในรูปแบบการนิเทศภายในทุกข้อ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ ลำดับที่ของความต้องการ เนื้อหาการนิเทศการสอนและค่าความถี่ของความต้องการรูปแบบการนิเทศการสอน ของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านการวัด และประเมินผลการสอน

ด้านการวัดและประเมินผล การสอน	ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล n = 516				รูปแบบการนิเทศ									
	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	ลำดับ ที่	โดยตรง		ภายใน		ทางไกล		โดยเครือข่าย		f	r
					f	r	f	r	f	r	f	r		
1. วิธีการสร้างแบบสังเกต	3.50	.87	มาก	5	183	2	270	1	44	3	19	4	270	1
2. วิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์	3.41	.91	ปานกลาง	7	177	2	266	1	54	3	19	4	266	1
3. วิธีการสร้างแบบสอบถาม	3.47	.89	ปานกลาง	6	179	2	268	1	47	3	22	4	268	1
4. วิธีการสร้างข้อสอบ แบบปรนัย	3.65	.91	มาก	4	209	2	247	1	35	3	25	4	247	1
5. วิธีการประเมินผลจาก สภาพจริง	3.77	.92	มาก	1	224	2	235	1	32	3	25	4	235	1
6. วิธีการวัดผลภาคปฏิบัติ	3.75	.89	มาก	2	215	2	239	1	32	3	30	4	239	1
7. วิธีการทดสอบทักษะฝีมือ	3.68	.93	มาก	3	202	2	251		33	3	30	4	251	
รวม	3.60	.65	มาก	-	1,389	2	1,776	1	277	3	170	4	1,776	1
ลำดับความต้องการรูปแบบการนิเทศ					2		1		3		4			

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร และครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านการวัดและประเมินผลการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าครู-อาจารย์มีความต้องการอยู่ในระดับมากและปานกลางเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก พบว่ามีเนื้อหาที่ต้องการคือ ข้อที่ 5 วิธีการประเมินผลจากสภาพจริง ($\bar{X} = 3.77$) ข้อที่ 6 วิธีการวัดผลภาคปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.75$) และข้อที่ 7 วิธีการทดสอบทักษะฝีมือ ($\bar{X} = 3.68$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อที่ 1 วิธีการสร้างแบบสังเกต ($\bar{X} = 3.50$) ข้อที่ 3 วิธีการสร้างแบบสอบถาม ($\bar{X} = 3.47$) และข้อที่ 2 วิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ ($\bar{X} = 3.41$) ตามลำดับ

ส่วนรูปแบบการนิเทศการสอนพบว่า ครู-อาจารย์มีความต้องการได้รับการนิเทศในภาพรวมต้องการได้รับการนิเทศรูปแบบการนิเทศภายในเป็นอันดับ 1 และการนิเทศโดยรูปแบบการนิเทศโดยตรง เป็นอันดับ 2 ส่วนรูปแบบการนิเทศแบบทางไกลและรูปแบบการนิเทศโดยเครือข่าย เป็นรูปแบบที่ต้องการเป็นลำดับที่ 3 และ 4 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเนื้อหาเป็นรายข้อพบว่าครู-อาจารย์ต้องการได้รับการนิเทศในรูปแบบการนิเทศภายในทุกข้อ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์
ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามสถานที่ตั้งและ
คณะวิชา ดังตารางที่ 4.7-4.21

ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการเนื้อหา
การนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร
และปริมณฑล จำแนกตามสถานที่ตั้ง ในภาพรวม

เนื้อหาการนิเทศการสอน	ครู-อาจารย์ในวิทยาลัย เทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร n = 249			ครู-อาจารย์ในวิทยาลัย เทคนิคปริมณฑล n = 267			t
	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	
ด้านพัฒนาหลักสูตร	3.72	.64	มาก	3.78	.68	มาก	-0.39
ด้านเทคนิคและวิธีสอน	3.56	.51	มาก	3.44	.60	ปานกลาง	2.35*
ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน	3.84	.64	มาก	3.67	.73	มาก	2.79*
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	3.67	.62	มาก	3.53	.67	มาก	2.54*
รวม	3.67	.47	มาก	3.59	.51	มาก	1.83

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและครู-
อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนในภาพรวม
ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเทคนิคและวิธีสอน ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน
และด้านการวัดและประเมินผลการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
โดยในภาพรวม ($\bar{X} = 3.67$) ของครู-อาจารย์ในเขตกรุงเทพมหานคร สูงกว่า ($\bar{X} = 3.59$) ของครู-
อาจารย์ในเขตปริมณฑล

ตารางที่ 4.8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการเนื้อหา
การนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร
และปริมณฑล จำแนกตามสถานที่ตั้ง ด้านพัฒนาหลักสูตร

ด้านพัฒนาหลักสูตร	ครู-อาจารย์ในวิทยาลัย เทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร n = 249			ครู-อาจารย์ในวิทยาลัย เทคนิคปริมณฑล n = 267			t
	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	
1. การกำหนดหลักการของหลักสูตร	3.63	.81	มาก	3.94	.80	มาก	-4.35*
2. การกำหนดจุดประสงค์ของ หลักสูตร	3.67	.86	มาก	3.84	.92	มาก	-2.13*
3. การจัดกรอบโครงสร้างของ หลักสูตร	3.61	.79	มาก	3.73	.91	มาก	-1.64
4. การจัดกรอบเนื้อหาวิชา	3.68	.82	มาก	3.78	.88	มาก	-1.27
5. การพัฒนาแผนการสอน	3.82	.85	มาก	3.90	.93	มาก	-0.54
6. วิธีการผลิตสื่อการเรียนและวัสดุ หลักสูตร	3.91	.79	มาก	3.80	.99	มาก	1.39
7. วิธีการสอนสำหรับผู้เรียน เป็นสำคัญ	3.99	.79	มาก	3.72	.99	มาก	3.47*
8. การวัดและการประเมินผล ตามสภาพจริง	3.89	.82	มาก	3.76	.95	มาก	1.68
9. การวิเคราะห์หลักสูตร	3.54	.94	มาก	3.67	.99	มาก	-1.46
10. แนวทางการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตร	3.53	.96	มาก	3.70	.93	มาก	-2.03*
รวม	3.72	.64	มาก	3.78	.68	มาก	-0.39

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและครู-
อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน จำแนกตาม
ด้านพัฒนาหลักสูตร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 1 การกำหนดหลักการของหลักสูตร ข้อที่ 2
การกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ 7 วิธีการสอนสำหรับผู้เรียนเป็นสำคัญ และข้อที่ 10
แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการเนื้อหา การนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร การนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำแนกตามสถานที่ตั้ง ด้านเทคนิคและวิธีสอน

ด้านเทคนิคและวิธีสอน	ครู-อาจารย์ในวิทยาลัย เทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร n = 249			ครู-อาจารย์ในวิทยาลัย เทคนิคปริมณฑล n = 267			t
	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	
1. วิธีสอนแบบบรรยาย	3.63	.93	ปานกลาง	3.33	.92	ปานกลาง	0.09
2. วิธีสอนแบบสาธิต	3.67	.88	มาก	3.56	.95	มาก	1.44
3. วิธีสอนปฏิบัติ	3.79	.87	มาก	3.75	.97	มาก	0.47
4. วิธีสอนแบบอภิปราย	3.50	.83	มาก	3.46	.94	ปานกลาง	0.47
5. วิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง	3.61	.87	มาก	3.57	.98	มาก	0.51
6. วิธีสอนแบบแก้ปัญหา	3.87	.75	มาก	3.61	.97	มาก	3.39*
7. วิธีสอนแบบโครงงาน	3.63	.82	มาก	3.50	.96	มาก	1.74
8. วิธีสอนแบบเรียนสำเร็จรูป	3.64	.90	มาก	3.47	1.00	ปานกลาง	2.03*
9. วิธีสอนแบบใช้คู่มือที่เลี้ยง	3.18	.89	ปานกลาง	3.15	1.08	ปานกลาง	0.35
10. วิธีสอนแบบบรรยายประกอบปฏิบัติ	3.51	.83	มาก	3.34	.97	ปานกลาง	2.03*
11. วิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์	3.38	.79	ปานกลาง	3.35	1.01	ปานกลาง	0.31
12. วิธีสอนแบบแสดงบทบาทสมมติ	3.23	.86	ปานกลาง	3.18	.94	ปานกลาง	0.66
13. วิธีสอนตามสภาพจริง	3.85	.81	มาก	3.53	.92	มาก	4.17*
รวม	3.56	.51	มาก	3.44	.60	ปานกลาง	2.35*

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ด้านเทคนิคและวิธีสอนในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ 6 วิธีสอนแบบแก้ปัญหา ข้อที่ 8 วิธีสอนแบบเรียนสำเร็จรูป ข้อที่ 10 วิธีสอนแบบบรรยายประกอบปฏิบัติ และข้อที่ 13 วิธีสอนตามสภาพจริงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการเนื้อหา
การนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร
และปริมณฑล จำแนกตามสถานที่ตั้ง ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน

ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน	ครู-อาจารย์ในวิทยาลัย เทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร n = 249			ครู-อาจารย์ในวิทยาลัย เทคนิคปริมณฑล n = 267			t
	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	
1. วิธีการทำชุดการสอน	3.91	.76	มาก	3.80	.97	มาก	1.43
2. วิธีการทำใบความรู้	3.90	.74	มาก	3.72	.93	มาก	2.50*
3. การทำใบงาน	3.84	.81	มาก	3.72	.91	มาก	1.58
4. วิธีการทำคู่มือการฝึกงาน	3.67	.90	มาก	3.57	1.00	มาก	1.30
5. วิธีทำ Power point	3.86	.93	มาก	3.61	1.06	มาก	2.80*
6. ทำวีดิทัศน์การสอนตาม แผนการสอนรายวิชา	3.91	.86	มาก	3.66	1.07	มาก	2.91*
รวม	3.84	.64	มาก	3.67	.73	มาก	2.79*

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและครู-
อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ด้านผลิตและ
พัฒนาสื่อการสอนในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ
สมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 2 วิธีการทำใบความรู้ ข้อที่ 5 วิธีทำ Power point และ
ข้อที่ 6 ทำวีดิทัศน์การสอนตามแผนการสอนรายวิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการเนื้อหา
การนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร
และปริมณฑล จำแนกตามสถานที่ตั้ง ด้านการวัดและประเมินผลการสอน

ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	ครู-อาจารย์ในวิทยาลัย เทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร n = 249			ครู-อาจารย์ในวิทยาลัย เทคนิคปริมณฑล n = 267			t
	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	
1. วิธีการสร้างแบบสังเกต	3.49	.86	ปานกลาง	3.50	.88	มาก	-0.10
2. วิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์	3.41	.91	ปานกลาง	3.40	.91	ปานกลาง	-0.16
3. วิธีการสร้างแบบสอบถาม	3.54	.85	มาก	3.41	.91	ปานกลาง	1.71
4. วิธีการสร้างข้อสอบแบบปรนัย	3.81	.81	มาก	3.51	.96	มาก	3.90*
5. วิธีการประเมินผลจากสภาพจริง	3.92	.80	มาก	3.63	.99	มาก	3.61*
6. วิธีการวัดผลภาคปฏิบัติ	3.83	.80	มาก	3.67	.97	มาก	2.01*
7. วิธีการทดสอบทักษะฝีมือ	3.75	.83	มาก	3.61	1.01	มาก	1.63
รวม	3.67	.62	มาก	3.53	.67	มาก	2.54*

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการสอน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 4 วิธีการสร้างข้อสอบแบบปรนัย ข้อที่ 5 วิธีการประเมินผลจากสภาพจริง และข้อที่ 6 วิธีการวัดผลภาคปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนเป็นรายด้าน และภาพรวมของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา

เนื้อหาการนิเทศการสอน	คณะวิชา พื้นฐาน n = 127		คณะวิชา ช่างอุตสาหกรรม n = 327		คณะวิชา บริหารธุรกิจ n = 62		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านพัฒนาหลักสูตร	3.85	.59	3.71	.67	3.77	.72	1.99
2. ด้านเทคนิคและวิธีสอน	3.47	.55	3.51	.57	3.47	.51	0.32
3. ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน	3.75	.65	3.74	.71	3.84	.64	0.47
4. ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	3.52	.65	3.64	.65	3.57	.63	1.61
รวม	3.62	.45	3.63	.52	3.63	.43	0.02

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านในภาพรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนเป็นรายด้าน และภาพรวมของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา ด้านพัฒนาหลักสูตร

ด้านพัฒนาหลักสูตร	คณะวิชา พื้นฐาน n = 127		คณะวิชา ช่างอุตสาหกรรม n = 327		คณะวิชา บริหารธุรกิจ n = 62		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. การกำหนดหลักการของหลักสูตร	3.85	.76	3.75	.85	3.86	.80	0.88
2. การกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.83	.88	3.73	.91	3.79	.87	0.60
3. การจัดกรอบโครงสร้างของหลักสูตร	3.80	.79	3.62	.87	3.64	.93	2.19
4. การจัดกรอบเนื้อหาวิชา	3.82	.80	3.69	.87	3.76	.90	1.07
5. การพัฒนาแผนการสอน	3.91	.86	3.82	.90	3.95	.89	0.74
6. วิธีการผลิตสื่อการเรียนและวัสดุ หลักสูตร	3.95	.80	3.82	.92	3.81	1.02	0.95
7. วิธีการสอนสำหรับผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.96	.83	3.82	.91	3.76	1.05	1.54
8. การวัดและการประเมินผลตามสภาพ จริง	3.98	.76	3.77	.93	3.76	.94	2.96
9. การวิเคราะห์หลักสูตร	3.71	.89	3.56	1.00	3.64	.89	1.29
10. แนวทางการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตร	3.68	.87	3.56	.98	3.81	.91	2.05
รวม	3.85	.59	3.71	.67	3.77	.72	1.99

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ด้านพัฒนาหลักสูตรในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนเป็นรายด้าน และภาพรวมของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา ด้านเทคนิคและวิธีสอน

ด้านเทคนิคและวิธีสอน	คณะวิชา พื้นฐาน n = 127		คณะวิชา ช่างอุตสาหกรรม n = 327		คณะวิชา บริหารธุรกิจ n = 62		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. วิธีสอนแบบบรรยาย	3.21	1.01	3.39	.89	3.29	.88	1.86
2. วิธีสอนแบบสาธิต	3.34	.95	3.73	.91	3.62	.77	8.66*
3. วิธีสอนปฏิบัติการ	3.60	.98	3.83	.92	3.84	.74	3.06*
4. วิธีสอนแบบอภิปราย	3.74	.92	3.48	.89	3.47	.82	0.01
5. วิธีสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	3.54	.87	3.60	.95	3.66	.91	0.35
6. วิธีสอนแบบแก้ปัญหา	3.74	.88	3.74	.87	3.71	.92	0.04
7. วิธีสอนแบบโครงงาน	3.58	.91	3.55	.85	3.62	1.06	0.18
8. วิธีสอนแบบเรียนสำเร็จรูป	3.53	1.03	3.54	.93	3.69	.92	0.66
9. วิธีสอนแบบใช้ครูพี่เลี้ยง	3.11	1.01	3.21	.94	2.98	1.19	1.53
10. วิธีสอนแบบบรรยายประกอบปฏิบัติ	3.27	.91	3.50	.90	3.33	.91	3.42*
11. วิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์	3.42	.85	3.39	.90	3.10	1.05	2.76
12. วิธีสอนแบบแสดงบทบาทสมมติ	3.24	.92	3.18	.88	3.24	.92	0.29
13. วิธีสอนตามสภาพจริง	3.76	.87	3.68	.87	3.53	.98	1.32
รวม	3.47	.55	3.51	.57	3.47	.51	0.32

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ด้านเทคนิคและวิธีสอน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 2 วิธีสอนแบบสาธิต ข้อที่ 3 วิธีสอนปฏิบัติการ และข้อที่ 10 วิธีสอนแบบบรรยายประกอบปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีการของ Scheffe' ดังตารางที่ 4.15-4.17

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านเทคนิค และวิธีสอน ข้อ 2 วิธีสอนแบบสาธิตของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา

ด้านเทคนิคและวิธีสอน		คณะวิชา พื้นฐาน n = 127	คณะวิชา บริหารธุรกิจ n = 62	คณะวิชา ช่างอุตสาหกรรม n = 327
ข้อ 2 วิธีสอนแบบสาธิต	\bar{X}	3.34	3.62	3.73
คณะวิชาพื้นฐาน	3.34	-	0.28	0.39*
คณะวิชาบริหารธุรกิจ	3.62		-	0.11
คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม	3.73			-

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ครู-อาจารย์ในคณะวิชาพื้นฐาน มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนในข้อ 2 แตกต่างกับครู-อาจารย์ในคณะวิชาช่างอุตสาหกรรม

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านเทคนิค และวิธีสอน ข้อ 3 วิธีสอนปฏิบัติการของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา

ด้านเทคนิคและวิธีสอน		คณะวิชา พื้นฐาน n = 127	คณะวิชา ช่างอุตสาหกรรม n = 327	คณะวิชา บริหารธุรกิจ n = 62
ข้อ 3 วิธีสอนปฏิบัติการ	\bar{X}	3.60	3.83	3.84
คณะวิชาพื้นฐาน	3.60	-	0.23	0.24*
คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม	3.83		-	0.01
คณะวิชาบริหารธุรกิจ	3.84			-

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ครู-อาจารย์ในคณะวิชาพื้นฐาน มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนในข้อ 3 แตกต่างกับครู-อาจารย์ในคณะวิชาบริหารธุรกิจ

ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านเทคนิค และวิธีสอน ข้อ 10 วิธีสอนแบบบรรยายประกอบปฏิบัติของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา

ด้านเทคนิคและวิธีสอน		คณะวิชา พื้นฐาน n = 127	คณะวิชา บริหารธุรกิจ n = 62	คณะวิชา ช่างอุตสาหกรรม n = 327
ข้อ 10 วิธีสอนแบบบรรยายประกอบปฏิบัติ	\bar{X}	3.27	3.33	3.50
คณะวิชาพื้นฐาน	3.27	-	0.06	0.23*
คณะวิชาบริหารธุรกิจ	3.33		-	0.17
คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม	3.50			-

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ครู-อาจารย์ในคณะวิชาพื้นฐาน มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนในข้อ 10 แตกต่างกับครู-อาจารย์ในคณะวิชาช่างอุตสาหกรรม

ตารางที่ 4.18 แสดงการเปรียบเทียบระดับความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์
ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา
ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน

ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน	คณะวิชา พื้นฐาน n = 127		คณะวิชา ช่างอุตสาหกรรม n = 327		คณะวิชา บริหารธุรกิจ n = 62		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. วิธีการทำชุดการสอน	3.93	.87	3.78	.89	4.03	.79	2.79
2. วิธีการทำใบความรู้	3.87	.80	3.77	.86	3.90	.89	1.09
3. การทำใบงาน	3.68	.86	3.79	.87	3.90	.87	1.48
4. วิธีการทำคู่มือการฝึกงาน	3.47	.99	3.67	.93	3.67	.96	2.29
5. วิธีทำ Power point	3.77	.94	3.70	1.02	3.78	1.03	0.32
6. ทำวีดิทัศน์การสอนตามแผนการสอน รายวิชา	3.83	.95	3.76	.99	3.78	1.01	0.29
รวม	3.75	.65	3.74	.71	3.84	.64	0.47

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบระดับความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์
ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน

ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	คณะวิชา พื้นฐาน n = 127		คณะวิชา ช่างอุตสาหกรรม n = 327		คณะวิชา บริหารธุรกิจ n = 62		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. วิธีการสร้างแบบสังเกต	3.50	.89	3.51	.85	3.43	.94	0.19
2. วิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์	3.32	.93	3.46	.86	3.31	1.08	1.42
3. วิธีการสร้างแบบสอบถาม	3.36	.82	3.53	.90	3.43	.96	1.71
4. วิธีการสร้างข้อสอบแบบปรนัย	3.68	.91	3.64	.91	3.69	.90	0.14
5. วิธีการประเมินผลจากสภาพจริง	3.79	.93	3.79	.89	3.60	1.01	1.09
6. วิธีการวัดผลภาคปฏิบัติ	3.58	.93	3.81	.87	3.81	.89	3.31*
7. วิธีการทดสอบทักษะฝีมือ	3.43	.98	3.76	.91	3.78	.77	6.64*
รวม	3.52	.65	3.64	.65	3.57	.63	1.61

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการสอนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ 6 วิธีการวัดผลภาคปฏิบัติ และข้อที่ 7 วิธีการทดสอบทักษะฝีมือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีการของ Scheffé ดังตารางที่ 4.20 – 4.21

ตารางที่ 4.20 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ระดับความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา ด้านการวัดและประเมินผลการสอน

ด้านการวัดและประเมินผลการสอน		คณะวิชา พื้นฐาน n = 127	คณะวิชา บริหารธุรกิจ n = 62	คณะวิชา ช่างอุตสาหกรรม n = 327
ข้อ 6 วิธีการวัดผลภาคปฏิบัติ	\bar{X}	3.58	3.81	3.81
คณะวิชาพื้นฐาน	3.58	-	0.23*	0.23*
คณะวิชาบริหารธุรกิจ	3.81	-	-	-
คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม	3.81	-	-	-

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ครู-อาจารย์ในคณะวิชาพื้นฐาน มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนตามข้อ 6 แตกต่างกับกับครู-อาจารย์ในคณะวิชาบริหารธุรกิจ และครู-อาจารย์ในคณะวิชาช่างอุตสาหกรรม

ตารางที่ 4.21 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ระดับความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา ด้านการวัดและประเมินผลการสอน

ด้านการวัดและประเมินผลการสอน		คณะวิชา พื้นฐาน n = 127	คณะวิชา ช่างอุตสาหกรรม n = 327	คณะวิชา บริหารธุรกิจ n = 62
ข้อ 7 วิธีการทดสอบทักษะฝีมือ	\bar{X}	3.43	3.76	3.78
คณะวิชาพื้นฐาน	3.43	-	0.33	0.35*
คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม	3.76	-	-	0.02
คณะวิชาบริหารธุรกิจ	3.78	-	-	-

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ครู-อาจารย์ในคณะวิชาพื้นฐาน มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนตามข้อ 7 แตกต่างกับกับครู-อาจารย์ในคณะวิชาบริหารธุรกิจ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาการนิเทศการสอน

ตารางที่ 4.22 แสดงข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการเนื้อหา

การศึกษาเนื้อหา	ความถี่
1. ด้านพัฒนาหลักสูตร	
1.1 ทำความเข้าใจให้กับครู-อาจารย์ถึงความสัมพันธ์ของหลักสูตรและการสอนในการนำไปสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน	22
1.2 ควรจัดให้มีการอบรม ประชุมและสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรที่เปิดทำการสอนให้กับครู-อาจารย์	15
1.3 มีการแนะนำการใช้คู่มือการสอนของครูให้กับครู-อาจารย์เพื่อให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ เทคโนโลยีและท้องถิ่น	10
1.4 มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่เปิดทำการสอนใหม่ไปยังสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ หน่วยงานราชการและท้องถิ่น	8
รวม	55
2. ด้านเทคนิคและวิธีสอน	
2.1 สถานศึกษาควรจัดให้มีการนิเทศการสอนเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ เทคโนโลยี และท้องถิ่น	14
2.2 ต้องการผู้ทำหน้าที่นิเทศการสอน โดยครู-อาจารย์ภายในสถานศึกษาที่มีผลงานด้านการสอนดีเด่น	7
2.3 ควรจัดครู-อาจารย์เข้าสอนในรายวิชาตามความถนัดและความชำนาญ	6
2.4 สนับสนุนให้ครู-อาจารย์เขียนแผนการสอนล่วงหน้าก่อนเปิดทำการสอนประจำภาคเรียน	4
รวม	31
3. ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน	
3.1 ควรจัดให้มีการสำรวจความต้องการเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับรายวิชาที่สถานศึกษาเปิดสอน	20
3.2 สถานศึกษาควรให้ความสำคัญและสนับสนุนงบประมาณเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอกับความต้องการ	7
3.3 ควรจัดตั้งศูนย์ผลิตสื่อการเรียนการสอนและบริการสื่อการสอนให้กับครู-อาจารย์ เพื่อให้ความสะดวกในการใช้	7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

การศึกษาเนื้อหา	ความถี่
3.4 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนและการบำรุงรักษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด	5
รวม	39
4. ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	
4.1 สถานศึกษาควรจัดฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการวัดและประเมินผลการสอน การเก็บรวบรวมข้อมูลและการประเมินผลการเรียน	17
4.2 สถานศึกษาควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็นในการสอนและประเมินผลการสอนอย่างเพียงพอกับความต้องการ	8
4.3 ให้การแนะนำครู-อาจารย์เกี่ยวกับผลของการประเมินผลการสอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพการศึกษาเป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการ หน่วยงานราชการและท้องถิ่น	5
4.4 ควรจัดตั้งศูนย์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐานขึ้นในสถานศึกษา	4
รวม	34
รวมทั้งสิ้น	159

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์เกี่ยวกับความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีผู้ให้ข้อเสนอแนะในภาพรวมมีค่าความถี่ ($f = 159$) และรายด้าน ตามลำดับคือ

ลำดับที่ 1 ด้านพัฒนาหลักสูตร ($f = 55$) คือ ทำความเข้าใจให้กับครู-อาจารย์ถึงความสัมพันธ์ของหลักสูตรและการสอนในการนำไปสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน

ลำดับที่ 2 ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน ($f = 39$) คือ ควรจัดให้มีการสำรวจความต้องการเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับรายวิชาที่สถานศึกษาเปิดสอน

ลำดับที่ 3 ด้านการวัดและประเมินผลการสอน ($f = 34$) คือ สถานศึกษาควรจัดฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการวัดและประเมินผลการสอน การเก็บรวบรวมข้อมูลและการตัดเกรด

และลำดับที่ 4 ด้านเทคนิคและวิธีสอน ($f = 31$) คือ สถานศึกษาควรจัดให้มีการนิเทศการสอนเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ เทคโนโลยีและท้องถิ่น ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความต้องการเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยและสรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

5.2 สมมติฐานการวิจัย

1. ครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนแตกต่างกัน
2. ครู-อาจารย์ในคณะวิชาต่างกัน มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนแตกต่างกัน

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างของประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครู-อาจารย์คณะวิชาพื้นฐาน ช่างอุตสาหกรรมและบริหารธุรกิจในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 แห่ง และ ปริมณฑล จำนวน 3 แห่ง ประกอบด้วยกลุ่มครู-อาจารย์ จำนวน 590 คน ทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สังกัด วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประสบการณ์การสอนในคณะวิชาและ ปฏิบัติการสอนในคณะวิชา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ
ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการด้านเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการสอน คือ ด้านเนื้อหา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านพัฒนาหลักสูตร เทคนิคและวิธีสอน ผลิตและพัฒนาสื่อการสอน และ การวัดและประเมินผลการสอน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และรูปแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การนิเทศ 4 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบการนิเทศโดยตรง รูปแบบการนิเทศภายใน รูปแบบการนิเทศทางไกล และรูปแบบการนิเทศโดยเครือข่าย วิเคราะห์โดยค่าความถี่

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการสอนในด้านต่าง ๆ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือขึ้น โดยคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย แล้วนำไปขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ และทดลองใช้กับครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร จำนวน 53 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการของ Cronbach ที่เรียกว่า “สัมประสิทธิ์อัลฟา” ($\alpha = \text{Coefficient}$) ปรากฏว่า แบบสอบถามฉบับนี้มีความเชื่อมั่น เท่ากับ .96

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามด้วยตนเองไปยังวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 6 แห่ง รวม 590 ฉบับ ได้รับคืน 516 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ แสดงในตารางที่ 4.1

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการสอนแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนในภาพรวมและรายด้าน ผู้วิจัยได้นำเสนอควบคู่กัน ไปด้วยความต้องการรูปแบบการนิเทศในตารางเดียวกัน ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนรายด้าน ผู้วิจัยได้นำเสนอควบคู่กัน ไปด้วยความต้องการรูปแบบการนิเทศในตารางเดียวกัน ดังแสดงในตารางที่ 4.3-4.6

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน จำแนกตามสถานที่ตั้งและคณะวิชา โดยนำเสนอในตารางที่ 4.7-4.21

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศเพิ่มเติม โดยนำเสนอในตารางที่ 4.22

5.4 สรุปผลการวิจัย

สรุปผลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. สถานที่ตั้งวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ครู-อาจารย์ จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 48.27 และปริมณฑล จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 51.73
2. คณะวิชาที่ครู-อาจารย์สอนประจำใน 3 คณะวิชา คือ คณะวิชาพื้นฐาน จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 24.61 คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 63.37 และคณะวิชาบริหารธุรกิจ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 12.02
3. ประสบการณ์การสอนที่ครู-อาจารย์สอนประจำใน 3 คณะวิชา คือ คณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม และคณะวิชาบริหารธุรกิจ โดยมีประสบการณ์การสอน 5 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 10.70 และมากกว่า 5 ปี จำนวน 461 คน คิดเป็นร้อยละ 89.30

ตอนที่ 2 สรุปวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2. เพื่อศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ก. ผลการศึกษาค้นคว้าความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความต้องการนิเทศการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านพัฒนาหลักสูตร ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการสอนตามลำดับ และความต้องการอยู่ในระดับต่ำสุดคือ ด้านเทคนิคและวิธีสอน

1. ด้านพัฒนาหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครู-อาจารย์มีความต้องการในระดับมากทุกข้อ โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 5 การพัฒนาแผนการสอน ข้อที่ 6 วิธีการผลิตสื่อการเรียนและวัสดุหลักสูตร และข้อที่ 7 วิธีการสอนสำหรับผู้เรียนเป็นสำคัญ และรูปแบบการนิเทศภายในมีความต้องการเป็นอันดับที่ 1

2. ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครู-อาจารย์มีความต้องการในระดับมาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 1 วิธีการทำชุดการสอน ข้อที่ 2 วิธีการทำใบความรู้ และข้อที่ 6 ทำวีดิทัศน์ การสอนตามแผนการสอนรายวิชา และรูปแบบการนิเทศภายในมีความต้องการเป็นอันดับที่ 1

3. ด้านการวัดและประเมินผลการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครู-อาจารย์มีความต้องการในระดับมาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 5 วิธีการประเมินผลจากสภาพจริง ข้อที่ 6 วิธีการวัดผลภาคปฏิบัติ และข้อที่ 7 วิธีการทดสอบทักษะฝีมือ และรูปแบบการนิเทศภายในมีความต้องการเป็นอันดับที่ 1

4. ด้านเทคนิคและวิธีสอน ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครู-อาจารย์มีความต้องการในระดับมากและปานกลาง โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 3 วิธีสอนปฏิบัติการ ข้อที่ 6 วิธีสอนแบบแก้ปัญหา และข้อที่ 13 วิธีสอนตามสภาพจริง และรูปแบบการนิเทศภายในมีความต้องการเป็นอันดับที่ 1

ข. รูปแบบการนิเทศการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความต้องการรูปแบบการนิเทศ โดยเรียงค่าความถี่จากสูงไปหาค่าต่ำ คือ รูปแบบการนิเทศภายใน รูปแบบการนิเทศโดยตรง รูปแบบการนิเทศทางไกลและรูปแบบการนิเทศโดยเครือข่าย ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน การวัดและประเมินผลการสอน และเทคนิคและวิธีสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านพัฒนาหลักสูตรไม่แตกต่างกัน

1. ผลการเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล จำแนกตามสถานที่ตั้ง คือ ด้านพัฒนาหลักสูตรพบว่า ในภาพรวม ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาพัฒนาหลักสูตรไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4 ข้อ คือ ข้อ (1) การกำหนดหลักการของหลักสูตร ข้อ (2) การกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร ข้อ (7) วิธีการสอนสำหรับผู้เรียนเป็นสำคัญ และข้อ (10) แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล จำแนกตามสถานที่ตั้งด้านเทคนิคและวิธีสอนพบว่า ในภาพรวมครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาด้านเทคนิคและวิธีสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร มีความต้องการนิเทศด้านเทคนิคและวิธีสอนมีค่าเฉลี่ยมากกว่าครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครู-อาจารย์วิทยาลัยในเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4 ข้อ คือข้อ (6) วิธีสอนแบบแก้ปัญหา ข้อ (8) วิธีสอนแบบเรียนสำเร็จรูป ข้อ (10) วิธีสอนแบบบรรยายประกอบปฏิบัติ และข้อ (13) วิธีสอนตามสภาพจริง

3. ผลการเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล จำแนกตามสถานที่ตั้ง ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน พบว่า ในภาพรวมครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร มีความต้องการนิเทศด้านการผลิตและพัฒนาสื่อการสอนมีค่าเฉลี่ยมากกว่าครูอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3 ข้อ คือ ข้อ (2) วิธีการทำใบความรู้ ข้อ (5) วิธีทำ Power point และข้อ (6) ทำวีดิทัศน์การสอนตามแผนการสอนรายวิชา

4. ผลการเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล จำแนกตามสถานที่ตั้ง ด้านการวัดและประเมินผลการสอน พบว่า ในภาพรวมครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาด้านการวัดและประเมินผลการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร มีความต้องการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการสอน มีค่าเฉลี่ยมากกว่าครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3 ข้อ คือ ข้อ (4) วิธีการสร้างข้อสอบแบบปรนัย ข้อ (5) วิธีการประเมินผลจากสภาพจริง และข้อ (6) วิธีการวัดผลภาคปฏิบัติ

ค. ผลการเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ในคณะวิชาพื้นฐานช่างอุตสาหกรรม และบริหารธุรกิจ มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

1. ด้านพัฒนาหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาด้านพัฒนาหลักสูตรในภาพรวม และรายข้อทุกข้อ ไม่แตกต่างกัน

2. ด้านเทคนิคและวิธีสอน ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาด้านเทคนิคและวิธีสอนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3 ข้อ คือ (2) วิธีสอนแบบสารัตถ์ ข้อ (3) วิธีสอนปฏิบัติการ และข้อ (10) วิธีสอนแบบบรรยายประกอบปฏิบัติ

3. ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน ในภาพรวมและรายข้อทุกข้อไม่แตกต่างกัน

4. ด้านการวัดและประเมินผลการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาด้านการวัดและประเมินผลการสอน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 ข้อ คือข้อ (6) วิธีการวัดผลภาคปฏิบัติ และข้อ (7) วิธีการทดสอบทักษะฝีมือ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

รูปแบบการนิเทศการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความต้องการรูปแบบการนิเทศการสอนสำหรับการนิเทศการสอนด้านเนื้อหา 4 ด้าน โดยเรียงค่าความถี่จากสูงไปหาต่ำ คือ รูปแบบการนิเทศภายใน รูปแบบการนิเทศโดยตรง รูปแบบการนิเทศทางไกลและรูปแบบการนิเทศโดยเครือข่าย ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาการนิเทศการสอน
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการเนื้อหา

1. ด้านพัฒนาหลักสูตร คือ ทำความเข้าใจให้กับครู-อาจารย์ถึงความสัมพันธ์ของหลักสูตรและการสอนในการนำไปสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน ควรจัดให้มีการอบรม ประชุมและสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรที่เปิดทำการสอนให้กับครู-อาจารย์ มีการแนะนำการใช้คู่มือการสอนของครูให้กับครู-อาจารย์เพื่อให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ เทคโนโลยีและท้องถิ่นและมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่เปิดทำการสอนใหม่ไปยังสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ หน่วยงานราชการและท้องถิ่น

2. ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน คือ ควรจัดให้มีการสำรวจความต้องการเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับรายวิชาที่สถานศึกษาเปิดสอน สถานศึกษาควรให้ความสำคัญและสนับสนุนงบประมาณเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอกับความต้องการ ควรจัดตั้งศูนย์ผลิตสื่อการเรียนการสอนและการบริการสื่อการสอนให้กับครู-อาจารย์ เพื่อให้ความสะดวกในการใช้ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนและการบำรุงรักษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. ด้านการวัดและประเมินผลการสอน คือ สถานศึกษาควรจัดฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการวัดและประเมินผลการสอน การเก็บรวบรวมข้อมูลและการประเมินผลการเรียน สถานศึกษาควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็นในการสอนและประเมินผลการสอนอย่างเพียงพอกับความต้องการ ให้การแนะนำครู-อาจารย์เกี่ยวกับผลของการประเมินผลการสอนเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการ หน่วยงานราชการและท้องถิ่น ควรจัดตั้งศูนย์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐานขึ้นในสถานศึกษา

4. ด้านเทคนิคและวิธีสอน คือ สถานศึกษาควรจัดให้มีการนิเทศการสอนเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ เทคโนโลยีและท้องถิ่น ต้องการผู้ทำหน้าที่นิเทศการสอน โดยครู-อาจารย์ภายในสถานศึกษาที่มีผลงานด้านการสอนดีเด่น ควรจัดครู-อาจารย์เข้าสอนในรายวิชาตามความถนัดและความชำนาญ สนับสนุนให้ครู-อาจารย์เขียนแผนการสอนล่วงหน้าก่อนเปิดทำการสอนประจำภาคเรียน

5.5 อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัย ในที่นี้ผู้วิจัยอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 นี้ ผู้วิจัยอภิปรายใน 2 เรื่อง คือ

ก. อภิปรายความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน 4 ด้าน

ข. อภิปรายผลการเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน 4 ด้าน จำแนกตามสถานที่ตั้ง และคณะวิชา

ก. อภิปรายความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน 4 ด้าน

การศึกษาความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะครู-อาจารย์มีความต้องการที่จะปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองให้ทันสมัย มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ในเนื้อหาการนิเทศการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยีและท้องถิ่น เพื่อเป็นการรองรับการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2539-2550 และการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงทำให้ครู-อาจารย์ มีความกระตือรือร้นที่จะได้รับการนิเทศการสอนในด้านพัฒนาหลักสูตรในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกรียงศักดิ์ ปานคล้าย (2539 : 174) พบว่า ความต้องการได้รับการนิเทศภายในของครูช่างอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในคณะวิชาช่างก่อสร้าง คณะวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะวิชาช่างยนต์ คณะวิชาช่างกลและคณะวิชาช่างไฟฟ้า มีความต้องการการนิเทศภายในในระดับมากทุกงาน และในทำนองเดียวกัน พรชัย พันธุ์ธาดาพร (2533 : 97) ที่ศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 6 พบว่า ครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีความต้องการการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านพัฒนาหลักสูตรอยู่ในลำดับที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครู-อาจารย์ต้องการที่จะปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองให้มีความทันสมัย มีความรอบรู้ในเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยีและท้องถิ่น เพราะการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ความต้องการในการประกอบอาชีพอิสระ และการประกอบอาชีพของประชากรในท้องถิ่น แต่ สงกรานต์ กำพิไสย (2535) ได้วิจัยเรื่อง การติดตามการนำหลักสูตรประถมศึกษาลดฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ไปใช้ในเขตการศึกษา 9 พบว่า ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น โรงเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติน้อยและมีปัญหามาก โดยเฉพาะเรื่องจัดทำหนังสือเรียน คู่มือครู หนังสือเสริมประสบการณ์หรือแบบฝึกหัดชิ้นใหม่ ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการที่จะได้รับการเพิ่มพูนความรู้จากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นอันดับแรก และเห็นด้วยกับการเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตร

ผลการวิจัยของ พรชัย พันธุ์ธาดาพร (2533 : 97-97) ที่ศึกษาความต้องการการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 6 พบว่า ครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 6 มีความต้องการการนิเทศศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมาก แม้ว่าความต้องการการนิเทศศึกษาจะไม่แตกต่างกัน ระหว่างครูที่แตกต่างกันในเรื่องเพศ และประสบการณ์ในการสอน แต่พบว่าความต้องการดังกล่าวแตกต่างกันระหว่างครูที่มีระดับการศึกษาและวิชาสอนต่างกัน โดยครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีความต้องการการนิเทศการศึกษาแตกต่างกันในเรื่องการพัฒนาหลักสูตร ทำนองเดียวกัน ประหยัด พิมพา (2542 : 94) ที่ศึกษาความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 9 ด้านพัฒนาหลักสูตร มีความต้องการการนิเทศศึกษาอยู่ในระดับมาก คือ การให้คำแนะนำในการเปิดสอนรายวิชาให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและทรัพยากรของโรงเรียน

1. ด้านพัฒนาหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล มีความต้องการศึกษาเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านพัฒนาหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ หลักสูตรจะต้องได้รับการพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และท้องถิ่น ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา นักเรียน นักศึกษาที่จบการศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ และคุณธรรม จริยธรรม ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน การประกอบอาชีพอิสระ และตรงกับความต้องการในการประกอบอาชีพของประชากรในท้องถิ่น

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การพัฒนาแผนการสอนมีความต้องการมากที่สุด แสดงว่าการพัฒนาแผนการสอน มีความสำคัญที่จะต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและได้รับการพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้แผนการสอนมีความทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์และเทคโนโลยี ทั้งจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประหยัด พิมพา (2542 : 42) การศึกษาความต้องการ การนิเทศการศึกษาของครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการในระดับมาก ในการจัดสัมมนาเพื่อทำแผนการสอนร่วมกันระหว่างครูผู้สอนในรายวิชาเดียวกัน

2. ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความต้องการการศึกษานี้อาการนิเทศการสอนด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครู-อาจารย์มีความต้องการได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคในการผลิตสื่อการสอนประจำรายวิชาที่เปิดสอนตามหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษาในแต่ละภาคเรียน หรือการนำสื่อการสอนประจำรายวิชาที่มีอยู่แล้วมาปรับปรุงและพัฒนาให้มีความสมบูรณ์ มีความทันสมัยเหมาะสมกับเทคโนโลยี โดยครู-อาจารย์มีความต้องการให้ผู้บริหารจัดการให้มีการอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน และให้คำแนะนำวิธีการ

ใช้สื่อการสอน พร้อมกับการบำรุงรักษา โดยสื่อการสอนจะต้องมีความเหมาะสมกับการสอนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้และสามารถทำการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรได้ตามกำหนดเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า วิธีการทำชุดการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแสดงว่าครู-อาจารย์มีความต้องการที่จะจัดทำชุดการสอนประจำรายวิชา ตามหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษา โดยให้มีความสมบูรณ์เกี่ยวกับเนื้อหาสาระ ทักษะ ประสบการณ์และกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า จากชุดการสอนที่ได้จัดทำขึ้นและชุดการสอนดังกล่าวจะต้องมีความสอดคล้องกับการสอนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แต่ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพอาชีวศึกษาพบว่า ครูที่มีความสามารถในการใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนอยู่ในระดับปานกลาง ครูมีปัญหาในการจัดทำสื่อการสอนและในการสอนของครูจะใช้สื่อประเภทเอกสาร ตำรา ซึ่งต้องจัดหาด้วยตนเอง (กรมอาชีวศึกษา. 2537 : 56) ทำนองเดียวกันผลการวิจัยของ ประหยัด พิมพา (2542 : 97) พบว่าครูผู้สอนมีความต้องการการนิเทศการใช้สื่ออยู่ในระดับมาก สำรวจการใช้สื่อเพื่อนำมาใช้จัดการเรียนการสอน โดยโรงเรียนให้ความสำคัญจัดหาสื่อให้เหมาะสมทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อที่ทันสมัยก้าวทันเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยให้มีการฝึกอบรมครูให้มีความเข้าใจ ความสามารถในการใช้ การบำรุงรักษา และการผลิตสื่อที่มีความเหมาะสมกับรายวิชา และสาขาวิชา สอดคล้องกับผลการวิจัยของเกรียงศักดิ์ ปานคล้าย (2539 : 177) พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 มีความต้องการการนิเทศภายในด้านงานสื่อการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการจัดตั้งศูนย์บริการสื่อเพื่อช่วยให้การจัดการและให้ความสะดวกในการใช้ แบ่งแยกสื่อเป็นประเภทและเป็นรายวิชา จัดหาสื่อที่ทันสมัย และปรับปรุงสื่อที่มีอยู่แล้วให้ใช้งานได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการวัดและประเมินผลการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความต้องการการศึกษานี้อาการนิเทศการสอนด้านการวัดและประเมินผลการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครู-อาจารย์มีความต้องการได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการและประสบการณ์ใหม่ ๆ ในการวัดผลการประเมินผลการสอนตามรายวิชาที่ได้รับมอบหมายจากวิทยาลัยให้ทำการสอนในแต่ละภาคเรียน ด้วยการประเมินผลการเรียน เพื่อให้ทราบถึงความรู้ความสามารถของผู้เรียน โดยจะทำการสอนเสริมสำหรับกลุ่มผู้เรียนที่มีผลการเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และขณะเดียวกันจะต้องส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนที่มีผลการเรียนดี ให้เรียนรู้ในหน่วยการเรียนหรือรายวิชาที่ต่อเนื่องต่อไป ซึ่งปัจจุบันได้มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการวัดและประเมินผลการสอน การเก็บรวบรวมข้อมูลและการประเมินผลการเรียน ซึ่งจะทำให้การวัดและประเมินผลการสอนมีความสมบูรณ์ ถูกต้องมากยิ่งขึ้น และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า วิธีการประเมินผลจากสภาพจริงมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งแสดงว่าครู-อาจารย์มีความต้องการที่จะได้รับการนิเทศ โดยวิธีการประเมินผลจากสภาพจริง เป็นอันดับแรก เพื่อที่จะนำความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ที่ได้รับจากการนิเทศ ไปใช้ในการวัดและประเมินผลการสอน ซึ่งมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการสอนที่มีผู้เรียน เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น ซึ่งวิธีการวัดและประเมินผลดังกล่าวมีความเหมาะสมกับการเรียน และการสอนด้านอาชีวศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรชัย พันธุ์ธาดาพร (2539 : 93) พบว่า ความต้องการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาด้านการวัดและประเมินผล การสอน มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ทำนองเดียวกันผลการวิจัยของ เกรียงศักดิ์ ปานคล้าย (2539 : 178) พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 มีความต้องการการนิเทศภายในงานวัดและประเมินผลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการติดตาม และประเมินผลการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพื่อให้ทราบมาตรฐานและสถานภาพทาง วิชาการของวิชาช่างอุตสาหกรรมและจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ที่จำเป็นในการสอบ และประเมินผลวิชาช่างอุตสาหกรรม

4. ด้านเทคนิคและวิธีสอน ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความต้องการการศึกษาเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านเทคนิคและวิธีสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครู-อาจารย์มีความต้องการได้รับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้และเทคนิควิธีสอนแบบใหม่ ๆ เพื่อให้ การสอนบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรภายในเวลาที่กำหนด โดยเฉพาะในปีการศึกษา 2545 กรมอาชีวศึกษาได้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2545 ขึ้นใหม่ ซึ่งจะทำให้ครู-อาจารย์สามารถทำการสอนได้ครบตามเนื้อหาสาระของหลักสูตรได้อย่าง มีประสิทธิภาพ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า วิธีสอนปฏิบัติการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงว่า การสอนด้วยวิธีนี้มีความเหมาะสมกับการสอนทางด้านช่างอุตสาหกรรม วิชาชีพกรรม และ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยครู-อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทั้งกลุ่มลงมือปฏิบัติหรือทำการ ทดลองค้นหาความรู้ด้วยตนเอง มีความสอดคล้องกับการสอนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกรียงศักดิ์ ปานคล้าย (2539 : 176) พบว่าครูช่างอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติการสอนในคณะวิชาช่างก่อสร้าง เทคโนโลยีอุตสาหกรรมช่างยนต์ ช่างกลและช่างไฟฟ้า มีความต้องการนิเทศภายในด้าน งานการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประหยัด พิมพา (2542 : 95) พบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 9 ด้านเทคนิคและวิธีสอน มีความต้องการการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมาก โดยการจัดอบรมวิธีสอนแบบใหม่ ๆ การสาธิตการสอนโดยวิทยากรที่เชี่ยวชาญในแต่ละสาขา

ข. อภิปรายผลการเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน 4 ด้าน จำแนกตามสถานที่ตั้ง และคณะวิชา

1. ผลการเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน 4 ด้าน ของครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามสถานที่ตั้ง คือ วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร ($\bar{X} = 3.67$) และวิทยาลัยเทคนิคปริมณฑล ($\bar{X} = 3.59$)

จากผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ในภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมากและไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครู-อาจารย์ มีความต้องการที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการสอนในด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านเทคนิคและวิธีสอน ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการสอนให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะการศึกษาได้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ครู-อาจารย์จึงต้องพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และเพื่อเป็นการรองรับการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยวิธีการสอนของครู-อาจารย์ที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น ดังที่ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542 : 123) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพบุลย์ วิสัยจร (2530 : 95-97) พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูผู้สอน โดยจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือ แก้ปัญหาการสัมมนาวิชาการร่วมกัน เพื่อให้ครูมีความรู้ ความสามารถและพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผลการเปรียบเทียบด้านการพัฒนาหลักสูตร กลุ่มครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร ($\bar{X} = 3.72$) และกลุ่มครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล ($\bar{X} = 3.78$) มีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนด้านพัฒนาหลักสูตรไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเขตกรุงเทพมหานคร และกลุ่มครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล ต้องการที่จะปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาตนเองให้มีความทันสมัย มีความรอบรู้ในเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และท้องถิ่น เพราะการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ความต้องการในการประกอบอาชีพอิสระ และการประกอบอาชีพของประชากรในท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ครู-อาจารย์จะต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกและติดตามการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

1.1 ด้านพัฒนาหลักสูตร ผลการเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ด้านพัฒนาหลักสูตรของกลุ่มครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานคร ($\bar{X} = 3.72$) และ กลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตปริมณฑล ($\bar{X} = 3.78$) มีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมากและไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานคร และกลุ่มครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคปริมณฑล ต้องการที่จะปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและพัฒนาเองให้มีความทันสมัย รอบรู้ในเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และท้องถิ่น เพราะการศึกษามีการเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ความต้องการในการประกอบอาชีพอิสระและการประกอบอาชีพของประชากรในท้องถิ่น เป็นสิ่งที่ครู-อาจารย์ต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก และติดตามการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประหยัด พิมพา (2542 : 94) พบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 9 ต้องการได้รับการนิเทศด้านการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านพัฒนาหลักสูตร ข้อที่ 7 วิธีสอนสำหรับผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานคร ($\bar{X} = 3.99$) และกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตปริมณฑล ($\bar{X} = 3.72$) มีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนเป็นรายข้อแตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยของกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานครสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตปริมณฑล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นกลุ่มวิทยาลัยที่อยู่ใกล้ชิดกับแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้มีความกระตือรือร้นที่จะได้รับการนิเทศด้านเนื้อหาข้อ 7 วิธีสอนสำหรับผู้เรียนเป็นสำคัญ มากกว่ากลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตปริมณฑล

1.2 ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน ผลการเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหา การนิเทศการสอนด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอนของกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขต กรุงเทพมหานคร ($\bar{X} = 3.84$) และกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตปริมณฑล ($\bar{X} = 3.67$) มีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมากและไม่แตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขต กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นกลุ่มวิทยาลัยที่อยู่ใกล้ชิดกับแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้มีความกระตือรือร้นที่จะได้รับการนิเทศด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน เพื่อนำความรู้ที่ได้รับจากการนิเทศไปพัฒนา

การเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพให้มากยิ่งขึ้น จึงมีความต้องการได้รับการนิเทศ การสอนมากกว่ากลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตปริมณฑล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกรียงศักดิ์ ปานคล้าย (2539 : 177) พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิค สังกัด กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 มีความต้องการการนิเทศภายในด้านงานสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการจัดตั้งศูนย์บริการสื่อเพื่อช่วยในการจัดหาและให้ความสะดวก ในการใช้ แบ่งแยกสื่อเป็นประเภทและเป็นรายวิชา จัดหาสื่อที่ทันสมัย และปรับปรุงสื่อที่มีอยู่แล้ว ให้ใช้การได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านผลิตและพัฒนา สื่อการสอน ข้อที่ 1 วิธีการทำชุดการสอน กลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานคร ($\bar{X} = 3.91$) และกลุ่มครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคในเขตปริมณฑล ($\bar{X} = 3.80$) มีความต้องการ ได้รับการนิเทศการสอน ข้อที่ 1 วิธีการทำชุดการสอน โดยค่าเฉลี่ยของกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัย เทคนิคในเขตกรุงเทพมหานครสูงกว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตปริมณฑล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรพงษ์ ศรีวินิจ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการการนิเทศ งานวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความต้องการการนิเทศด้านสื่อ การเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการวัดและประเมินผลการสอน ผลการเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหา การนิเทศการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการสอนของกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขต กรุงเทพมหานคร ($\bar{X} = 3.67$) และกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตปริมณฑล ($\bar{X} = 3.53$) มีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมากและไม่แตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ย รวมของกลุ่มครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มครู- อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขต กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นกลุ่มวิทยาลัยที่อยู่ใกล้ชิดกับแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ปรับปรุงและ เปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาจึงทำให้มีความกระตือรือร้นที่จะ ได้รับการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการสอน เพื่อนำความรู้ที่ได้รับจากการนิเทศไปพัฒนา การเรียนการสอนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพให้มากยิ่งขึ้น จึงมีความต้องการได้รับการนิเทศ การสอนมากกว่ากลุ่มครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคในเขตปริมณฑล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกรียงศักดิ์ ปานคล้าย (2539 : 178-179) ได้ทำการวิจัยความต้องการการนิเทศภายในของครู ช่างอุตสาหกรรมวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติการสอนในคณะวิชาการก่อสร้าง คณะวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะวิชาช่างยนต์ คณะวิชาช่างกล และคณะวิชาช่างไฟฟ้า มีความต้องการการนิเทศภายใน

ด้านการวัดและประเมินผลโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรชัย พันธุ์ธาดาพร (2539 : 93) ได้ศึกษาความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูในโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา เขตการศึกษา 6 พบว่า ความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูในโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา ด้านการประเมินผลการสอน อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการสอน ข้อที่ 5 วิธีการประเมินผลจากสภาพจริง กลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานคร ($\bar{X} = 3.92$) และกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตปริมณฑล ($\bar{X} = 3.63$) มีความต้องการได้รับการนิเทศการสอน ข้อที่ 5 วิธีการประเมินผลจากสภาพจริง โดยค่าเฉลี่ยของกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานครสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตปริมณฑล แต่ผลการวิจัยของอร่าม เรืองฤทธิ์ (2536) พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความเห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน วิทยาลัยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านเทคนิคและวิธีสอน ผลการเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ด้านเทคนิคและวิธีสอนของกลุ่มครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานคร ($\bar{X} = 3.56$) และกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตปริมณฑล ($\bar{X} = 3.44$) มีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมากและปานกลาง โดยค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตปริมณฑล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นกลุ่มวิทยาลัยที่อยู่ใกล้ชิดกับแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้มีความกระตือรือร้นที่จะได้รับการนิเทศด้านเทคนิคและวิธีสอน เพื่อนำความรู้ที่ได้รับการนิเทศการสอนมากกว่ากลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตปริมณฑล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประหยัด พิมพา (2542 : 43) ที่ศึกษาความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูผู้สอนใน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 9 พบว่า ความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ด้านเทคนิคและวิธีสอน มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ด้านเทคนิคและวิธีสอน ข้อที่ 6 วิธีสอนแบบแก้ปัญหา กลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานคร ($\bar{X} = 3.87$) และกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตปริมณฑล ($\bar{X} = 3.61$) มีความต้องการได้รับการนิเทศการสอน ข้อที่ 6 วิธีสอนแบบแก้ปัญหา โดยค่าเฉลี่ยของกลุ่มครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานครสูงกว่าค่าเฉลี่ยของครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตปริมณฑล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพบุญย์ วิสัยจร (2530 : 95-97) ที่พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนโดยจัด

ให้มีการประชุม ปรึกษาหารือ แก้ปัญหา การสัมมนาทางวิชาการร่วมกัน เพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน

2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน 4 ด้าน ของครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา คือ คณะวิชาพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.62$) คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม ($\bar{X} = 3.63$) และคณะวิชาบริหารธุรกิจ ($\bar{X} = 3.63$)

จากผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครู-อาจารย์มีความต้องการที่จะปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการสอนให้มีความทันสมัย และเหมาะสมกับเทคโนโลยี ทั้งนี้เพราะการศึกษาได้มีการเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา และเพื่อเป็นการรองรับการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และการประกันคุณภาพการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงควรได้รับการนิเทศด้านเนื้อหา 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านพัฒนาหลักสูตร ผลิตและพัฒนาสื่อการสอน การวัดและประเมินผลการสอน และเทคนิคและวิธีสอน โดยเป็นสาระสำคัญในการสอนของครู-อาจารย์ที่จะส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียนด้านคุณภาพ การศึกษา เป็นที่ยอมรับและต้องการของตลาดแรงงานท้องถิ่น และการประกอบอาชีพอิสระ ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542 : 123) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการบริหาร กิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพบุลย์ วิสัยจร (2530 : 95-97) พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้สอนมีการประชุมปรึกษาหารือ แก้ปัญหา การสัมมนาวิชาการร่วมกัน เพื่อให้ครูมีความรู้ ความสามารถ และพัฒนาการเรียน การสอนให้ดียิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผลการเปรียบเทียบด้านพัฒนาหลักสูตรของครู-อาจารย์ คณะวิชาพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.85$) คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม ($\bar{X} = 3.71$) และคณะวิชาบริหารธุรกิจ ($\bar{X} = 3.77$) มีความต้องการการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมากทั้ง 3 คณะวิชา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครู-อาจารย์ทั้ง 3 คณะวิชามีความต้องการการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัย และทันกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ การเรียนการสอนมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การประกอบอาชีพอิสระ และการประกอบอาชีพของประชากรในท้องถิ่น

2.1 ด้านพัฒนาหลักสูตร ผลการเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอน ด้านพัฒนาหลักสูตรของครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตาม คณะวิชา คือ คณะวิชาพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.85$) คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม ($\bar{X} = 3.71$) และคณะวิชา บริหารธุรกิจ ($\bar{X} = 3.77$) มีความต้องการได้รับการนิเทศอยู่ในระดับมาก และไม่แตกต่างกันทั้ง 3 คณะวิชา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มครู-อาจารย์ทั้ง 3 คณะวิชา มีความต้องการที่จะปรับปรุง

เปลี่ยนแปลง และพัฒนาตนเองให้มีความทันสมัย รอบรู้ในเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และท้องถิ่น เพราะการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ความต้องการในการประกอบอาชีพ อิสระ และการประกอบอาชีพของประชากรในท้องถิ่น เป็นสิ่งที่ครู-อาจารย์ให้ความสำคัญ เป็นอันดับแรก และติดตามการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประหยัด พิมพา (2542 : 154) ที่ศึกษาความต้องการการสอนของครูในโรงเรียนเครื่องตั้งตรงจิตรพณิชยการ กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูผู้สอนสาขาบัญชีมีความต้องการการนิเทศการสอนด้านพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านพัฒนาหลักสูตร พบว่า ครู-อาจารย์ คณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม และคณะวิชาบริหารธุรกิจ มีความต้องการได้รับการนิเทศอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2.2 ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน ผลการเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหา การนิเทศการสอน ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอนของครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา คือ คณะวิชาพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.75$) คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม ($\bar{X} = 3.74$) และคณะวิชาบริหารธุรกิจ ($\bar{X} = 3.84$) มีความต้องการได้รับการนิเทศอยู่ในระดับมากและไม่แตกต่างกันทั้ง 3 คณะวิชา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มครู-อาจารย์ทั้ง 3 คณะวิชา มีความต้องการที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองให้มีความทันสมัย รอบรู้ในเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอนให้มีความสอดคล้องกับสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และท้องถิ่น เพราะการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและพัฒนาผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ความต้องการในการประกอบอาชีพอิสระ และการประกอบอาชีพของประชากรในท้องถิ่น เป็นสิ่งที่ครู-อาจารย์ให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก และติดตามการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกรียงศักดิ์ ปานคล้าย (2539 : 177) พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 มีความต้องการการนิเทศภายในด้านงานสื่อการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการจัดตั้งศูนย์บริการสื่อ เพื่อช่วยให้การจัดการและความสะดวกในการใช้แบ่งแยกสื่อประเภทและเป็นรายวิชา จัดหาสื่อที่ทันสมัย และปรับปรุงสื่อที่มีอยู่แล้วให้ใช้การได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน พบว่า ครู-อาจารย์คณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม และคณะวิชาบริหารธุรกิจมีความต้องการได้รับการนิเทศอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2.3 ด้านการวัดและประเมินผลการสอน ผลการเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหา

การนิเทศการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการสอนของครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา คือ คณะวิชาพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.52$) คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม ($\bar{X} = 3.64$) และคณะวิชาบริหารธุรกิจ ($\bar{X} = 3.57$) โดยครู-อาจารย์ทั้ง 3 คณะวิชา มีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครู-อาจารย์ต้องการได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการ และประสบการณ์ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการสอน ซึ่งปัจจุบันได้มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการวัดและประเมินผลการสอน การเก็บรวบรวมข้อมูลและการประเมินผลการเรียน ทำให้การประเมินผลมีความสมบูรณ์และถูกต้องมากยิ่งขึ้น และเป็นการรองรับการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2539-2550 และการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงทำให้ครู-อาจารย์มีความกระตือรือร้นเพื่อปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542 : 123) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น ทำนองเดียวกัน ผลการวิจัยของ พรชัย พันธุ์ธาดาพร (2533 : 93) ที่ศึกษาความต้องการการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 6 พบว่า ความต้องการการนิเทศการศึกษาของครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาด้านการประเมินผลการสอน อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านการวัดและประเมินผลการสอน ข้อ 6 วิธีการวัดผลภาคปฏิบัติโดยคณะวิชาช่างอุตสาหกรรม ($\bar{X} = 3.81$) คณะวิชาบริหารธุรกิจ ($\bar{X} = 3.81$) และคณะวิชาพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.58$) โดยครู-อาจารย์ทั้ง 3 คณะวิชา มีความต้องการได้รับการนิเทศการสอน วิธีการวัดผลภาคปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิธีการวัดผลภาคปฏิบัติเป็นการวัดผลงานที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ ซึ่งสามารถวัดได้ทั้งกระบวนการและผลงานในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์ที่ได้จำลองขึ้น ซึ่งมีความเหมาะสมกับการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ โดยเฉพาะการวัดและประเมินผลการสอนในรายวิชาชีวะภาคปฏิบัติ

2.4 ด้านเทคนิคและวิธีสอน ผลการเปรียบเทียบความต้องการเนื้อหาการนิเทศ

การสอนด้านเทคนิคและวิธีสอนของครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามคณะวิชา คือ คณะวิชาพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.47$) คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม ($\bar{X} = 3.51$) และคณะวิชาบริหารธุรกิจ ($\bar{X} = 3.47$) โดยคณะวิชาช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการได้รับการนิเทศในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนคณะวิชาพื้นฐานและบริหารธุรกิจมีความต้องการได้รับการนิเทศอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มครู-อาจารย์ คณะวิชาช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการได้รับการนิเทศเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอนแบบใหม่ ๆ มีความทันสมัยเหมาะสมกับเทคโนโลยี

โดยเฉพาะครู-อาจารย์ที่สอนทางสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม ซึ่งเกี่ยวข้องกับเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน ครู-อาจารย์จึงต้องได้รับการพัฒนาเทคนิคและวิธีสอนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ครู-อาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการได้รับการนิเทศมากกว่าครู-อาจารย์คณะวิชาพื้นฐาน และคณะวิชาบริหารธุรกิจ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประหยัด พิมพา (2542 : 95) พบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 9 มีความต้องการการนิเทศด้านเทคนิคและวิธีสอนอยู่ในระดับมาก โดยการจัดอบรมวิธีสอนแบบใหม่ ๆ และสาธิตการสอนโดยวิทยากรที่เชี่ยวชาญในแต่ละสาขา

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความต้องการเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านเทคนิคและวิธีสอนข้อที่ 3 วิธีสอนปฏิบัติการ โดยคณะวิชาบริหารธุรกิจ ($\bar{X} = 3.84$) คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม ($\bar{X} = 3.83$) และคณะวิชาพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.60$) โดยครู-อาจารย์ทั้ง 3 คณะวิชามีความต้องการได้รับการนิเทศการสอน โดยวิธีสอนปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิธีสอนปฏิบัติการเป็นวิธีการสอนที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการเรียนการสอนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบและเป็นผู้ผลิต ครูจะเป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำ จึงมีความเหมาะสมกับการเรียนการสอนวิชาชีพและวิชาทดลองและการทดสอบในห้องปฏิบัติการ

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

อภิปรายผลกรวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1. ผลการวิจัยรูปแบบการนิเทศการสอนที่ครู-อาจารย์ต้องการเพื่อการนิเทศการสอนด้านพัฒนาหลักสูตรเป็นรูปแบบการนิเทศภายในเป็นอันดับ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครู-อาจารย์มีความต้องการให้ผู้บริหารวิทยาลัย จัดคณะทำงานการนิเทศการสอนแบบภายใน ประกอบด้วยผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชาและอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตร ร่วมมือกันให้การนิเทศการสอนให้กับครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และติดตามให้การช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริมการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครู-อาจารย์ที่เข้ารับการนิเทศการสอนมีความมั่นใจในความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสิทธิภาพในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยีและท้องถิ่น สอดคล้องกับ สุวัฒน์ ทัดเทียม (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง พบว่ามีการปฏิบัติการนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิจัยรูปแบบการนิเทศการสอนที่ครู-อาจารย์ต้องการเพื่อการนิเทศการสอน ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน เป็นรูปแบบการนิเทศภายในเป็นอันดับ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครู-อาจารย์มีความต้องการให้ผู้บริหารวิทยาลัย จัดคณะทำงานการนิเทศการสอนแบบภายใน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชาและอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน ร่วมมือกันให้การนิเทศการสอนให้กับครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และติดตามให้การช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริมการนิเทศ การสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครู-อาจารย์ที่เข้ารับการนิเทศการสอนมีความมั่นใจในความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองให้ทันกับ การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และสอดคล้องกับความต้องการ ของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และท้องถิ่น สอดคล้องกับ กอบกุล ไชยพันธุ์ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยความต้องการของผู้บริหารและครูในการจัดนิเทศภายใน โรงเรียนเอกชนระดับประถม ศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารและครูมีความต้องการในการจัดการนิเทศภายใน โรงเรียนอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิจัยรูปแบบการนิเทศการสอนที่ครู-อาจารย์ ต้องการเพื่อการนิเทศการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการสอน เป็นรูปแบบการนิเทศภายในอันดับ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครู- อาจารย์มีความต้องการให้ผู้บริหารวิทยาลัย จัดคณะทำงานการนิเทศการสอนแบบภายใน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชาและอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการสอน ร่วมมือกันให้การนิเทศการสอนให้กับครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และติดตามให้การช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริม การนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครู-อาจารย์ที่เข้ารับการนิเทศการสอนมีความมั่นใจใน ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาตนเอง ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและสอดคล้องกับ ความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และท้องถิ่น แต่ เกรียงศักดิ์ ปานคล้าย (2539 : 14) ได้ทำ การวิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศภายในของครูช่างอุตสาหกรรมวิทยาลัยเทคนิค สังกัด กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการการนิเทศภายในอยู่ใน ระดับมาก

4. ผลการวิจัยรูปแบบการนิเทศการสอนที่ครู-อาจารย์ต้องการเพื่อการนิเทศการสอน ด้านเทคนิคและวิธีสอน เป็นรูปแบบการนิเทศภายในเป็นอันดับ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครู-อาจารย์ มีความต้องการให้ผู้บริหารวิทยาลัย จัดคณะทำงานการนิเทศการสอนแบบภายใน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชาและอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้าน เทคนิคและวิธีสอนร่วมมือกันให้การนิเทศการสอนให้กับครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพ มหานครและปริมณฑล และติดตามให้การช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริมการนิเทศการสอนอย่าง

ต่อเนื่อง เพื่อให้ครู-อาจารย์ที่เข้ารับการนิเทศการสอนมีความมั่นใจในความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และท้องถิ่น สอดคล้องกับ สถิติ เกษยา (2539 : 90-93) ได้ทำการวิจัย การศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการนิเทศภายในแบบสังเกตการสอนในชั้นเรียน : โรงเรียนกุลสตรีเทคโนโลยี พบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยระดับมากกับขั้นตอนการนิเทศภายในแบบสังเกตการสอนในชั้นเรียน ทั้ง 3 ขั้นตอน ซึ่งผลเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ขั้นปรึกษาหลังสอน ขั้นสังเกตการสอนและขั้นปรึกษาก่อนการสอน ตามลำดับ

5.6 ข้อเสนอแนะ

5.6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปเป็นข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับวิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

โดยนำเสนอผลการวิจัยใน 2 เรื่อง

- ก. ความต้องการด้านเนื้อหาการนิเทศการสอน 4 ด้าน
- ข. ความต้องการรูปแบบการนิเทศการสอน 4 รูปแบบ
- ค. ความต้องการด้านเนื้อหาการนิเทศการสอน 4 ด้าน ตามลำดับ คือ

1. ด้านพัฒนาหลักสูตร ครู-อาจารย์ต้องการได้รับการนิเทศการสอนด้านนี้

เป็นอันดับแรก โดยครู-อาจารย์ต้องการความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการพัฒนาแผนการสอน วิธีการผลิตสื่อการเรียนการสอนและวัสดุหลักสูตร และวิธีการสอนสำหรับผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้การสอนเป็นไปตามเนื้อหาสาระและรายละเอียดของหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนา ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงไป โดยสอดคล้องกับความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและท้องถิ่น ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และเพื่อให้การสอนของครู-อาจารย์บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ จึงควรได้รับการนิเทศการสอนด้านพัฒนาหลักสูตรให้กับครู-อาจารย์

2. ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน ครู-อาจารย์ต้องการได้รับการนิเทศการสอน

ด้านนี้เป็นอันดับที่สอง โดยครู-อาจารย์ต้องการความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับวิธีทำใบความรู้และทำวีดิทัศน์ การสอนตามแผนการสอนรายวิชา เพื่อนำความรู้ ความสามารถและทักษะที่ได้รับไปจัดทำและพัฒนาสื่อการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา สาระและรายละเอียดของหลักสูตร เพื่อให้การสอนของครู-อาจารย์บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรและนักเรียน-นักศึกษา มีความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ในเวลาที่กำหนดอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

3. ด้านการวัดและประเมินผลการสอน ครู-อาจารย์ต้องการได้รับการนิเทศการสอน ด้านนี้เป็นอันดับที่สาม โดยครู-อาจารย์ต้องการความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับวิธีการประเมินผล จากสภาพจริง วิธีการวัดผลภาคปฏิบัติและวิธีการทดสอบทักษะฝีมือ เพื่อนำความรู้ ความสามารถ และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการวัดและประเมินผลการสอน โดยเฉพาะในรายวิชาภาคปฏิบัติและรายวิชาที่มีการทดลองและทดสอบในห้องปฏิบัติการ เพื่อการวัดและประเมินผลการสอนมีความถูกต้องและมีความเหมาะสมกับการสอนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้

4. ด้านเทคนิคและวิธีสอน ครู-อาจารย์ต้องการได้รับการนิเทศการสอนด้านนี้เป็นอันดับสุดท้าย โดยครู-อาจารย์ต้องการได้รับการนิเทศการสอนเกี่ยวกับวิธีสอนปฏิบัติการ วิธีสอนแบบแก้ปัญหา และวิธีสอนตามสภาพจริง เพื่อนำเทคนิควิธีสอนที่ได้รับไปดำเนินการสอน โดยเฉพาะรายวิชาภาคปฏิบัติและทฤษฎี ให้มีความเหมาะสมกับการสอนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น

ข. ความต้องการรูปแบบการนิเทศการสอน 4 รูปแบบ

ครู-อาจารย์ในคณะวิชาในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล ที่ต้องการรูปแบบการนิเทศการสอน เพื่อการนิเทศเนื้อหา 4 ด้าน โดยเรียงตามลำดับความต้องการ คือ อันดับแรก รูปแบบการนิเทศภายใน อันดับที่สอง รูปแบบการนิเทศโดยตรง อันดับที่สาม รูปแบบการนิเทศทางไกล และอันดับสุดท้าย รูปแบบการนิเทศโดยเครือข่าย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับกรมอาชีวศึกษา

ควรได้นำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาและส่งเสริมการนิเทศการสอนด้านเนื้อหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านพัฒนาหลักสูตร ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการสอน และด้านเทคนิคและวิธีสอน ส่วนรูปแบบการนิเทศการสอน ในการนิเทศการสอนด้านเนื้อหา คือ รูปแบบการนิเทศภายใน รูปแบบการนิเทศโดยตรง รูปแบบการนิเทศทางไกล และรูปแบบการนิเทศโดยเครือข่าย ตามลำดับ

5.6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยเรื่อง ความต้องการเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรมีการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาเนื้อหาการนิเทศการสอนด้านพัฒนาหลักสูตร ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการสอน และด้านเทคนิคและวิธีสอน เพื่อค้นหา กิจกรรมการนิเทศการสอนที่เหมาะสมให้กับครู-อาจารย์ที่สามารถทำให้เกิดผลสูงสุดในการนิเทศการสอน

2. ควรจะมีการศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนภายใน โดยการส่งเสริมให้การนิเทศการสอนมีคุณภาพและสามารถทำให้การนิเทศการสอนด้านเนื้อหา 4 ด้าน เกิดผลสูงสุดในการนิเทศการสอนกับครู-อาจารย์

3. ควรจะมีการศึกษารูปแบบการนิเทศการสอน 4 รูปแบบ สำหรับการนิเทศการสอนด้านเนื้อหา 4 ด้าน โดยเปลี่ยนพื้นที่ไปยังวิทยาลัยเทคนิคจังหวัดอื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กรมอาชีวศึกษา. 2534. กรมอาชีวศึกษา 50 ปี 2484-2534. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยสารพัดช่าง
พระนคร.
- กรมอาชีวศึกษา. 2540. แผนพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ของกรมอาชีวศึกษา.
กรุงเทพฯ : วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร.
- กรมอาชีวศึกษา. 2541. สถิติอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2541. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- กรมอาชีวศึกษา. 2542. รายงานประจำปี 2541-2542 ครบรอบ 58 ปี. กรุงเทพฯ : ครูสภา
ลาดพร้าว.
- กรมอาชีวศึกษา. 2544. สถิติอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2544. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.ป.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2542. การพัฒนาระบบนิเทศการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ :
ครูสภาลาดพร้าว.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2542. รายงานการวิจัยการศึกษาประสิทธิภาพการนิเทศภายใน
ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกระบี่, นนทบุรี, สระแก้ว, แพร่, ศรีสะเกษ.
กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2542. รายงานผลการวิจัยรูปแบบการนิเทศการศึกษานอกโรงเรียน :
กรณีศึกษาการนิเทศเพื่อพัฒนาครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนศูนย์การศึกษานอก
โรงเรียนจังหวัดน่าน. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน. 2540. แนะนำมาตรฐานฝีมือแรงงาน. กรุงเทพฯ : กองพัฒนาอุปกรณ์
ช่วยฝึก.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2539. แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2539-2550.
กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- กฤษฎา ตามสีวัน. 2543. “การบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิตสาขารัฐศาสตร์
มหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- กิติมา ปรีดีดิลก. 2532. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- กั้ววล เทียนกัณฑ์เทศน์. 2536. การวัด การวิเคราะห์ การประเมินทางการศึกษาเบื้องต้น.
กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เกรียงศักดิ์ ปานคล้าย. 2539. “ความต้องการการนิเทศภายในของครูช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์. 2538. การนิเทศการสอน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- จริยา เหนียนเฉลย. 2542. เทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- จური จันท์เจริญ. 2539. “การปฏิบัติงานการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- จำเนียร ศิลปวานิช. 2538. หลักและวิธีการสอน. กรุงเทพฯ : เจริญรุ่งเรืองการพิมพ์.
- ชารี มณีศรี. 2538. การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศิลปบรรณาการ.
- ธำรง บัวศรี. 2531. ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : เอรಾವัดการพิมพ์.
- นิพนธ์ ไทยพานิช. 2532. การนิเทศแบบคลินิก. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิพนธ์ ไทยพานิช. 2535. เทคนิคการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. 2534. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บพิศการพิมพ์.
- บัญญัติ เกิดมณี. 2534. “ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายใน โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. 2539. สถิติวิจัย 1. กรุงเทพฯ : พีเอ็นการพิมพ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2533. เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการนิเทศการสอนครูช่าง 33810. กรุงเทพฯ : เอกสารอัดสำเนา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2536. การนิเทศการสอน. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2542. การจัดและการบริหารอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ประเสริฐ นนท์พละ. 2534. นโยบายอาชีวศึกษาในประเทศไทย” กรมอาชีวศึกษา 50 ปี. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- ไพโรจน์ ตีรณชนากุล. 2542. วิธีสอนวิชาทฤษฎี. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ประหยัด พิมพ์า. 2542. “การศึกษาความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พิภพ สุนทรสมย์. 2530. เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการพัฒนาหลักสูตร 2030503. กรุงเทพฯ : เอกสารอัดสำเนา.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ราตรี ตันทวานิช. 2541. “การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530. วิธีเรียนทางไกลของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดภูเก็ต.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2533. คู่มือการทำวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล และเดือนจิตต์ จิตต์อารี. 2538. หลักการศึกษา. กรุงเทพฯ : ที.พี.พรินท์.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. 2537. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วัฒนา สุวิทย์พันธ์. 2536. “สภาพและปัญหาการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศิริพันธ์ เวชวงษ์. 2542. “การติดตามการปฏิบัติการใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศิริลักษณ์ สุวรรณวงศ์. 2538. ทฤษฎีและเทคนิคการสุ่มตัวอย่าง. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- เขาวพา เฉชะคุปต์. 2542. การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยา การพิมพ์.
- สมนึก ภัททิยธนี. 2541. การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กภาพสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- สมบูรณ์ ทับทิมไทย และ วันทนี มงคลเนาวรัตน์. 2535. การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณลาดพร้าว.
- สุทนต์ ศรีไสย์. 2537. หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพงษ์ ศรีวินิจ. 2539. “ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหาร และครูผู้สอน ในสถานศึกษาเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สิทธิ์ สายหล้า. 2541. ศาสตร์และศิลป์การเป็นครู. พิมพ์ครั้งที่ 2 นครราชสีมา : ศูนย์นิเทศ อาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- สงัด อุทรานันท์. 2530. การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎี และปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2 ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ : มิตรสยาม.
- สงัด อุทรานันท์. 2530. ทฤษฎีหลักสูตร. กรุงเทพฯ : มิตรสยาม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

อุทัย บุญประเสริฐ. 2540. หลักสูตร และการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน. กรุงเทพฯ :
เอส ดี เฟลส.

อำนาจ เถาตระกูล. 2541. คู่มือการเขียนแผนการสอนเพื่อนำไปสู่การประกันคุณภาพอาชีวศึกษา.
กรุงเทพฯ : เอ็มพันธ์.

Franseth, Jane. 1961. **Supervision as Leadership**. New York : Row Peterson.

Sibbitt Jr., Alva L. "Principals and Teachers" Perceptions of Supervisory Practices in
Selected Small Public High Schools 8f Indiand. 1972. "Dissertation Abstracts
International." 32, : 6033-A.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการคุศาสตรียุทธศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ที่ 323 /2543

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ

และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของ นายประเสริฐ บุญยงค์

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายประเสริฐ บุญยงค์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร.ณรงค์	พิมสาร	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.รจนา	จันทรากุล	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

อาจารย์อัฉรดา	สืบสินธุ์สกุลไชย	ประธานกรรมการ
ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	กรรมการ
ดร.มาลัย	จีรวัดมนเกษตร์	กรรมการ
ดร.ณรงค์	พิมสาร	กรรมการ
ดร.รจนา	จันทรากุล	กรรมการ

สั่ง ณ วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2543

(รองศาสตราจารย์ รวีวรรณ ชินะตระกูล)

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2543

นายประเสริฐ บุญยงค์ รหัสประจำตัว 41064101 ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษา เนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการศึกษาของครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล (THE STUDY ON THE CONTENTS AND THE TYPES OF SUPERVISION REQUIRED BY TECHNICAL COLLEGE TEACHERS IN BANGKOK METROPOLITAN AND ASSOCIATED AREAS)" โดยมี ดร.ณรงค์ พิมสาร เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.รจนา จันทรากุล เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้ เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 14 มกราคม พ.ศ.2544

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อัดชู)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0095

คณะครู ศึกษาศาสตร์ อดสาทรกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

1๐ มกราคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ศิริพรรณ ชุมนุช

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายประเสริฐ บุญยงค์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการศึกษาของครู อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใดซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นายประเสริฐ บุญยงค์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3692

โทรสาร.3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0095

คณะครู ศาสตราจารย์ อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๐ มกราคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.นพคุณ ศิริวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายประเสริฐ บุญยงค์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการศึกษาของครู - อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล"

คณะครูศาสตราจารย์ อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใดซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นายประเสริฐ บุญยงค์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3692

โทรสาร.3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0095

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๐ มกราคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.พีรพงศ์ ทิพนาค

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายประเสริฐ บุญยงค์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการศึกษาของครู - อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใดซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นายประเสริฐ บุญยงค์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3692

โทรสาร.3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0095

คณะครู ศึกษาศาสตร์ ศึกษาศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

/ ๑ มกราคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายมานิตย์ ศุภกรโกศัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายประเสริฐ บุญยงค์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการศึกษาของครู - อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล"

คณะครู ศึกษาศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใดซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นายประเสริฐ บุญยงค์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3692

โทรสาร.3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0095

คณะครู ศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๐ มกราคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวพิศิศา เขียวสีม่วง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายประเสริฐ บุญยงค์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการศึกษาของครู - อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล"

คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใดซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นายประเสริฐ บุญยงค์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3692

โทรสาร.3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 3010

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

// กรกฎาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

ด้วย นายประเสริฐ บุญยงค์ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะวิศวกรรมศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศ การศึกษาของครู – อาจารย์วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ” คณะวิศวกรรมศาสตร์ อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 3171

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

20 กรกฎาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยกาญจนภิเษก มหานคร

ด้วย นายประเสริฐ บุญยงค์ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศ การศึกษาของครู – อาจารย์วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ” คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271 199, 7373000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504 / 3171

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

20 กรกฎาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยกาญจนาภิเษก มหานคร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นายประเสริฐ บุญยงค์ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการศึกษาของครู – อาจารย์วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2543 ในการทำวิจัยเรื่องนี้นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้การแบบสอบถามในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาต ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504 / 3009

คณะกรรมการผู้ทดสอบ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

// กรกฎาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 3. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นายประเสริฐ บุญยงค์ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศ การศึกษาของครู – อาจารย์วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ” และได้รับอนุมัติ หัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2543 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษา จำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาต ให้นักศึกษา ทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692
โทรสาร. 3269040

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
โดย นายประเสริฐ บุญยงค์

1. วิทยาลัยเทคนิคคอนเมือง
2. วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม
3. วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี
4. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร
5. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม
6. วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0907/ 5663

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

31 ตุลาคม 2544

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อ้างถึง หนังสือคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ทม 1504/3009 ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2544

ตามหนังสือที่อ้างถึง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ขออนุญาตให้ นายประเสริฐ บุญยงค์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม เก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการศึกษาของครู - อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ความละเอียดเชิงแล้วนั้น

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นายประเสริฐ บุญยงค์ เก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวได้ และเมื่อทำการวิจัยเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขอให้แจ้งผลการวิจัยให้กรมอาชีวศึกษาทราบด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางวารารณ น้อยสุวรรณ)

ศึกษานิเทศก์ 9 ทำหน้าที่

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

กองวิทยาลัยเทคนิค

โทร. 2822551-2 ต่อ 1511

โทรสาร 2829354

<http://www.dovenet.moe.go.th/webtech/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความต้องการเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิค
เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความต้องการเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

คำชี้แจงการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงความต้องการการนิเทศการสอนเกี่ยวกับเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในคณะวิชาวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2. ผลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาเนื้อหาและรูปแบบในการนิเทศการสอน จึงขอความกรุณาจากท่านได้ช่วยตอบคำถามนี้ทุกข้อ ผู้วิจัยขอรับรองว่า ข้อมูลที่ท่านตอบทั้งหมดจะถือเป็นความลับและจะนำเสนอผลการวิจัยในลักษณะภาพรวมเท่านั้น

แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ดังมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความต้องการที่ได้รับเกี่ยวกับด้านเนื้อหาและรูปแบบในการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในคณะวิชา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดกาเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดของท่าน

1. ท่านสังกัดวิทยาลัยเทคนิค

1. เขตกรุงเทพมหานคร

2. ปริมณฑล

2. ประสบการณ์การสอนในคณะวิชา

1. 5 ปี

2. มากกว่า 5 ปี

3. ท่านปฏิบัติการสอนในคณะวิชา

1. พื้นฐาน

2. ช่างอุตสาหกรรม

3. บริหารธุรกิจ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการสอนที่ต้องการ

- คำชี้แจง**
1. ให้ท่านพิจารณาว่าเนื้อหาตามรายการต่อไปนี้ท่านต้องการได้รับการนิเทศการสอน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ตรงตามช่องให้ตรงกับความต้องการของท่าน
 2. ในแต่ละเนื้อหาให้ท่านเลือกรูปแบบการนิเทศเพียง 1 รูปแบบ

เนื้อหา	ระดับความต้องการ					รูปแบบการนิเทศ			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	โดยตรง	ภายใน	ทางไกล	โดยเครือข่าย
1. ด้านพัฒนาหลักสูตร									
1.1 การกำหนดหลักการของหลักสูตร									
1.2 การกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร									
1.3 การจัดกรอบโครงสร้างของหลักสูตร									
1.4 การจัดกรอบเนื้อหาวิชา									
1.5 การพัฒนาแผนการสอน									
1.6 วิธีการผลิตสื่อการเรียนและวัสดุหลักสูตร									
1.7 วิธีการสอนสำหรับผู้เรียนเป็นสำคัญ									
1.8 การวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง									
1.9 การวิเคราะห์หลักสูตร									
1.10 แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร									
2. ด้านเทคนิคและวิธีสอน									
2.1 วิธีสอนแบบบรรยาย									
2.2 วิธีสอนแบบสาธิต									
2.3 วิธีสอนปฏิบัติการ									
2.4 วิธีสอนแบบอภิปราย									
2.5 วิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง									
2.6 วิธีสอนแบบโครงการ									

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื้อหา	ระดับความต้องการ					รูปแบบการนิเทศ			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	โดยตรง	ภายใน	ทางไกล	เครื่อง มือ
2.7 วิธีสอนโดยใช้แบบเรียนสำเร็จรูป									
2.8 วิธีสอนแบบใช้ครูที่เลี้ยง									
2.9 วิธีสอนแบบบรรยายประกอบปฏิบัติ									
2.10 วิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์									
2.11 วิธีสอนแบบแสดงบทบาทสมมติ									
2.12 วิธีสอนตามสภาพจริง									
3. ด้านผลิตและพัฒนาสื่อการสอน									
3.1 วิธีการทำชุดการสอน									
3.2 วิธีการทำใบความรู้									
3.3 การทำใบงาน									
3.4 วิธีการทำคู่มือการฝึกงาน									
3.5 วิธีทำ Power point									
3.6 ทำวีดิทัศน์การสอนตามแผนการสอนรายวิชา									
4. ด้านการวัดและประเมินผล การสอน									
4.1 วิธีการสร้างแบบสังเกต									
4.2 วิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์									
4.3 วิธีการสร้างแบบสอบถาม									
4.4 วิธีการสร้างข้อสอบแบบปรนัย									
4.5 วิธีการประเมินผลจากสภาพจริง									
4.6 วิธีการวัดผลภาคปฏิบัติ									
4.7 วิธีการทดสอบทักษะฝีมือ									

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ด้านเนื้อหาในการนิเทศการสอน

.....
.....
.....
.....
.....

2. ด้านรูปแบบในการนิเทศการสอน

.....
.....
.....
.....
.....

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

รูปแบบการนิเทศการสอน หมายถึง รูปแบบที่ผู้นิเทศใช้สำหรับการนิเทศเนื้อหาการนิเทศการสอนที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกเป็น

1. การนิเทศโดยตรง หมายถึง การให้คำแนะนำและช่วยเหลือครู เพื่อการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน โดยการไปเยี่ยมชั้นเรียน การสังเกตการสอน การสัมภาษณ์ การประชุม การอภิปราย การไปทัศนศึกษา การนิเทศแบบคลินิกและการสนทนา
2. การนิเทศภายใน หมายถึง วิธีการนิเทศโดยคณะบุคคล ซึ่งอาจประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนร่วมกันนิเทศ เพื่อพัฒนาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการสอนให้มีคุณภาพสูงขึ้น อันจะส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
3. การนิเทศทางไกล หมายถึง การชี้แนะ แนะนำและส่งเสริมการนิเทศ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไม่พบกันโดยตรง แต่จะนิเทศโดยการใช้สื่อต่าง ๆ ได้แก่ สิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุสื่อสาร โทรศัพท์ โทรสาร หอกระจายข่าว วิดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง จดหมายและไปรษณีย์บัตร
4. การนิเทศโดยเครือข่าย หมายถึง การชี้แนะ แนะนำ ช่วยเหลือและส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนา ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการสอนให้มีคุณภาพสูงขึ้นจากผู้ชำนาญการในท้องถิ่นจาก หน่วยงานราชการ สถานประกอบการและประชาชน

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม
นายประเสริฐ บุญยงค์

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายประเสริฐ บุญยงค์
วัน เดือน ปีเกิด	13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2500
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	57/248 หมู่ที่ 1 ถนนนิมิตรใหม่ แขวงทรายกองดิน เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	อาจารย์ 2 ระดับ 7
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2529 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการงานก่อสร้าง) จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปีการศึกษา 2534 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทสาขารัฐศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมโยธา) จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปีการศึกษา 2545 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขารัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้